

Hallituksen vuosikertomus 2020

Liite 4 Valtion yhtiöomistus

VALTIONEUVOSTON JULKAISUJA 2021:35

vn.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallituksen vuosikertomus 2020

Liite 4 Valtion yhtiöomistus

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

Valtioneuvoston julkaisuarkisto Valto

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

Valtioneuvoston verkkokirjakauppa

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Valtioneuvosto

ISBN pdf: 978-952-383-892-5

ISSN pdf: 2490-0966

ISBN painettu: 978-952-383-876-5

ISSN painettu: 2490-0613

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2021

Paino: PunaMusta Oy, 2021

Painotuotteet
4041-0619

Hallituksen vuosikertomus 2020

Liite 4. Valtion yhtiöomistus

Valtioneuvoston julkaisuja 2021:35

Julkaisija Valtioneuvosto

Kieli suomi **Sivumäärä** 75

Tiivistelmä

Valtioneuvosto antaa eduskunnalle hallituksen vuosikertomuksen perustuslain 46 §:ssä säädettyä kertomuksena hallituksen toiminnasta, valtiontalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta sekä niistä toimista, joihin hallitus on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt. Hallituksen vuosikertomuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 9 a §:ssä sekä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 17 ja 18 §:ssä.

Talousarviolain 18 §:ssä edellytetään, että hallituksen vuosikertomukseen otettavien valtiontalouden ja valtion taloudenhoidon sekä toiminnan tuloksellisuuden kuvausten tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista, valtion taloudellisesta asemasta sekä tuloksellisuudesta (oikea ja riittävä kuva). Säädöstasolla kertomuksen sisältöä määrittävät erityisesti myös valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) vaatimukset. Hallituksen vuosikertomus vuodelta 2020 muodostuu viidestä osasta:

- Hallituksen vuosikertomus
- liite 1 Ministeriöiden tuloksellisuuden kuvaukset
- liite 2 Tilinpäätöslaskelmat
- liite 3 Toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta
- liite 4 Valtion yhtiöomistus

Asiasanat valtioneuvosto, hallituksen kertomukset, tilinpäätös, omistajaohjaus

ISBN PDF 978-952-383-892-5

ISSN PDF 2490-0966

ISBN painettu 978-952-383-876-5

ISSN painettu 2490-0613

Asianumero VN/24475/2020

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-892-5>

Regeringens årsberättelse 2020

Bilaga 4. Statens bolagsinnehav

Statsrådets publikationer 2021:35

Utgivare Statsrådet

Språk finska **Sidantal** 75

Referat

Enligt i 46 § i grundlagen ska statsrådet lämna en berättelse till riksdagen om regeringens verksamhet, skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts samt om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut. Närmare bestämmelser om regeringens årsberättelse finns i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003) och i 17 och 18 § i lagen om statsbudgeten (423/1988).

I 18 § i lagen om statsbudgeten förutsätts det att de redogörelser för statsfinanserna och skötseln av statsfinanserna samt resultat av statens verksamhet som tas in i regeringens årsberättelse ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten följts och om statens intäkter och kostnader, om statens ekonomiska ställning och resultat (rättvisande bild). På författningsnivå fastställs årsberättelsens innehåll i synnerhet i förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Regeringens årsberättelse för 2020 består av fem delar:

- Regeringens årsberättelse
- Bilaga 1 Ministeriernas resultatöversikter
- Bilaga 2 Bokslutskalkyler
- Bilaga 3 Åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden
- Bilaga 4 Statens bolagsinnehav

Nyckelord statsrådet, regeringens berättelser, bokslut, ägarstyrning

ISBN PDF 978-952-383-892-5

ISSN PDF 2490-0966

ISBN tryckt 978-952-383-876-5

ISSN tryckt 2490-0613

Ärendenummer VN/24475/2020

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-892-5>

Sisältö

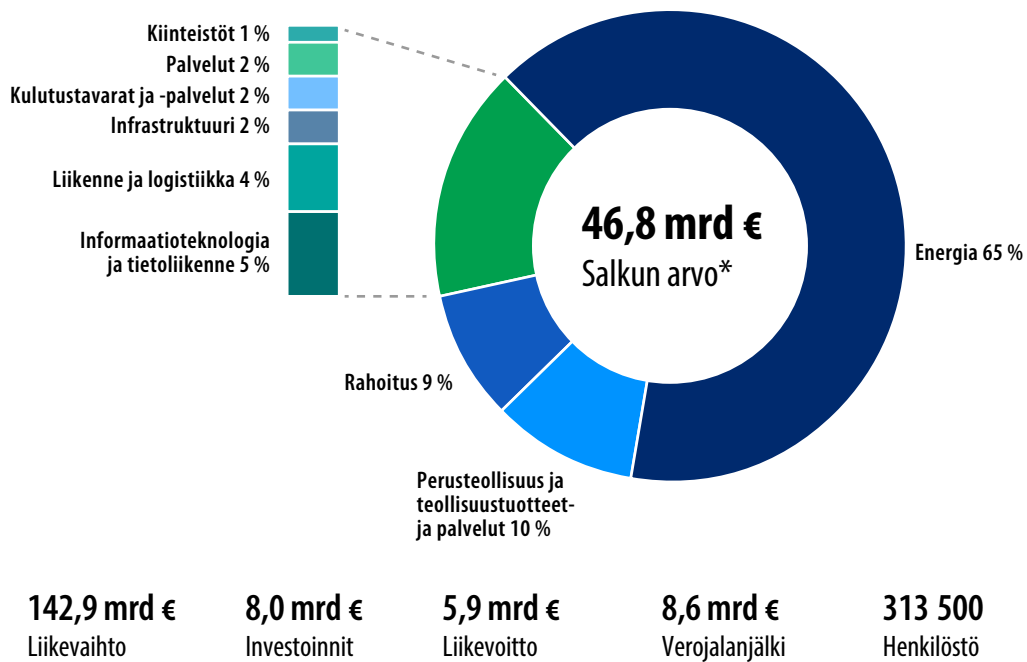
1	Valtion yhtiöomistus	7
1.1	Avainluvut	7
1.2	Palkitseminen	8
1.3	Hallitusvalinnat	9
1.4	Yritysvastuu	10
1.5	Verojalanjälki	11
1.6	Perustietoja salkkuyhtiöistä	12
1.7	Pörssisalkun kehitys	15
1.7.1	Valtion suoraan omistamat pörssiyritykset	15
1.7.2	Solidiumin kautta omistetut yritykset	18
1.8	Valtion suora pörssiomistus	22
	Altia Oyj	22
	Finnair Oyj	23
	Fortum Oyj	24
	Neste Oyj	25
1.9	Listamattomat kaupalliset yritykset	26
	Arctia Oy	26
	Boreal Kasvinjalostus Oy	27
	Finavia Oyj	28
	Fingrid Oyj	29
	Gasgrid Finland Oy	30
	Gasum Oy	31
	Kemijoki Oy	32
	Leijona Catering Oy	33
	Motiva Oy	34
	Nordic Morning Group Oyj	35
	Patria Oyj	36
	Posti Oyj	37
	Suomen Lauttaliikenne Oy	38
	Suomen Rahapaja Oy	39
	Suomen Siemenperunakeskus Oy	40
	Suomen Viljava Oy	41
	Tapio Oy	42
	Vapo Oy	43
	VR-yhtymä Oyj	44

1.10 Erityistehtäväyhtiöt.....	45
A-Kruunu Oy	45
Alko Oy	46
Cinia Oy.....	47
CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy.....	48
DigiFinland Oy.....	49
FinnHEMS Oy.....	50
Finnpilot pilotage Oy	51
Finnvera Oyj.....	52
Hansel Oy.....	54
HAUS Kehittämiskeskus Oy	55
Hevosopisto Oy	56
Kuntarahoitus Oyj.....	57
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy	58
Solidium Oyj	59
Suomen Erillisverkot Oy	61
Suomen Ilmailuopisto Oy	62
Suomen Malmijalostus Oy	63
Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi).....	64
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy.....	65
Teollisen Yhteistyön Rahasto Oy (Finnfund).....	66
Tietokarhu Oy.....	67
Ilmastorahasto Oy (Valtion kehitysyhtiö Vake).....	68
Veikkaus Oy	69
Yleisradio Oy.....	70
1.11 Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat.....	71
1.12 Omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2020.....	72

1 Valtion yhtiöomistus

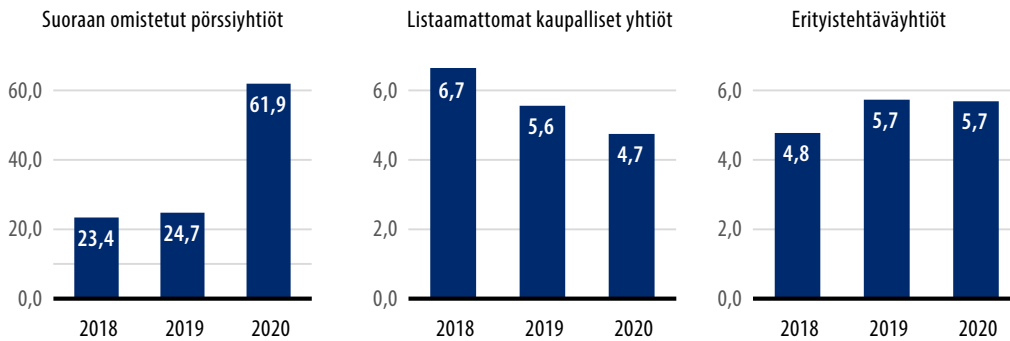
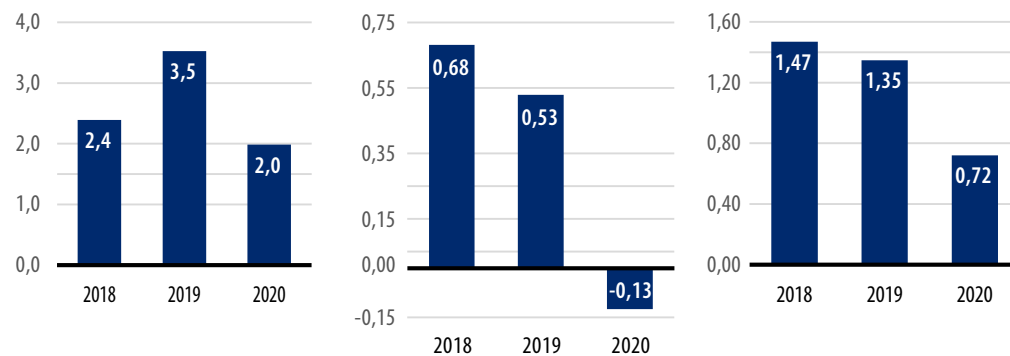
1.1 Avainluvut

Kuvio 1. Valtion yhtiöomistuksen toimialoittainen jakautuminen ja avaintunnusluvut 2020

Vuoden 2020 lopussa. Pörssiyhtiöiden osalta markkina-arvo, listaamattomien yhtiöiden osalta omistajaohjauksen tekemä arvonmääritys.

Kuvio 2. Valtion yhtiöomistuksen liikevaihto ja liikevoitto**Liikevaihto mrd €****Liikevoitto mrd €**

ROI % 8,8 (15,4)

ROI % -1,2 (9,1)

1.2 Palkitseminen

Valtion näkemys valtio-omisteisten yhtiöiden johdon ja henkilöstön palkitsemisesta linjattiin omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä huhtikuussa 2020. Painopiste on vastuullisuuden ja tuloksellisuuden vahvistamisessa. Vastuullisuus on noussut Suomessa ja maailmalla yritysten hallitusten agendalle palkitsemisjärjestelmiä suunniteltaessa. Valtio-omistaja odottaa yhtiöiltä yritys vastuun integroimista palkitsemiseen.

Valtio-omistuksen suuruudella yhtiössä on merkitystä siinä, miten tiukasti linjauksia odotetaan käytännössä toteutettavan. Valtion kokonaan omistamissa yhtiöissä kannanotto on sitova. Valtioenemmistöisissä yhtiöissä kannanottoa tulee noudattaa, ellei osakkeenomistajien yhteinen etu muuta edellytä. Kannanotosta poikkeamisesta on näissä yhtiöissä informoitava valtio-omistajaa ennalta lukuun ottamatta pörssiyrityksiä, jotka raportoivat palkitsemisesta yhtiökokouksissa kaikille osakkeenomistajille. Vähemmistöomisteisissa yhtiöissä kannanotto kuvaa yhden merkittävän omistajan käsitystä hyvästä palkitsemisesta.

Johdon ja henkilöstön palkitseminen on yhtiön hallituksen työkalu, jolla tavoitellaan yhtiön arvonnousua. Voidakseen toimia kilpailuilla markkinoilla, on valtio-omisteisten yhtiöiden kyettävä palkkaamaan johtoa ja henkilöstöä kilpailukykyisin ehdoin. Valtion omistus ei saa vaikuttaa kilpailuneutraliteettiin. Valtio-omistaja edellyttää yhtiöitä raportoimaan yhtiökokouksissa palkitsemispolitiikasta ja muuttuvasta palkitsemisesta.

Katsauskausi oli poikkeuksellinen koronavirusepidemian vuoksi. Epidemia vaikutti valtio-omisteisten yritysten palkitsemiseen, kuten myös muiden omistajien yhtiöiden palkitsemiseen. Koronaviruskriisin vaikutukset johdon ja henkilöstön palkitsemiseen olivat merkittäviä, vaikkakin hyvin yhtiökohtaisia. Lomautukset, irtisanomiset ja vapaaehtoiset palkanalennukset alensivat johdon ja henkilöstön kiinteitä palkkoja. Myös muuttuvien palkkioiden kriteeritoteumat jäivät monessa yhtiössä lähelle nollaa. Osassa valtio-omisteisista yhtiöistä toimiva johto tai hallitus luopui tai pidättäytyi koronaviruskriisin takia osasta kompensatiotaan.

Valtio-omisteisten yritysten palkitsemisen kokonaistaso noudatti pääsääntöisesti suomalaista markkinakäytäntöä. Toimitusjohtajille maksettu kokonaispalkitseminen oli tyyppillisesti joko mediaanin tuntumassa tai alle mediaanin. Johtoryhmien maksettu kokonaispalkitseminen oli samansuuntainen.

1.3 Hallitusvalinnat

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa oleviin yhtiöihin nimitettiin vuonna 2020 yhteensä 184 (191) hallitusjäsentä, joista valtion nimeämiä oli yhteensä 158 (155). Näistä uusia jäseniä oli 31 (33). Vuonna 2020 naisten osuus valtion nimitysvallassa olevista hallitusjäsenistä nousi 46 (43) prosenttiin. Naisten osuus hallitusten puheenjohtajista nousi 27 (19) prosenttiin. Solidium Oy toimii aktiivisesti omien salkkuyhtiöidensä nimitystoimikunnissa, eikä ole mukana edellä mainituissa luvuissa. Vuosittain valtio nimittää yhteensä yli 300 hallitusjäsentä.

Valtion tavoitteena on, että missään yhtiössä sen nimeämistä hallitusjäsenistä kummankaan sukupuolen edustus ei jäisi alle 40 prosenttiin. Jos tämä tavoite jää saavuttamatta, poikkeaminen selittyy useimmiten hallitusjäsenten lukumäärällä tai esimerkiksi osakas-sopimuksessa valtion nimeämisoikeuden piiriin sovituksi kuuluvien hallitusjäsenten lukumäärällä.

Yritysten hallitusten nimityksiä tehtäessä kiinnitetään huomiota sukupuolten tasa-arvoisuuden lisäksi muun muassa kansainvälisyyteen, toimialaosaamiseen ja johtamistaitoon. Tärkeintä on, että hallitus muodostetaan yhtiöiden tarpeiden mukaisesti ja jokainen jäsen luo lisäarvoa yhtiölle. Hallitusjäsenyyksien keskeisiä perusteita ovat ehdokkaiden kokemus

ja asiantuntemus, hallitusten yhteistyökyvyn ja monipuolisen osaamisen varmistaminen sekä valtioneuvoston asettamien tasa-arvotavoitteiden noudattaminen. Hallitusnimitysten kautta voi huolehtia siitä, että valtio-omistajan tavoitteet saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Valtion ehdotuksesta valittujen hallitusjäsenien osalta pyritään enintään 5–7 vuoden toimikausiin. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet ja yleensä nimittää myös hallituksen puheenjohtajan. Yhtiökokouksissa valtiota edustaa joko omistajaohjauksesta vastaava ministeri tai virkamies. Valtiolla on käytössään hallitusjäseniä kartoitettaessa ulkopuolinen asiantuntija.

Monissa sellaisissa yhtiöissä, joissa valtio ei ole ainoa omistaja, on suurimpien omistajien edustajista koostuva nimitystoimikunta, joka valmistelee hallituksen kokoonpanoon ja hallituksen jäsenien palkitsemiseen liittyvät asiat ja nimeää hallitusjäsenehdokkaat yhtiökokoukselle.

1.4 Yritysvastuu

Yritysvastuu on yrityksen vastuuta toimintansa yhteiskunnallisista vaikutuksista. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset korostavat yritysten vastuuta ihmisistä, ympäristöstä ja taloudesta. Muutos on koko ajan nopeampaa ja vastuullisuuden merkitys yritysten liiketoiminnassa kasvaa jatkuvasti. Yritysvastuusta on muodostunut osa yritysten kilpailukykyä, sillä yritysvastuu on sekä riskien hallintaa että yhä enemmän myös liiketoimintamahdollisuuksien lähde.

Uusi valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös ”Vaurautta vastuullisella omistajuudella” julkistettiin huhtikuussa 2020. Periaatepäätöksessä korostuvat erityisesti vastuullisuusasiat. Yhtiöiden edellytetään integroivan yritysvastuukokonaisuuden vahvasti osaksi liiketoimintaansa.

Aiempaan periaatepäätökseen nähden selkeä painopiste on ilmastoasioissa. Merkittävänä painotuksena ovat viittaus hallitusohjelman tavoitteeseen hiilineutraalista Suomesta vuonna 2035 sekä siihen liittyvät omistajan edellyttämät toimenpiteet. Valtio-omisteisten yhtiöiden tulee tunnistaa yhtiön ilmastovaikutukset, asettaa niiden torjumiselle kunnianhimoiset tavoitteet sekä tunnistaa myös ilmastonmuutoksen vaikutukset yhtiön liiketoimintaan.

Yhtiöiden edellytetään tunnistavan liiketoiminnassaan suurimmat riskit ja toimintansa vaikutukset sekä sitoutumaan vähentämään kielteisiä vaikutuksia. Valtio-omistaja odottaa lisäksi yhtiöiltä yritysvastuun integroimista palkitsemiseen. Periaatepäätöksen

jalkauttamiseen panostettiin viestinnällä, koulutuksella ja hallitustyöskentelyllä sekä valtioneuvoston sisällä että yritysten suuntaan.

Periaatepäätöksen mukaan valtio-omistaja edellyttää, että jokainen yhtiö asettaa yritysvastuulle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta, tehdyistä toimenpiteistä sekä seuraavien vuosien tavoitteista yhtiökokouksissa. Ensimmäistä kertaa raportointi toteutettiin kevään 2017 yhtiökokouksissa. Vuoden 2021 yhtiökokouksissa kiinnitettiin yhä enemmän huomiota yritysvastuun kytkeytymiseen yhtiöiden strategiaan.

Valtio-omistajan odotukset ovat voimakkaasti kehittyneet viime vuosina raportointivaatimuksesta yhä strategisemman yritysvastuun vaatimuksiin. Tämä heijastelee yhteiskunnan ja sidosryhmien odotusten kehitystä. Kestävää kilpailuetua voi luoda vain vastuullinen yritys. Siksi yritysvastuun edistäminen on tärkeä osa aktiivisen omistajan keinovalikoimaa omistaja-arvon kasvattamisessa.

Omistajaohjausosasto jatkoi säännönmukaista keskustelua yhtiöiden kanssa yritysvastuusta ja sen kehittämistä. Omistaja painottaa yhtiöissä tehtävää yritysvastuun olennaisuusanalyysia ja sen avulla tehtävää yritysvastuun johtamisen kehittämistä. Oikein johdettuna luodaan kykyä yrityksen arvon ja sitä kautta omistaja-arvon kasvulle.

Yritysvastuuanalyysit toteutettiin osana omistajastrategista työtä. Omistajaohjauksen yritysvastuun analyysimallia kehitettiin kattamaan muun muassa periaatepäätöksen uudet kokonaisuudet. Yhtiöt raportoivat yritysvastuuasioista yhtiökokouksissa ja niistä keskusteltiin osana säännönmukaisia tapaamisia yhtiöiden johdon kanssa.

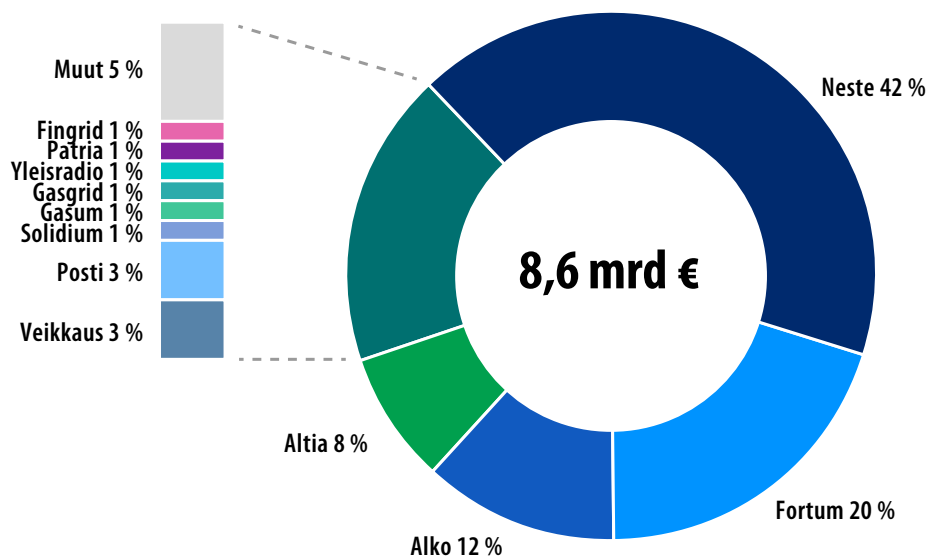
Valtio-omistaja järjestää yritysvastuuseminaareja noin kahden vuoden välein. Kertomusvuonna yritysvastuuseminaaria ei järjestetty.

1.5 Verojalanjälki

Valtio-omistaja on ottanut yksiselitteisen kannan yhtiöiden veroraportointiin, mikä on linjattu omistajapolitiisessa periaatepäätöksessä. Aggressiivinen verosuunnittelu ei ole hyväksyttyä ja verot tulee maksaa siihen maahan, missä tulos syntyy. Verotuksen minimointi esimerkiksi veroparatiiseja käyttäen ei ole hyväksyttävää. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto on kannustanut valtio-omisteisia yhtiöitä julkistamaan verotietonsa jo vuodesta 2014 lähtien. Vuoden 2020 verotiedot kerättiin kaikista valtio-omisteisista yhtiöistä, mukaan lukien muiden ministeriöiden omistajaohjauksessa olevat yhtiöt. Kaikkien yhtiöiden kokonaisverojalanjälki oli 8,6 miljardia euroa. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevilla yhtiöillä on jo useamman vuoden kokemus julkisesta veroraportoinnista ja nämä yhtiöt ovat edelleen kehittäneet raportointiaan. Valtio-omistaja seuraa

enemmistöomisteisten yhtiöiden ohjeistuksessaan OECD:n suosituksia sekä ohjaa yhtiöitä maakoh-
taiseen veroraportointiin.

Kuvio 3. Eri yhtiöiden osuudet maksetuista ja tilitetyistä veroista

1.6 Perustietoja salkkuyhtiöistä

Taulukko 1. Pörssi-yhtiöiden avainlukuja 2020

Pörssi- yhtiöt	Liike- vaihto	Liike- voitto	Liike- voitto %	Taseen loppu- summa	Oma- varaisuus- aste %	Netto- velkaantumis- aste %	Oman pää- oman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstö- määrä
Altia Oyj	342	23	7 %	456	34 %	-2 %	12 %	0 %	650
Finnair Oyj	829	-465	-56 %	3647	26 %	151 %	-56 %	-14 %	6 105
Fortum Oyj	49 015	1 599	3 %	57 810	27 %	54 %	14 %	11 %	19 933
Neste Oyj	11 751	828	7 %	9 815	60 %	-4 %	12 %	11 %	4 833

Taulukko 2. Listaamattomien kaupallisesti toimivien yhtiöiden avainlukuja 2020

Listaamattomat yhtiöt	Liikevaihto	Liikevoitto	Liikevoitto %	Taseen loppusumma	Oma-varausaste %	Netto-velkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstömäärä
Arctia Oy	80,8	2,4	3%	283,7	50%	60%	1%	1%	439
Boreal Kasvinjalostus Oy	9,7	0,4	4%	12,0	67%	-15%	4%	5%	75
Finavia Oyj	150,6	-128,9	-86%	1476,5	36%	136%	-24%	-10%	1366
Fingrid Oyj	682,5	118,4	17%	2306,8	27%	166%	14%	7%	400
Gasgrid Finland Oy	126,9	67,2	53%	454,7	51%	37%	18%	18%	39
Gasum Oy	664,3	5,7	1%	1362,0	36%	122%	-1%	3%	384
Kemijoki Oy	53,3	5,3	10%	490,1	11%	807%	2%	1%	39
Leijona Catering Oy	73,3	5,6	8%	29,4	64%	-81%	24%	30%	511
Motiva Oy	7,1	0,5	7%	4,7	59%	-81%	16%	20%	63
Nordic Morning Oyj	73,9	-2,2	-3%	48,7	33%	77%	-13%	-5%	372
Patria Oyj	534,1	40,3	8%	694,7	39%	72%	15%	9%	2973
Posti Oyj	1613,6	55,0	3%	1285,3	35%	52%	7%	7%	16134
Suomen Lauttaliikenne Oy	58,2	9,7	17%	72,1	69%	-8%	16%	19%	346
Suomen Rahapaja Oy	57,2	-5,1	-9%	71,5	37%	95%	-20%	-11%	208
Suomen Siemenperunakeskus Oy	3,0	0,0	0%	3,3	67%	32%	0%	0%	14
Suomen Viljava Oy	19,8	5,1	26%	28,8	70%	30%	20%	20%	60
Tapio Oy	13,0	1,3	10%	16,5	65%	-50%	10%	12%	84
Vapo Oy	544,9	-95,3	-17%	758,5	28%	153%	-46%	-16%	1031
VR-Yhtymä Oy	791,9	-24,6	-3%	2010,0	64%	7%	-2%	-1%	5818

Taulukko 3. Erityistehtävayhtiöiden avainlukuja 2020

Listamattomat yhtiöt	Liikevaihto	Liikevoitto	Liikevoitto %	Taseen loppusumma	Oma-varaisuusaste %	Nettovelkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstömäärä
A-Kruunu Oy	10,4	4,5	43%	356,8	15%	456%	0%	1%	22
Alko Oy	1296,8	64,8	5%	310,0	37%	-147%	49%	63%	1869
Cinia Group Oy	59,7	6,7	11%	120,6	41%	64%	10%	8%	301
CSC Tieteen tietotekniikan keskus Oy	54,7	2,5	5%	41,8	39%	-181%	27%	35%	454
Digi Finland Oy	2,5	-9,5		72,9	98%	-21%	-12%	-12%	0
FinnHEMS Oy	30,0	-1,1	-4%	30,5	78%	-66%	5%	5%	54
Finnpilot Pilotage Oy	35,8	-0,6	-2%	23,7	63%	-23%	-3%	-4%	333
Finnvera Oyj	599,6	-739,6	-123%	12673,0	6%	869%	-102%	-6%	322
Governia-konserni Oy	27,1	6,2	23%	247,2	60%	31%	4%	3%	25
Hansel Oy	11,5	-1,8	-16%	13,0	62%	-111%	-19%	-19%	111
Haus Kehittämiskeskus Oy	8,5	1,0	12%	4,6	48%	-213%	89%	74%	40
Hevosopisto Oy	7,0	-0,3	-4%	4,7	74%	-23%	-8%	-8%	69
Ilmastorahasto Oy	98,6	95,9	97%	3883,7	88%	-3%	5%	6%	9
Kuntarahoitus Oyj	252,6	194,1	77%	44042,4	4%		9%		165
Liikenteenohjausyhtiö Finntraffic Oy	182,4	-8,0	-4%	230,1	70%	-1%	-6%	-5%	1009
Solidium Oy	0,0	-3,8		6949,4	95%				12
Stuk International Oy	0,3	0,0	6%	2,0	65%	-123%	2%	2%	1
Suomen Erillisverkot Oy	104,4	6,9	7%	257,2	89%	-6%	2%	3%	379
Suomen Ilmailuopisto Oy	9,3	0,4	4%	19,9	94%	-38%	2%	3%	46
Suomen Malminjalostus Oy	338,3	-17,5	-5%	975,9	51%	20%	-4%	-0%	888
Suomen Teollisuussijoitus Oy	226,3	221,6	98%	1499,3	95%	-33%	16%	20%	35
Teknologian Tutkimuskeskus VTT Oy	148,9	13,3	9%	284,1	69%	-74%	7%	8%	1961
Teollisen yhteistyön rahasto Oy	0,0	-12,3		721,4	42%	107%	-9%	10%	85
Tietokarhu Oy	8,0	-3,1	-39%	7,7	51%	0%	-46%	-46%	18
Veikkaus Oy	1260,3	680,5	54%	1032,9	-79%	18%	68%	68%	1592
Yleisradio Oy	487,6	8,8	2%	368,7	39%	13%	5%	4%	3296

1.7 Pörssisalkun kehitys

1.7.1 Valtion suoraan omistamat pörssiyritykset

Valtion suoraan omistaman pörssisalkun markkina-arvo nousi 42 prosenttia vuonna 2020 ja oli 29,7 (21,0) miljardia euroa. Vuoden aikana Nesteen osakkeita luovutettiin 18,5 miljoonan euron arvosta FinnHems Oy:lle. Osakemäärä vastasi 0,05 prosenttia kaikista Nesteen osakkeista ja äänivallasta. Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy:n omistuksessa olleet Altian osakkeet siirrettiin joulukuussa takaisin valtion suoraan omistukseen. Valtio osallistui Finnairin osakeantiin omistuksensa suhteessa 286 miljoonalla eurolla.

Koronaviruspandemia aiheutti poikkeuksellisen suuren kurssilaskun maaliskuussa. Valtion suoraan omistamien yhtiöiden markkina-arvo laski lähes 40 prosenttia vuoden lopun tasoon verrattuna. Maaliskuun jälkeen salkun arvo alkoi kuitenkin elpyä ja nousi vuoden loppuun tultaessa 29,7 miljardiin euroon Nesteen voimakkaan kurssinousun seurauksena. Nesteen kurssi nousi vuoden aikana 90 prosenttia. Myös norjalaisen Arcuksen kanssa fuusiosta kertonut Altia tuki salkun markkina-arvon nousua. Kaikkien pörssiomistusten tuotto oli 35,4 (25,3) prosenttia, valtion suorassa omistuksessa olevien yhtiöiden 46,0 (29,5) prosenttia. Helsingin pörssin yleisindeksi nousi 10 prosenttia ja tuottoindeksi 15 prosenttia vuonna 2020, joten salkun tuottokehitys oli yleiseen markkinakehitykseen verrattuna erittäin hyvä.

Suoraan omistettujen pörssiyritysten arvioitu osinkotuotto oli yhtiöiden vuoden 2020 lopun kurseilla laskettuna 2,5 (4,0) prosenttia. Osinkotuottoa painoi Nesteen markkina-arvon nousu. Helsingin pörssin osinkotuotto vuoden 2020 lopun markkina-arvolla laskettuna oli 3,3 (3,6) prosenttia.

Taulukko 4. Valtion pörssiyritysten markkina-arvon kehitys, miljoonaa euroa

	Omistus- osuus %	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Altia Oyj	36,2				93	107	131
Finnair Oyj	55,9	388	288	917	507	421	596
Fortum Oyj	50,8	6 277	6 570	7 440	8 613	9 921	8 883
Neste Oyj	44,2	3 549	4 689	6 853	7 729	10 562	20 121
Yhteensä		10 214	6 858	15 210	16 941	21 010	29 731
Solidium Oy:n omistus yhteensä		6 835	7 848	8 538	6 842	7 541	7 620
Yhteensä		17 050	19 395	23 748	23 783	28 551	37 350

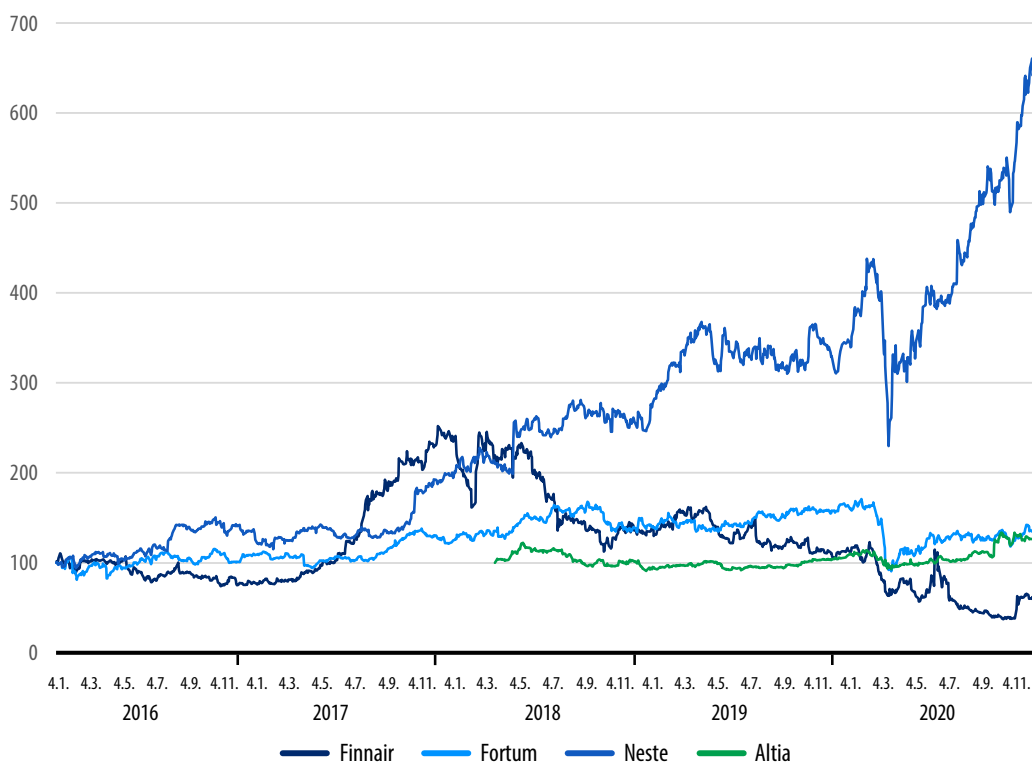

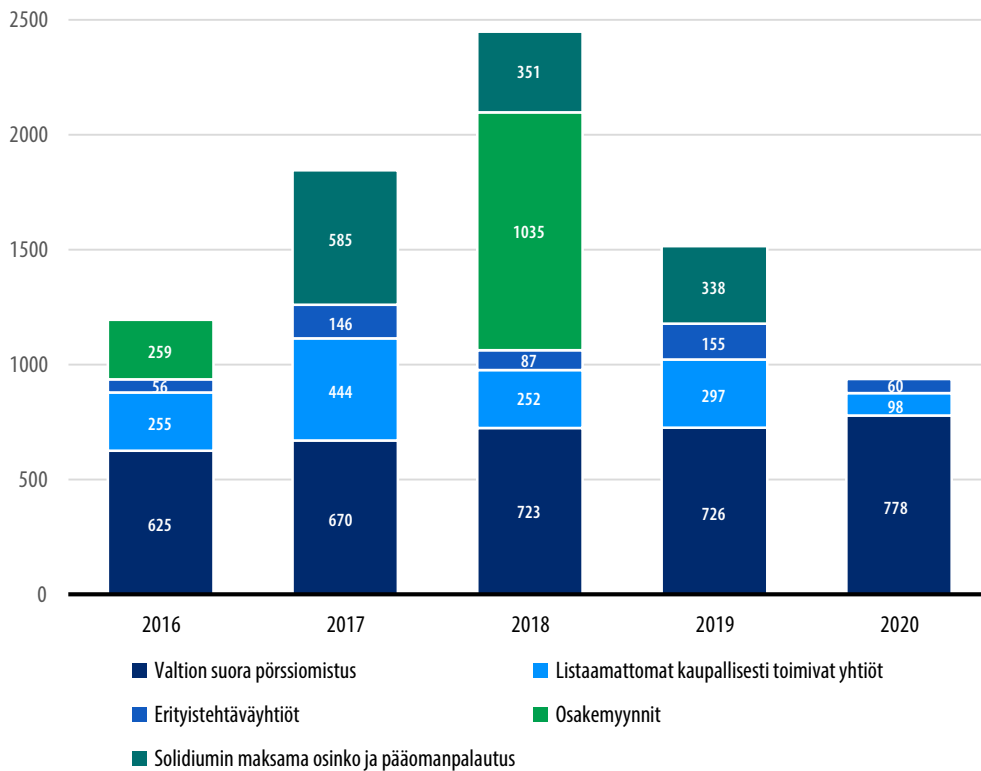
Taulukko 5. Yhtiöiden tuottokehitys

	Tuotto % 1v	Vertailuindeksi 1v	Tuotto % 5v	Vertailuindeksi 5v *
Altia Oyj	27,9	N/A	N/A	N/A
Finnair Oyj	-30,0	-38,2	-3,8	-10,5
Fortum Oyj	-3,8	12,2	15,3	9,8
Neste Oyj	95,6	-21,3	49,3	3,2

* Annualisoitu

Kuvio 4. Valtion suoraan omistamien pörssiyritysten osakekurssien kehitys

Kuvio 5. Valtion saama voitonjako ja osakemyyntitulot kassaperusteisesti

Valtio-omistaja sai osinkoja, pääomanpalautuksia yhteensä 937 (1515) miljoonaa euroa. Osinkotulojen laskuun vaikutti lähinnä koronaviruspandemian vaikutukset; Finnair ja Finavia eivät maksaneet osinkoa ja VR:n tilikaudelta 2019 maksettavasta 350 miljoonan euron osingosta ja pääomanpalautuksesta päätettiin maksaa 100 miljoonan euron osingon osuus ja sen maksu siirrettiin vuodelle 2021. Myöskään Solidium ei maksanut osinkoa vuonna 2020. Suoraan omistettujen pörssiyhtiöiden maksama osinkosumma kasvoi 778 (726) miljoonaan euroon Nesteen osingon kasvun myötä. Valtion kehitysyritys Vake, joka muuttui vuoden lopussa Ilmastorahastoksi, sai vuonna 2020 osinkotuloja 86 (72) miljoonaa euroa.

1.7.2 Solidiumin kautta omistetut yhtiöt

Taulukko 6. Solidiumin sijoitussalkun jakauma 31.12.2020

	Milj. €	% yhtiöstä	% osakesalkusta
Sampo Oyj	1 531	8,0 %	20 %
Stora Enso Oyj	1 337	10,7%*	18 %
Metso Outotec Oyj	1 009	14,9 %	13 %
Nokia Oyj	933	5,2 %	12 %
Elisa Oyj	754	10,0 %	10 %
Valmet Oyj	390	11,1 %	5 %
SSAB AB	347	12,6%*	5 %
TietoEvy Oyj	319	10,0 %	4 %
Nokian Renkaat Oyj	311	7,8 %	4 %
Outokumpu Oyj	291	21,7 %	4 %
Kemira Oyj	204	10,2 %	3 %
Konecranes Oyj	194	8,5 %	3 %
Kaikki osakesijoitukset	7 620		100 %

Sijoitusjakauma	Milj. €	% salkusta
Sijoitukset yhteensä	7 842	100 %
Osakesijoitukset	7 620	97 %
Rahamarkkinasijoitukset	222	3 %

*) Osuus äänistä Stora Enso 27,3 %, SSAB 9,8 %

Osakesijoitusten osuus Solidiumin sijoitussalkusta oli noin 97 (98) prosenttia 31.12.2020. Osakesijoitusten suurin paino oli Sammolla, jonka osuus oli 20 (29) prosenttia. Solidiumin rahamarkkinasijoitukset olivat 222 (160) miljoonaa euroa. Solidiumin osakesalkun tuotto jäi painorajoitettuna OMX Helsinki Cap GI -tuottoindeksin tuotosta viimeisen 12 kuukauden aikana. Viiden vuoden aikana osakesalkun tuotto jäi myös vertailuindeksin tuotosta.

Taulukko 7. Solidiumin omistamien yhtiöiden osakkeiden tuotot ja vertailuindeksi tuotto, % 1 vuosi ja % 5 vuotta*

	Tuotto, % 1 vuosi		Tuotto, % 5 vuotta	
	Yhtiö	Indeksi	Yhtiö	Indeksi
Elisa Oyj	-6	-12	10	-5
Kemira Oyj	3	9	9	8
Konecranes Oyj	11	21	9	14
Metso Outotec Oyj	46	27	20	12
Nokia Oyj	-4	15	-11	12
Nokian Renkaat Oyj	19	6	2	2
Outokumpu Oyj	15	4	5	3
Sampo Oyj	-7	10	0	7
SSAB AB	-11	4	13	3
Stora Enso Oyj	23	24	17	10
TietoEvyry Oyj	-1	17	7	12
Valmet Oyj	13	27	25	12
Osakesalkun kokonaistuotto	5,8	15,7	7,1	11,1
Korkosijoitukset	0,5		0,4	
Sijoitusten tuotto	5,7		6,6	

Salkkuun: Konecranes 24.5.2016, Nokia 13.3.2018, Nokian Renkaat 19.3.2019

Kalenterivuoden aikana parhaiten tuottivat Metso Outotec (46 prosenttia), Stora Enso (23 prosenttia) sekä Nokian Renkaat (19 prosenttia). Näistä Metso Outotecin ja Nokian Renkaiden tuotto ylitti myös vertailuindeksin tuoton. Negatiiviseen tuottoon jäi kolme yhtiötä SSAB (-11 prosenttia), Elisa (-6 prosenttia) ja TietoEVRY (-1 prosenttia). Elisa suorittui kuitenkin vertailuindeksiä paremmin.

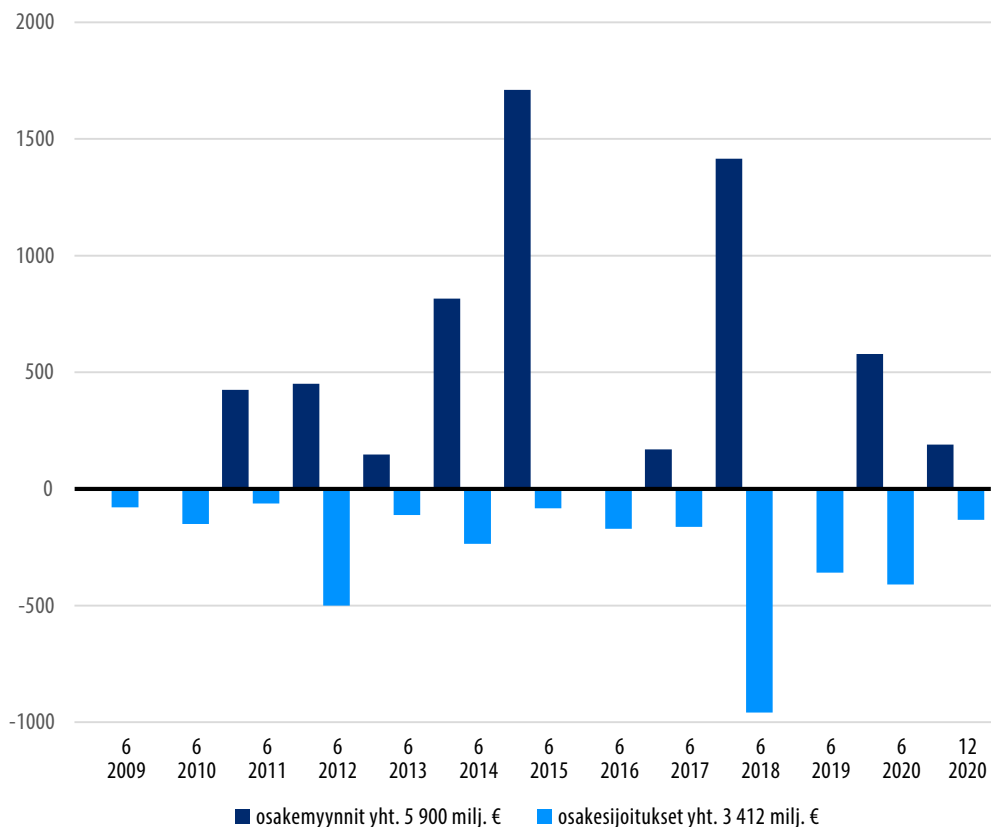
Kalenterivuoden aikana Solidium teki osakehankintoja yhteensä 484 miljoonalla eurolla. Solidium nosti omistusosuuttaan Nokiasta 3,8 prosentista 5,2 prosenttiin käyttäen tähän 270 miljoonaa euroa. Nokian Renkaita Solidium osti yhteensä 89 miljoonalla eurolla ja yhtiön omistusosuus Nokian Renkaista kasvoi 5,0 prosentista 7,8 prosenttiin.

Omistusosuuden nostaminen Konecranesissa oli marginaalinen 8,4 prosentista 8,5 prosenttiin. Yhtiö sijoitti 2 miljoonaa euroa lisää Konecranesiin.

Solidiumin omistusosuus TietoEVERY:stä liudentui Tiedon ja EVERY:n sulautumisen myötä 10,0 prosentista 6,3 prosenttiin. Apaxin kanssa tehdyn osakekaupan myötä omistus nousi takaisin 10,0 prosenttiin.

Kalenterivuoden aikana Solidium myi osakkeita yhteensä 648 miljoonalla eurolla. Yhtiö myi Sammon osakkeita 458 miljoonalla eurolla. Solidiumin omistusosuus aleni myynnin seurauksena Sammosta 10,0 prosentista 8,0 prosenttiin. Solidium luopui kokonaan 14,9 prosentin omistuksesta Neleksessä, kun se myi kaikki omistamansa Neleksen osakkeet Valmetille 190 miljoonalla eurolla.

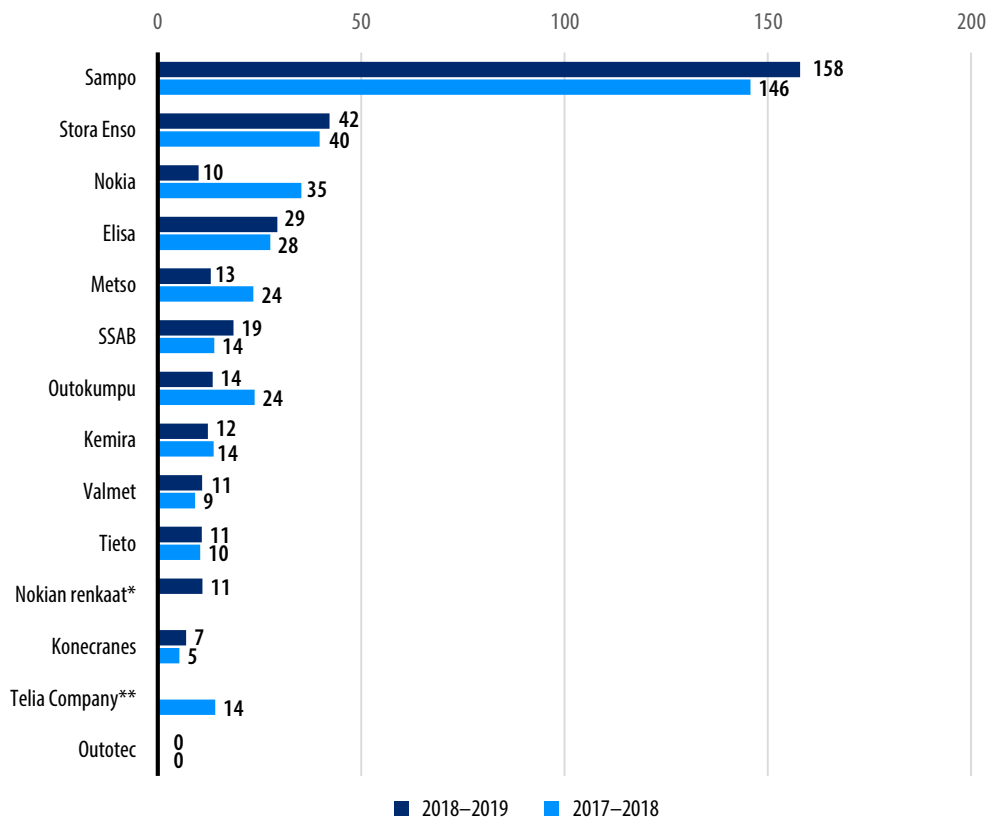
Kuvio 6. Solidiumin osakesijoitukset ja -myynnit 2020, miljoonaa euroa

Solidiumin salkun osinkotuotto salkkuyhtiöiden vuoden 2020 lopun osakekursseilla ja tilinpäätöstiedotteiden mukaan laskettuna on 2,8 (2,6) prosenttia ja osinkosuhte 55 (46) prosenttia. Helsingin pörssin osinkotuotto vuoden 2020 lopun markkina-arvolla laskettuna oli 3,3 (3,6) prosenttia ja osinkosuhte 78 (70) prosenttia.

Solidium on saanut voitonjakoa yhteensä noin 4,0 miljardia euroa vuodesta 2008. Solidium on maksanut valtiolle voitonjakoa yhteensä noin 5,7 miljardia euroa. Voitonjaon lisäksi Solidiumin on jakanut osakkeita valtiolle pääoman palautuksina. Solidium on tehnyt osakesijoituksia 3,4 miljardin euron arvosta ja osakemyyntejä 5,9 miljardin euron arvosta.

Kuvio 7. Solidiumin salkkuyhtiöiden maksama voitonjako, miljoonaa euroa

Nordean osakeosinko mukana 2019–2020, useammassa erässä saadut osingot jaksotettu Solidiumin tilikauden mukaisesti.

1.8 Valtion suora pörssiomistus

Altia Oyj

Altia on alkoholijuomayhtiö, joka toimii viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla Pohjoismaissa ja Baltiassa. Yhtiö valmistaa, maahantuo, markkinoi, myy ja jakelee omia tuotemerkkejä sekä päämiest tuotteita ja vie alkoholijuomia noin 30 maahan.

ALTIA OYJ

Valtion omistusosuus

36,2 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä

Hallitus 19.3.2021

Sanna Suvanto-Harsaae (pj), Jyrki Mäki-Kala (varapj), Jukka Leinonen, Tiina Lencioni, Jukka Ohtola, Anette Rosengren, Torsten Steenholt

Toimitusjohtaja

Pekka Tennilä

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	342,4	359,6
Liikevoitto, M€	22,9	25,1
Liikevoittoprosentti, %	6,7	7,0
Taseen loppusumma, M€	455,6	400,2
Omavaraisuusaste, %	34,3	37,8
Nettovelkaantumisaste, %	-2,5	19,1
Oman pääoman tuotto, %	11,6	12,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,7	8,5
Osinkosumma (esitys), M€	27,1	15,2
Valtion saama osinko, M€	9,8	5,5
Investoinnit, M€	7,0	6,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.	637	632
Henkilöstö Suomessa 31.12.	378	381
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	654,2	613,8
Verojalanjälki Suomessa	345,9	325,7

Hyvä suoritus poikkeusvuonna

Yhtiön liikevaihto laski 4,8 prosenttia pandemiaan liittyvien rajoitusten vaikuttaessa erityisesti anniskelu- ja matkustajamyntikanaviin.

Rajoitukset ohjasivat kuluttajien ostoksia monopolieihin, ja vaikka myynti monopolikanavissa ei täysin kompensoinut myynnin laskua muissa kanavissa, niin tämä kanavapainotuksen muutos vaikutti positiivisesti yhtiön kannattavuuteen. Altian kannattavuutta tukivat myös vuoden aikana toteutetut konsernilaajuiset kustannussäästöt ja ohran suhteellisen alhainen hinta etenkin alkuvuodesta. Altian vertailukelpoinen liikevoitto nousikin edellä mainituista syistä johtuen 35,0 miljoonaan euroon (26,8) ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti 10,2 prosenttiin (7,5).

Vastuullisuustiekarttansa mukaisesti Altia teki myös vuonna 2020 merkittäviä vastuullisuustekoja. Yhtiön investointi kaurankuoren käytön mahdollistamaan polttoainesiihlooloon vie yhtiötä askeleen lähemmäksi "hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä" -tavoitetta. Lisäksi Altia paransi matala-alkoholisten ja alkoholittomien juomien tuotantokyvykkyytään ja valmisteli 2021 vuonna tapahtuvaa Koskenkorva Vodka Climate Actionin lanseerausta. Raaka-aineena vodkassa on käytetty uudistavan maatalouden periaatteiden mukaisesti viljeltyä ohraa ja tuote on tässä mielessä jopa maailmanjaaluisesti tarkasteltuna edelläkävijöiden joukossa.

Tavoitteena johtava bränditalo

Vuoden merkittävin strateginen tapahtuma oli Altian ja Arcuksen yhdistymisen julkistaminen. Järjestelyn toteutuminen vaatii vielä tavanomaisten viranomaislupien saamista. Altia arvioi tämän tapahtuvan vielä 2021 vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Altia arvioi, että järjestely toteutuessaan parantaa yhdistyneen yhtiön tulevaisuuden kasvumahdollisuuksia sekä Pohjoismaisilla että kansainvälisillä markkinoilla, luo entistä paremman ja tehokkaamman kumppanin toimittajillensa ja asiakkailensa.

Finnair Oyj

Finnair on Aasian ja Euroopan väliseen reittiliikenteeseen erikoistunut verkostoyhtiö. Finnairin reittiverkoston kuuluu useita kohteita Aasiassa, Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa.

FINNAIR OYJ

Valtion omistususuus

55,9%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Suomen aseman edelleen kehittäminen kansainvälisen lentoliikenteen keskuksena

Hallitus 17.3.2021

Jouko Karvinen (pj) Tiina Alahuhta-Kasko, Colm Barrington, Montie Brewer, Jukka Erlund, Hannele Jakosuo-Jansson, Henrik Kjellberg, Maija Strandberg

Toimitusjohtaja

Topi Manner

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	829,2	3097,7
Liikevoitto, M€	-595,3	162,8
Liikevoittoprosentti, %	-71,8	5,3
Taseen loppusumma, M€	3646,5	3877,9
Omavaraisuusaste, %	24,6	24,9
Nettovelkaantumisaste, %	153,2	64,3
Oman pääoman tuotto, %	-56,2	7,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-15,2	6,3
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	515,9	443,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.	6105	6778
Henkilöstö Suomessa, keskim.	5982	6164
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/7	3/7
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	47,1	85,5
Verojalanjälki Suomessa	47,7	84,9

Koronaviruspandemian leimaama vuosi

Lentoyhtiöt kärsivät massiivisia tappioita matkustajavirtojen kutistuessa. Finnairin matkustajamäärät jäivät pandemian puhkeamisen jälkeen vain noin 10 prosenttiin odotetusta, ja yhtiö joutui operoimaan minimiverkostolla ison osan vuodesta. Koko vuoden matkustajamäärä jäi 3,5 miljoonaan ja liikevaihto kutistui 829,2 miljoonaan euroon. Molemmissa luvuissa oli yli 70 prosentin pudotus viime vuoteen verrattuna. Vaikeassa tilanteessa yhtiö sopeutti toimintaansa ja kustannuksiaan voimakkaasti, yhteensä yli 1,5 miljardia euroa vuoden 2019 kustannustasoon verrattuna. Yhtenä osana säästötoimia yhtiön lähes koko henkilöstö oli lomautettuna osan vuodesta ja henkilöstön määrä väheni noin 1 100 henkilöllä. Kaikista säästötoimenpiteistä huolimatta yhtiön vertailukelpoinen liiketulos laski liikevaihdon kutistumisen myötä -595,3 miljoonaan euroon ja liikevoittoprosentti -71,8 prosenttiin.

Fokuksessa toiminnan jatkuvuus ja pitkän tähtäimen kilpailukyky

Vuoden aikana yhtiö hankki kokonaisuudessaan uutta rahoitusta noin 1,8 miljardia euroa. Valtio osallistui yhtiön noin 500 miljoonan euron merkintäoikeusantiin omistusuutensa mukaisesti 286 miljoonalla eurolla ja antoi 540 miljoonan euron kokoisen takauksen yhtiön tyel-lainalle. Lisäksi yhtiö aloitti vuoden aikana Suomen valtion kanssa enintään 400 miljoonan euron hybridilainan valmistelut. Voimakkaiden toimenpiteiden ansiosta yhtiön tase ja kassavarat pysyivät terveellä tasolla. Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun näkökulmat korostuivat pandemiavuonna. Yhtiön joutuessa turvautumaan irtisanomisiin se tuki irtisanottujen uudelleentyöllistymistä laajalla muutosturvaohjelmalla. Yhtiö on sitoutunut kunnianhimoisiin päästötavoitteisiin.

Fortum Oyj

Fortumin suurimmat liiketoiminnot ovat sähkön ja lämmön tuotanto ja myynti sekä jätteenpoltto ja kiertotalousratkaisut. Vuoden 2020 lopussa Fortum omisti 76 prosenttia Uniperista.

FORTUM OYJ

Valtion omistusosuus

50,8%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Sähkötuoannon riittävyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa

Hallitus (nimitystoimikunnan ehdotus) 28.4.2021

Veli-Matti Reinikkala (pj), Luisa Delgado, Essimari Kairisto, Anja McAlister, Teppo Paavola, Philipp Rösler, Annette Stube

Toimitusjohtaja

Markus Rauramo

Tunnuslukuja	2020*	2019
Liikevaihto, M€	49017	5447
Liikevoitto, M€	1599	1118
Liikevoittoprosentti, %	3,3	21
Taseen loppusumma, M€	57810	23364
Omavaraisuusaste, %	27	57
Nettovelkaantumisaste, %	54	40
Oman pääoman tuotto, %	14	12
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11	10
Osinkosumma, M€	995	977
Valtion saama osinko, M€	505	495
Investoinnit, M€	2902	802
Henkilöstö yhteensä 31.12.	19933	8191
Henkilöstö Suomessa 31.12.	2370	2234
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/7	2/8
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	1724	771
Verojalanjälki Suomessa	231	224

*) Uniper yhdistelty tytäryrityksenä 1.4.2020 alkaen

Uudelleenjärjestelyt jatkuivat

Vuotta 2020 leimasi koronaviruspandemian lisäksi aktiivinen strategian toteuttaminen sekä Fortumin ja Uniperin yhteistyön vahvistaminen. Yhteinen strategia julkistettiin joulukuussa. Fortumin omistusosuus Uniperista nousi 49,99 prosentista noin 76 prosenttiin. Koronaviruspandemian vaikutukset kohdistuivat lähinnä Venäjän liiketoimintoihin. Muutoin vaikutukset Fortumiin olivat kohtuullisen vähäiset. Fortumilla oli kertomusvuonna käynnissä useita liiketoimintojen optimointiin tähtääviä omaisuuserien strategisia arvioiteja. Yhtiö päätti luopua Joensuun ja Järvenpään kaukolämpöliiketoiminnoista, joista yhtiö kirjasi 722 miljoonan euron myyntivoiton. Baltian, Puolan ja Ruotsin kaukolämpöliiketoimintojen lisäksi yhtiö ilmoitti Consumer Solutions -divisioonan strategisen arvioinnin aloittamisesta. Fortumin tulosta painoi vuonna 2020 pääasiassa runsaan vesitilanteen painamat sähkön hinnat, laskenut ydinvoimatuotanto ja myös heikentynyt ruplan kurssi. Fortum yhdisteli Uniperin tulokseensa ensimmäisen kvartaalin jälkeen. Uniperin kontribuutio kolmen kvartaalin vertailukelpoiseen liikevoittoon oli 363 miljoonaa euroa. Muutoin, Consumer Solutions divisioonaa lukuun ottamatta, vertailukelpoiset tulokset laskivat muissa divisioonissa.

Uusi, yhteinen strategia

Fortum-konsernin uusi strategia tähtää energiamurroksen vauhdittamiseen ja kestäväan tuloskasvuun. Kasvu perustuu hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon ja kaasulla sekä vedyllä on selkeä rooli. Synergiahöyryjen arvioidaan olevan keskipitkällä aikavälillä noin 100 miljoonaa euroa vuodessa. Fortumin uudet kestäväan kehityksen tavoitteet tähtäävät tuotannon päästörasituksen vähentämiseen 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraaliuuteen vuoteen 2035 mennessä Euroopassa ja koko yhtiön osalta vuoteen 2050 mennessä. Näiden lisäksi uudet taloudelliset tavoitteet kertovat yhtiön fokuksen olevan pääasiassa taseessa ja osingossa.

Neste Oyj

Neste on maailman suurin jätteistä ja tähteistä jalostetun uusiutuvan dieselin tuottaja, joka tuo uusiutuvia ratkaisuja myös lento- ja muoviteollisuuteen. Yhtiön tavoitteena on tulla globaaliksi markkinajohtajaksi uusiutuviissa ja kiertotalousratkaisuisissa.

NESTE OYJ

Valtion omistusosuus

44,2 % (VNK 35,9 % Ilmatorahasto Oy 8,3 %)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Strategisena intressinä on valtakunnallisen polttoainehuollon turvaaminen huoltovarmuuskohdat huomioon ottaen.

Hallitus 30.3.2021

Matti Kähkönen (pj), Marco Wiren (varapj), Sonat Burman-Olsson, Nick Elmslie, Martina Flöel, Jean-Baptiste Renard, Jari Rosendal, Johanna Söderström, John Abbott

Toimitusjohtaja

Peter Vanacker

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	11751	15840
Liikevoitto, M€	828	2229
Liikevoittoprosentti, %	7,0	14,1
Taseen loppusumma, M€	9815	9793
Omavaraisuusaste, %	60,4	60,5
Nettovelkaantumisaste, %	-4,5	-3,2
Oman pääoman tuotto, %	12,0	33,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,5	33,4
Osinkosumma, M€	615	785
Valtion saama osinko*, M€	272	347
Investoinnit, M€	972	568
Henkilöstö yhteensä 31.12.	4833	5474
Henkilöstö Suomessa 31.12.	3798	3794
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/9	2/9
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/6	3/5
Kokonaisverojalanjälki	3 609	4119
Verojalanjälki Suomessa	2 989	3373

Pandemian vuosi

Koronaviruspandemia vaikutti myös Nesteen liiketoimintaan. Nesteen vertailukelpoinen liikevoitto laski edellisvuoden historiallisen korkealta tasolta 1 416 (1 962) miljoonaa euroon.

Pandemia vaikutti erityisesti öljytuotteiden kannattavuuteen kysynnän heikentyessä. Öljytuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto oli 50 (386) miljoonaa euroa. Uusiutuvien tuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto 1 334 (1 599) miljoonaa euroa säilyi hyvällä tasolla. Uusiutuvien tuotteiden raaka-aineiden markkinatilanne kiristyi vuoden aikana, mikä vaikuttaa myyntimarginaaliin. Marketing & Services -segmentin eli huoltoasemaverkoston tulos heikkeni 68 (77) miljoonaa euroon, mutta vertailuluku eli vertailukelpoinen liikevoitto sisältää 16 miljoonaa euroa myydyistä Venäjän toiminnoista. Yhtiön tase on vahva.

Neste päätti lopettaa Naantalın jalostamotoiminnan maaliskuun 2021 loppuun mennessä ja keskittää toiminnan Porvoon jalostamolle.

Osakkeenomistajan kokonaistuotto (osakekursin muutos ja saadut osingot) oli 94 prosenttia vuonna 2020. Yhtiön koko osakekannan arvo vuoden 2020 lopussa oli 45 507 (23 861) miljoonaa euroa. Valtion omistuksen arvo oli 20 121 (10 562) miljoonaa euroa.

Strategia etenee

Pandemian aiheuttamien viivästysten johdosta. Singaporen uusiutuvien tuotteiden 1,3 miljoonan tonnin laajennushankkeen valmistuminen siirtyy vuodesta 2022 vuoteen 2023.

Neste on maailman suurin jätteistä ja tähteistä valmistettavan uusiutuvan dieselin ja uusiutuvan lentopolttoaineen tuottaja. Yhtiön tavoitteena on vähentää asiakkaidensa hiilidioksidipäästöjä 20 miljoonalla tonnilla vuoteen 2020 mennessä. Neste on sitoutunut tekemään tuotannostaan hiilineutraalia vuoteen 2035 mennessä.

1.9 Listaamattomat kaupalliset yhtiöt

Arctia Oy

Jäänmurto- ja monitoimialusten palvelut, vesiväylien sekä kanavien hoito- ja käyttöpäalvelut, ympäristövahinkojen torjuntapalvelut, merenmittaus, muut vesialuepalvelut sekä asiantuntijapalvelut.

ARCTIA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Elinkeinoelämän kuljetustarpeita palvelevan talvimerenkulun varmistaminen sekä merivoimien varautumiseen ja valmiuteen liittyvät merenmittauspalvelut

Hallitus 15.3.2021

Pertti Saarela (pj), Mats Rosin (varapj), Hanna Masala, Sinikka Mustakari, Pirjo Kiiski, Kari Savolainen.

Toimitusjohtaja

Maunu Visuri

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	80,8	79,1
Liikevoitto, M€	2,4	0,0
Liikevoittoprosentti, %	3,0 %	0,0 %
Taseen loppusumma, M€	283,7	288
Omavaraisuusaste, %	50,2 %	49,1 %
Nettovelkaantumisaste, %	60,3 %	72,6 %
Oman pääoman tuotto, %	0,6 %	-1,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,9 %	-1,0 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	6,8	9,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.	439	482
Henkilöstö Suomessa 31.12.	439	482
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/3	2/2
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/3	3/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	10,6	10,5
Verojalanjälki Suomessa, M€	10,6	10,5

Tulos parani väylänhoidon projektien johdosta

Arctian liikevaihto kasvoi vertailukauteen nähden 80,1 miljoonaa euroa. Vaikka yhtiön öljyntorjuntavalmiussopimus päättyi vuoden 2019 lopussa, liikevaihto kasvoi merkittävästi väylänhoitoliiketoiminnassa kahden huomattavan öljyvahinkojen jälkitorjuntaprojektin myötä. Konsernin liikevoitto nousi 2,4 miljoonaan euroon erityisesti väylänhoidon kasvaneen liikevaihdon ansiosta. Konsernin tase- ja rahoitusasema säilyivät vakaina.

Historiallisen leudosta talvesta johtuen jäänmurron operointipäivien määrä laski edelleen vuotta aiempaan tilikauteen nähden. Vuonna 2020 perinteisillä jäänmurtajilla operointipäiviä kertyi yhteensä 322 (547). Monitoimimurtajat eivät operoineet tarkastelukaudesta. Avovesikaudella tehtiin satama-avustuksia ja saattohinauksia. Kansainvälisen rahtauksen heikkojen näkymien vuoksi yhtiö päätti lopettaa offshore-liiketoiminnan eikä offhire-päiviä ollut lainkaan, kun niitä edellisellä tilikaudellakin oli vain 19 päivää. Väylänhoidossa keskityttiin palvelusopimusmallin mukaiseen toiminnan kehittämiseen etenkin satama- ja vesialuesektorilla. Vuoden 2020 lopussa yhtiöllä oli palvelusopimuksia useiden satamien ja satama-alueilla toimivien yritysten kanssa. Merenmittauksen liikevaihto kärsi koronaviruspandemiasta kansainvälisten projektien siirtyessä.

Yritysvastuu yhtiön strategiassa

Vastuullisuus on tärkeässä osassa Arctian liiketoimintaa. Arctian palveluilla varmistetaan osaltaan vesillä liikkumisen turvallisuutta ja vesialueiden kestävää käyttöä. Vastuullisen toiminnan tärkeyttä korostaa yhtiön toiminta herkillä merialueilla. Vastuullisuus on yksi konsernin uuden strategian kulmakivistä, joille on määritelty kärkihankkeet seurattavine tavoitteineen.

Boreal Kasvinjalostus Oy

Yhtiö jalostaa sekä markkinoi satoisia ja laadukkaita peltokasvilajikkeita pohjoisissa oloissa toimiville ammattiviljelijöille.

BOREAL KASVINJALOSTUS OY

Valtion omistusosuus

65,0 % (15.3.2021 asti 60,75 %)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Strateginen intressi on varmistaa markkinoiden toimivuuden edellyttämä pohjoisille ilmastoalueille soveltuvien kasvintuotantolajikkeiden jalostaminen, jalostusaineiston omistuksen säilyttäminen. Lajikkeiden saatavuus on tärkeää myös huoltovarmuuden kannalta.

Hallitus 30.3.2021

Riitta Mynttinen (pj), Birgitta Vainio-Mattila (vpj), Antti Ollila, Minna Oravuo, Mia Rainio.

Toimitusjohtaja

Markku Äijälä

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	9,52	9,84
Liikevoitto, M€	0,41	0,46
Liikevoittoprosentti, %	3,7 %	4,7 %
Taseen loppusumma, M€	12	12,2
Omavaraisuusaste, %	66,7 %	64,8 %
Nettovelkaantumisaste, %	-15,0 %	-5,1 %
Oman pääoman tuotto, %	3,5 %	3,2 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,3 %	5,1 %
Osinkosumma, M€	0,15	0,26
Valtion saama osinko, M€	0,10	0,16
Investoinnit, M€	0,7	0,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.	77	70
Henkilöstö Suomessa 31.12.	77	70
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/4	2/4
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/1	4/1
Kokonaisverojalanjälki, M€	2,9	3,0
Verojalanjälki Suomessa, M€	2,9	3,0

Kotimaisen ruoantuotannon mahdollistaja

Boreal Kasvinjalostuksen perustehtävä on mahdollistaa suomalaisen ruoantuotannon kilpailukyvyyn parantaminen jalostamalla elintarviketuotannolle tärkeistä kasvilajeista kasvuolohimme sopivia lajikkeita. Yhtiö on tärkeä myös huoltovarmuuden kannalta. Vuoden 2020 aikana Borealin vahva asema Suomen markkinoilla pysyi vakaana jatkuvasti kovenevasta kilpailusta huolimatta. Kokonaisuutena yhtiön lajikkeiden viljelyala Suomessa oli hieman yli 1,1 miljoonaa hehtaaria, eli yli puolet maan koko viljelyalasta.

Vuoden 2020 liikevaihto oli 9,5 miljoonaa euroa, jossa oli laskua edellisestä tilikaudesta 3,2 prosenttia. Liikevaihdon lasku johtui välitysmyyntin 61,7 prosentin laskusta. Oma siemenmyynti nousi 22,9 prosenttia. Rojaltit sertifioidusta siemenestä kasvoivat 8,3 prosenttia ja tos-rojaltit 9,0 prosenttia. Vertailukelpoiset rojaltit vientimarkkinoilta kasvoivat 26,6 prosenttia. Liikevoitto tilikaudella oli 408 (460) tuhatta euroa. Jalostusohjelmissa jatkettiin edellisvuosien korkeatasoista työtä. Syksyn 2020 satotasot jäivät kesän kuivuuden takia merkittävästi alle edellisvuoden tason, mistä johtuen osasta lajeja arvioidaan keväällä 2021 tulevan siemenpulaa. Loppuvuodesta 2020 rojaltikertymät ylittivät kuitenkin ennusteen ja johtivat hyvään tulokseen, mikä johtui siitä, että poikkeuksellisen tilanteen takia siemenliikkeet painottivat sertifiointeja syksyyn kevään sijasta.

Muutos omistajapohjassa

Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön osakkaat sopivat yksimielisesti siitä, että yhtiö luunasti Vilmorin & Cie'n omistamat 1 077 osaketta yhtiölle ja mitätöi ne. Muutoksen jälkeen Suomen valtion omistusosuus yhtiössä nousi 65 prosenttiin 60,75 prosentista.

Finavia Oyj

Yhtiö ylläpitää ja kehittää Helsinki-Vantaan lentoasemaa sekä koko maan kattavaa lentoasemaverkostoa

FINAVIA OYJ

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Kotimaisten ja kansainvälisten lentoyhteyksien tarjonnan varmistaminen Suomen lentoasemaverkostoa kehittämällä ja ylläpitämällä

Hallitus 26.3.2021

Harri Sailas (pj), Johanna Kara, Kati Levoranta, Tuija Pesonen, Esko Pyykkönen, Erkka Valkila ja Stefan Wentjärvi

Toimitusjohtaja

Kimmo Mäki

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	150,6	389,2
Liikevoitto, M€	-128,9	44
Liikevoittoprosentti, %	-85,6	11,3
Taseen loppusumma, M€	1476,5	1360,1
Omavaraisuusaste, %	36,3	50,1
Nettovelkaantumisaste, %	135,8	72,0
Oman pääoman tuotto, %	-24,2	5,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-10,2	4,5
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	257,2	306,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.	1366	2239
Henkilöstö Suomessa 31.12.	1366	2239
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/6	3/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	45,4	67,9
Verojalanjälki Suomessa, M€	45,4	67,9

Matkustajamäärät romahtivat

Vuoden 2020 alussa alkanut koronaviruspandemia vaikutti ennennäkemättömällä tavalla globaaliin lentoliikenteeseen ja Finavia ajautui historiansa syvimpään kriisiin. Valtioiden asettamien matkustusrajoitusten ja liikkuvuuden vähentymisen seurauksena lentoliikenne väheni Finavian lentoasemilla noin 90 prosenttia normaalitilanteesta. Finavian lentoasemien kautta kulkevien matkustajien kokonaismäärä väheni vuonna 2020 6,4 miljoonaan matkustajaan vuoden 2019 noin 26 miljoonasta matkustajasta. Finavian liikevaihto laski vuonna 2020 61,3 prosenttia 150,6 miljoonaan euroon ja liikevoitto oli 128,9 miljoonaa euroa tappiollinen.

Finavia käynnisti koronaviruspandemian johdosta mittavan 200 miljoonan euron säästöohjelman maaliskuussa 2020, joka sisälsi sekä investointien karsimista että operatiivisten kulujen vähentämistä. Yhtiö haki säästöjä hankinnoista, hallintokuluista sekä henkilöstökuluista. Vuoden 2020 lopussa emoyhtiö Finavia Oyj joutui tekemään yt-neuvottelujen seurauksena päätöksen 110 työntekijän irtisanomisesta, jonka lisäksi tytäryhtiö Airpro ilmoitti irtisanovansa noin 300 työntekijää.

Finavia haki Suomen valtiolta pääomitus- ja hankki vieraan pääoman ehtoista rahoitusta rahoittajiltaan. Tilikauden jälkeen varmistui 317 miljoonan euron suuruinen oman pääoman korotus, joka varmistaa yhtiön rahoitusaseman sekä kyvyn viedä loppuun useisiin lentokenttiin kohdistuneen kehitysohjelman.

Vastuullisuus

Finaviolla on kunnianhimoinen vastuullisuusohjelma, jonka ytimessä ovat turvallisuus, kestävä kehitys ja saavutettavuus. Yhtiön lentoasemat ovat hiilineutraaleja. Tulevaisuuden tavoitteena on saavuttaa nettonollapäästöt koko yhtiön osalta.

Fingrid Oyj

Yhtiön keskeisimmät strategiset tavoitteet ovat yhteiskunnalle varman sähkön ja toimivien sähkömarkkinoiden turvaaminen sekä asiakastarpeisiin vastaavien palveluiden tarjoaminen edullisesti.

FINGRID OYJ

Valtion omistusosuus

53,1 % (28,2 % VM, 24,9 % Huoltovarmuuskeskus)

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Omistuksen strateginen intressi

Strategisena intressinä on sähkön siirron ja sähköjärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

Hallitus 1.1.2021

Juhani Järvi (pj), Päivi Nerg (varapj), Hannu Linna, Esko Torsti, Sanna Syri

Toimitusjohtaja

Jukka Ruusunen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	682,5	789,4
Liikevoitto, M€	118,4	115,5
Liikevoittoprosentti, %	17,3	14,6
Taseen loppusumma, M€	2306,8	2145,1
Omavaraisuusaste, %	27,4	32,0
Nettovelkaantumisaste, %	165,9	150,7
Oman pääoman tuotto, %	14,3	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	6,4
Osinkosumma, M€	135,6*	148,2
Valtion saama osinko, M€	50,2*	54,9
Investoinnit, M€	150	117,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.	408	380
Henkilöstö Suomessa 31.12.	405	378
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/6	3/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	3/2
Kokonaisverojalanjälki	71,8	90,7
Verojalanjälki Suomessa	71,8	90,7

Katsaus vuoden 2020 tapahtumiin

Yhtiön vuosi 2020 sujui operatiivisesti suunnitelmien mukaisesti. Taloudellinen tulos oli suunniteltua huonompi, mikä johtui lähinnä

poikkeuksellisen lämpimästä säästä. Vuosi oli määrällisesti Fingridin investointien ennätysvuosi ja investoinnit etenivät koronaviruspandemiankin aikana suunnitelmien mukaisesti. Kantaverkkosiirron hinnat pidettiin vuoden aikana ennallaan.

Kantaverkon siirtovarmuus oli 99,99995 prosenttia, mikä on kaikkien aikojen paras tulos. Fingridin verkossa siirrettiin sähköä 68,4 terawattituntia, mikä vastasi 77,9 prosenttia Suomen kokonaissähkösirrosta (kulutus ja läpisiirto). Kantaverkon häiriöistä aiheutunut keskeytysaika liittymispisteissä oli keskimäärin 0,51 minuuttia, mikä oli selvästi edellisvuotta parempi tulos.

Eurooppalaisessa vertailussa infrastruktuuriltaan vastaavien yhtiöiden kesken Fingridin kantaverkkohinnoittelu on kolmanneksi edullisin. Asiakastytyväisyystutkimuksen mukaan asiakkaiden luottamus on säilynyt vahvana ja erityisesti vahvuudeksi koetaan toiminta koko yhteiskunnan hyväksi. Yhtiön saama Net Promoter Score (NPS) -arvo oli 45, joka on erinomainen tulos monopoliyhtiölle. Rajasiirtotyhteydet toimivat erittäin hyvin ja markkinoiden käyttöön kyettiin antamaan olemassa oleva siirtokapasiteetti. Vuoden kokonaisinvestoinnit olivat lähes 170 miljoonaa euroa. Kantaverkkoinvestoinnit ovat keskeisessä roolissa mahdollistamassa siirtymää kohti puhdasta sähköjärjestelmää. Työturvallisuus oli edelleen kohtuullisen hyvällä tasolla, yhdistetyn tapaturmataajuuden ollessa 11,1/miljoona työtuntia.

Vastuullisuus on yhtiön arvoja ja näkyy kaikkien toimintaan integroituna. Yhtiö edellyttää vastuullisia liiketoimintatapoja sopimuskumppaneiltaan. Hankintaketjun auditoinneissa ei havaittu merkittäviä poikkeamia. Signi-henkilöstökyselyssä eNPS-suositte luindeksi oli 71 ja vuoden sairauspoissaolot erittäin vähäiset.

Gasgrid Finland Oy

Yhtiön keskeisimmät strategiset tavoitteet ovat kaasun siirron ja kaasumarkkinoiden toimivuuden turvaaminen kustannustehokkaasti sekä vedyn ja puhtaiden kaasujen markkinoiden kehittäminen.

GASGRID FINLAND OY

Valtion omistusosuus

100 % (suora omistus 26,5 % osakkeista ja 50,2 % äänivallasta, loput Suomen Kaasuverkko Oy:n kautta)

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Omistuksen strateginen intressi

Kaasun siirron ja kaasujärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

Hallitus 1.1.2021

Kai-Petteri Purhonen (pj.), Asta Sihvonen-Punkka, Päivi Nerg, Jero Ahola ja Saija Kivinen

Toimitusjohtaja

Olli Sipilä

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	126,9	-
Liikevoitto, M€	67,2	-
Liikevoittoprosentti, %	53	-
Taseen loppusumma, M€	454,7	-
Omavaraisuusaste, %	51,4	-
Nettovelkaantumisaste, %	37,4	-
Oman pääoman tuotto, %	18,7	-
Sijoitetun pääoman tuotto, %	18,6	-
Osinkosumma (ehdotus), M€	40,0	-
Valtion saama osinko, M€	40,0	-
Investoinnit, M€	8,6	-
Henkilöstö yhteensä 31.12.	42	-
Henkilöstö Suomessa 31.12.	42	-
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/3	-
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/2	-
Kokonaisverojalanjälki M€	100,7	-
Verojalanjälki Suomessa M€	100,7	-

Katsaus vuoden 2020 tapahtumiin

Gasgridin toiminta itsenäisenä yhtiönä alkoi 1.1.2020. Yhtiön toiminnan aloittaminen ja kaasumarkkinan avautuminen onnistuivat hyvin.

Toimitusvarmuus oli 100 prosenttia ja tapaturmia oli nolla. Yhtiön siirtohinta laski vuoden alussa -18 prosenttia. Yhtiön taloudellinen ja rahoituksellinen asema on hyvä.

Gasgridin asiakkaat siirsivät markkinoilla kaasuja yhteensä 25,3 TWh, joka on etenkin tavallista lämpimämmän alkuvuoden takia prosentin vähemmän kuin 2019. Koronaviruspandemia ei vaikuttanut merkittävästi yhtiön siirtotuotteiden kysyntään. Toisella vuosipuoliskolla kaasujen hyvä kilpailukyky näkyi edellistä vuotta suhteellisesti parempana kysyntänä. Poikkeuksellinen vuosi toi esille kaasujen vahvuuksia, kuten suuren mittakaavan joustavuuden ja toimitusvarmuuden. Suomen kaasumarkkina on nyt kytkeytynyt Baltian maiden markkinoiden kanssa. Siellä on käynnissä infrastruktuurihankkeita, joiden valmistuminen parantaa edelleen Suomen markkinan tilannetta.

Uusittu strategia tehtiin laajasti yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja tähtää siihen, että puhtaasti kaasut, vetytalous etunenässä, mahdollistavat osaltaan tulevaisuuden hiilineutraalin yhteiskunnan. Tämä suunta toimintaympäristössä vahvistui, vaikka vuoden aikana koettiin poikkeuksellista epävarmuutta globaalisti.

Vastuullisuusohjelma on integroitu osaksi yhtiön toimintaa ja kattaa neljä teemaa: vastuullinen yrityskansalaisuus, ihmiset, turvallisuus ja toimitusvarmuus sekä kohti hiilineutraaliutta. Yhtiö toteutti kaksi työilmapiiriä ja johtamista mittavaa kyselyä keskiarvoin 4,12 ja 4,19 (asteikko 1–5). Tulosten pohjalta yhtiö toteutti lukuisia hyviä perustilannetta edelleen parantavia toimia. Yhtiö perusti tukku- ja vähittäismarkkinafoorumit jatkuvaan asiakasdialogiin.

Gasum Oy

Gasum on pohjoismainen energiayhtiö, joka tuottaa biokaasua, jakelee LNG:tä sekä tuo Suomeen maakaasua. Gasum tarjoaa energiaa teollisuudelle, sähkön ja lämmön yhteistuotantoon sekä maa- ja meriliikenteelle.

GASUM OY

Valtion omistusosuus

100 % (26,5 % VNK 73,5 % Gasonia Oy)

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Metaanipohjaisten teollisuuden raaka-aineiden ja energiantuotannon polttoaineiden huollon turvaaminen huoltovarmuusnäkökohdan huomioon ottaen

Hallitus 26.3.2021

Elina Engman (pj), Elisabet Salander Björklund, Stein Dale, Torbjörn Holmström, Minna Pajumaa, Päivi Pesola ja Ari Vanhanen

Toimitusjohtaja

Johanna Lamminen

Tunnuslukuja	2020	2019*
Liikevaihto M€	664	1128 (926)
Liikevoitto M€	5,7	141 (51)
Liikevoittoprosentti %	0,9	12,5 (5,5)
Taseen loppusumma M€	1362	1648
Omavaraisuusaste %	36	45
Nettovelkaantumisaste %	122	83
Oman pääoman tuotto %	-1,5	13,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,6	11,9
Osinkosumma M€	0	20
Valtion saama osinko M€	0	20**
Investoinnit M€	200	70
Henkilöstö yhteensä 31.12.	384	373
Henkilöstö Suomessa 31.12.	216	244
Johtoryhmän sukupuolijakauma n/m	3/6	3/5
Hallituksen sukupuolijakauma n/m	4/3	3/4
Kokonaisverojalanjälki	113	181
Verojalanjälki Suomessa	68	205

*) 2019 jatkuvat ja lopetettavat liiketoiminnot, suluissa jatkuvat liiketoiminnot

**) VNK 5,3M€ Gasonia 14,7M€

Pohjoismaisen kaasumarkkinan kehittäminen eteni

Vuotta leimasi aktiivinen strategian toteuttaminen, mutta myös koronaviruspandemian tuomat epävarmuudet sekä maakaasumarkkinoiden avautuminen, mikä houkutteli markkinoille uusia toimijoita. Strategian toteuttamisen kannalta merkittävä yritysosto oli Linde AG:n LNG ja biokaasuliiketoimintojen ja Nauticor Marine Bunkering -liiketoimintojen osto. Lisäksi Gasum panosti biokaasukaasun saatavuuden kasvattamiseen hankkimalla biokaasulaitoksen Skövdestä ja tekemällä investointipäätöksen biokaasulaitoksesta Göteneen. Raskaan liikenteen ja merenkulun osalta kaasun kysyntä kehittyi positiivisesti. Gasum kasvatti kumppani- ja asiakaskuntaansa liikennesegmentissä. Yhtiö näkee vahvaa kasvupotentiaalia myös pidemmällä aikavälillä sekä merenkulun että raskaan liikenteen osalta. Kaasun hintatasoa painoi lämmin talvi ja korkeat varastotasot, mutta hintataso elpyi loppuvuodesta. Laskenut kaasun hinta vaikutti liikevaihdon laskuun. Yhtiön oikaistu liikevoitto ylitti kuitenkin edelliskauden tason ja oli 33,8 (28,9) miljoonaa euroa. Yritysosaston vuoksi noussut investointitaso kasvatti velkaisuutta. Koronavirusepidemian vaikutukset näkyivät lähinnä viivästyksinä uusien laitosten käyttöönotoissa ja asiakkaiden projekteissa sekä liikennepolttoaineiden kysynnässä. Gasum jatkoi turvallisuuskulttuurin kehittämistä ja onnistui saamaan hyviä tuloksia tapaturmataajuden kehittymisessä.

Tavoitteena miljoonan tonnin päästövähennys

Gasumin strategian ytimessä on asiakkaiden ja heidän asiakkaidensa hiilijalanjäljen pienentäminen. Päästörasituksen pienentäminen jatkuu tulevaisuudessa sekä merenkulussa että raskaassa liikenteessä, mikä luo Gasumille liiketoimintamahdollisuuksia. Gasum tavoittelee merkittävästi biokaasun saatavuuden lisäämistä vuoteen 2025 mennessä ja kumulatiivisesti miljoonan tonnin hiilidioksidipäästövähennystä.

Kemijoki Oy

Yhtiön voimalaitokset tuottavat noin kolmanneksen Suomen vesisähköstä. Kemijoen tuottama sähkö myydään omistajille omakustannehintaan eikä yhtiön tavoitteena ole tuottaa voittoa.

KEMIJOKE OY

Valtion omistusosuus

50,1 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä.

Hallitus 7.4.2021

Risto Andsten (pj), Tapio Korpeinen (varapj), Tapio Jalonen, Markus Katara, Simon-Erik Ollus, Anne Simolinna, Juha-Pekka Weckström.

Toimitusjohtaja

Tuomas Timonen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	53,3	53,1
Liikevoitto, M€	5,3	5,6
Liikevoittoprosentti, %	9,9 %	10,6 %
Taseen loppusumma, M€	490,1	485,4
Omavaraisuusaste, %	10,5 %	10,6 %
Nettovelkaantumisaste, %	807,0 %	824,1 %
Oman pääoman tuotto, %	1,6 %	1,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,1 %	1,2 %
Osinkosumma, M€	0,8	0,8
Valtion saama osinko, M€	0,4	0,4
Investoinnit, M€	17,5	19,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.	39	38
Henkilöstö Suomessa 31.12.	39	38
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/7	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	1/6	1/6
Kokonaisverojalanjälki, M€	28,5	28,1
Verojalanjälki Suomessa, M€	28,5	28,1

Sähköntuotanto edellisvuoden tasolla

Vuonna 2020 voimalaitosten kokonaiskäytettyvyys laski 96,9 prosenttiin edellisvuoden 98,9 prosentista. Yhtiön voimalaitoksilla tuotettiin vuoden aikana sähköä 4 793 gigawattituntia (4 498), joka vastasi 31 (36) prosenttia kotimaisesta vesivoimalla tuotetusta sähköstä. Tuotantomäärä oli pitkän aikavälin vertailussa hieman keskimääräistä suurempi. Vuoden päättyessä vesivarastojen täyttöaste oli 84 prosenttia (57), mikä on selvästi yli keskimääräisen. Yhtiö tuottaa sähköä osakkailleen omakustannushintaan, jolloin Kemijoki Oy:n päätavoite on liiketoiminnan kustannustehokkuus. Suurin yksittäinen kustannuserä on kiinteistöverot. Rovaniemen kaupunki myönsi syyskuussa 2020 toistamiseen rakennusluvan kone- ja luokkuaseman rakennuksille. Sekä rakennusluvasta että aiemmin myönnetystä apilakirjokääriäistä ja laaksoarhoa koskevasta poikkeusluvasta on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Investointien kokonaismäärä oli tilikaudella 17,5 (19,9) miljoonaa euroa.

Vesivoimalla on keskeinen rooli ilmastomuutoksen hillinnässä

Vesivoima on Suomen tärkein uusiutuvan sähköntuotannon muoto. Vesivoiman ansiosta fossiilisia polttoaineita tarvitaan vähemmän, mikä hillitsee ilmastomuutosta. Hyvien ominaisuuksiensa ohella vesivoimalla on myös haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka syntyvät uusien voimalaitosten rakentamisesta, nykyisten voimalaitosten säätökäytöstä sekä vesistöjen säännöstelystä.

Haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi vuonna 2020 käytettiin ympäristönhoitoon 4,7 miljoonaa euroa (4,5). Yhtiö osallistuu aktiivisesti kalakantojen elvyttämiseen tähtäävien toimenpiteiden suunnitteluun yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Leijona Catering Oy

Yhtiö on suomalainen ruokapalveluyritys, jolla on lähes 60 toimipistettä ja joka valmistaa päivittäin yli 70 000 ateriaa. Yhtiö keskittyy puolustusvoimien strategiseen kumppanuuteen sekä valtionhallinnon turvallisuuskriittisiin kohteisiin.

LEIJONA CATERING OY

Valtion omistususuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla tarvittavat ravitsemuspalvelut kaikissa oloissa.

Hallitus 17.3.2021

Anne Ilola (pj), Anu Ora, Sanna Poutiainen, Jari Punkari, Timo Rotonen, Anton Westermarck.

Toimitusjohtaja

Ritva Paavonsalo

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	73,3	75,5
Liikevoitto, M€	5,6	5,6
Liikevoittoprosentti, %	7,6 %	7,4 %
Taseen loppusumma, M€	29,4	28,3
Omavaraisuusaste, %	63,9 %	65,0 %
Nettovelkaantumistaso, %	-80,9 %	-78,3 %
Oman pääoman tuotto, %	23,7 %	24,7 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	30,1 %	31,5 %
Osinkosumma, M€	5,0	4,0
Valtion saama osinko, M€	5,0	4,0
Investoinnit, M€	2,1	1,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.	511	497
Henkilöstö Suomessa 31.12.	511	497
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	4/0	4/1
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/3	2/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	11,1	10,1
Verojalanjälki Suomessa, M€	11,1	10,1

Suhteellinen kannattavuus parani

Leijona Catering tuottaa Puolustusvoimien ruokahuollon palvelut kaikissa valmiustiloissa.

Koronaviruskriisissä Leijonan rooli turvallisuus-kriittisenä toimijana korostui. Kriisin aiheuttamat poikkeusjärjestelyt kumppanuudessa Puolustusvoimien kanssa kasvattivat merkittävästi liiketoiminnan volyymeja maastoruokailun määrien kasvaessa. Leijona Catering huolehtii lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen 25 vankilan ruoka- ja kanttiinipalveluista. Leijona Cateringin liiketoiminta jatkui kannattavana vuonna 2020, vaikka koronaviruspandemian takia liikevaihto laskikin 2,9 prosenttia. Leijona Cateringin liikevaihto oli 73,3 miljoonaa euroa (75,5), ja liikevoitto pysyi 5,6 miljoonassa eurossa (5,6). Yhtiön investoinnit kasvoivat 2,1 miljoonaan euroon (1,2). Yhtiö jatkoi pitkäjänteistä työtä myös toimintansa asiakaslähtöisyyden ja tehokkuuden parantamiseksi sekä osaamisen kehittämiseksi.

Koronaviruksen vaikutukset ja uusia vastuullisuustoimia

Koronaviruskriisin vuoksi tehdyillä sopeuttamisilla sekä häiriötilassa toteutetuilla toiminnan muutoksilla varmistettiin yhtiön toiminnan kannattavuus. Uudella elintarvikesopimuksella, tuotehallinnalla sekä tuotekehityksellä hillittiin elintarvikekustannusten nousua.

Koronaviruksen negatiiviset vaikutukset kohdistuivat Leijonan henkilöstö- ja opiskelijaruokailuravintoloihin. Näissä ravintoloissa henkilöstöä jouduttiin lomauttamaan sekä toimintaa sopeuttamaan, kuitenkin huomioiden asiakkaiden ruokapalvelun tarpeet.

Vastuullisuustoimista mainittakoon, että yhtiön kiinteistö- ja prosessienergian kokonaispäästöt laskivat 22 prosenttia edellisvuoden tasosta. Lisäksi yhtiö uudisti käytössään olevan eettisen kanavan, jotta kuka tahansa voi ilmoittaa epäilemistään väärinkäytöksistä yhtiön eettisiä ohjeita ja arvoja vastaan.

Motiva Oy

Motiva on valtion kestävän kehityksen asiantuntijayritys. Yhtiö tarjoaa sidosryhmilleen tietoa, ratkaisuja ja palveluja, joiden tavoitteena on kestävän kehityksen edistäminen.

MOTIVA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa puolueettomat asiantuntija- ja projektipalvelut energiatehokkuuden, uusiutuvan energian ja resurssitehokkuuden edistämiseksi.

Hallitus 25.3.2021

Anja Kahri (pj), Petteri Kuuva, Jukka Ohtola, Timo Tähtinen, Eeva Vakkilainen

Toimitusjohtaja

Vesa Silfver

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	7,1	7,8
Liikevoitto, M€	0,5	0,8
Liikevoittoprosentti, %	7,0	10,3
Taseen loppusumma, M€	4,7	4,8
Omavaraisuusaste, %	59,1	56,8
Nettovelkaantumisaste, %	-80,8	-96,0
Oman pääoman tuotto, %	15,7	31,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,6	35,7
Osinkosumma, M€	0,3	0,3
Valtion saama osinko, M€	0,3	0,3
Investoinnit, M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	63	61
Henkilöstö Suomessa 31.12.	63	61
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	4/1	5/1
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	2,3	2,3
Verojalanjälki Suomessa, M€	2,3	2,3

Taloudellinen kehitys

Motiva-konsernin vuoden 2020 liikevaihto oli 7,1 miljoonaa euroa (7,8) ja liikevoitto 0,5 miljoonaa

euroa (0,8). Liikevaihto laski 9 prosenttia ja tulos ennen veroja 42 prosenttia. Emoyhtiön liikevaihdon lasku selittyy läpilaskutettavan alihankinnan määrän vähentymisellä. Emoyhtiön kannattavuus sen sijaan on parantunut, minkä taustalla on tasaisen kysynnän ohella uudistetut ja tehostetut myynnin toiminnot sekä kulujen hienoinen pienentyminen. Tytäryhtiö Motiva Services keskittyi uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen. Lisäksi vertailuvuotta heikompi tulos selittyy 2019 tuloutuneella kertaerällä, joka paransi tuolloin kannattavuutta.

Koronavirusepidemia vaikutti tytäryhtiö Ympäristömerkintä Suomi Oy:n liiketoimintaan negatiivisesti. Sen liikevaihto laski yli 10 prosenttia, ja tulos painui lievästi tappiolliseksi. Konsernitulos vaikutus jäi kuitenkin pieneksi. Konsernin tilikauden tulos oli 370 .000 euroa.

Motiva Oy on julkisista hankinnoista ja käyttö-oikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) tarkoittama sidosyksikkö. Yhtiön toimenkuva on laajentunut aiemmasta energia- ja materiaali-tehokkuuden ja uusiutuvan energian edistämisestä laajemmin kestävän kehityksen edistämiseksi viimeisten vuosien aikana.

Kestävän kehityksen edistäjä

Motivan toimenkuvaan kuuluvat energia- ja materiaali-tehokkuus sekä kiertotalous ovat keskeisiä keinoja hillitä ilmastonmuutosta kunnissa ja alueilla, yrityksissä ja kotitalouksissa. Yhtiö edisti näitä tavoitteita erilaisissa hankkeissa vuoden aikana. Esimerkiksi vuonna 2020 valmisteltiin pitkän aikavälin rakentamisen korjausstrategian tiekarttaa sekä laajaa lämmitys-, ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmien neuvontaforumia, joka käynnistyy vuonna 2021. Kestävän asumisen tietopalveluhankkeessa jatketaan vuonna 2020 ympäristöministeriön kanssa aloitettua Energia-assaria eli tekoälyyn perustuvaa neuvontapalvelua.

Nordic Morning Group Oyj

Nordic Morning -konsernin liiketoiminta-alueet ovat Nordic Morning, Edita Prima ja Edita Publishing. Nordic Morning käsittää yhtiön Suomessa sekä yhtiöitä Ruotsissa. Edita Prima Oy:n ja Edita Publishing Oy:n kotipaikka on Suomessa.

NORDIC MORNING GROUP OYJ

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä

Hallitus 11.3.2021

Jukka Ruuska (pj), Mervi Airaksinen, Jani Engberg, Anne Korkiakoski, Niko Korte, Jukka Ohtola

Toimitusjohtaja

Anne Årneby

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	73,9	77,5
Liikevoitto, M€	-2,2	0,6
Liikevoittoprosentti, %	-3,0	0,8
Taseen loppusumma, M€	48,7	48,3
Omavaraisuusaste, %	32,8	38,6
Nettovelkaantumisaste, %	77,3	62,0
Oman pääoman tuotto, %	-12,6	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-5,3	1,9
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	2,7	2,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.	379	442
Henkilöstö Suomessa 31.12.	224	255
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	4/4	n/a
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/4	4/2
Kokonaisverojalanjälki, M€	17,5	19,5
Verojalanjälki Suomessa, M€	7,6	7,8

Taloudellinen kehitys

Nordic Morning -konsernissa on kolme liiketoiminta-aluetta: Nordic Morning keskittyy

tietovetoiseen markkinointiin ja palveluiden suunnitteluun, Edita Prima luo automatisoituja asiakasviestintäpalveluja ja Edita Publishing kustantaa oppikirjoja, tarjoaa lakipalveluita sekä kehittää älykkäitä oppimis- ja tietoratkaisuja.

Nordic Morning -konsernin liikevaihto laski edellisestä vuodesta 4,8 prosenttia ja oli 73,9 miljoonaa euroa. Liikevaihto nousi 13,5 prosenttia Edita Prima -liiketoiminta-alueella 32,1 miljoonaan euroon kirjekävelun suuren volyymin, merkittävien palveluhankkeiden sekä uusien asiakkaiden ansiosta. Nordic Morning -liiketoiminta-alueella liikevaihto laski 17,3 prosenttia 29,8 miljoonaan euroon suurelta osin koronaviruspandemian vaikutusten johdosta ja liiketulos painui negatiiviseksi. Edita Publishing -liiketoiminta-alueella liikevaihto laski 8,9 prosenttia 12,1 miljoonaan euroon opetusmateriaalien kysynnän vähenemisen vuoksi. Konsernin liiketulos oli -2,2 miljoonaa euroa, johon vaikutti liikevaihdon lasku ja ei-operatiiviset erät, kuten uudelleenjärjestelyistä johtuneet varaukset. Liikevoitto ennen ei-operatiivisia eräiä oli 0,8 miljoonaa euroa.

Yritysvastuu

Nordic Morningin yritysvastuun painopistealueet ovat taloudellinen vastuu, sosiaalinen vastuu sekä ympäristövastuu. Yritysvastuuohjelma on integroitu konsernin strategiaan ja liiketoimintaan. Vuonna 2020 konserni saavutti alhaisimman energiankulutuksen kahteenkymmeneen vuoteen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen pyritään tavoitteellisesti myös jatkossa. Konsernin ympäristöstrategia perustuu ympäristötietoisuuteen, ympäristövastuullisiin toimintoihin palveluihin ja tuotteisiin. Tuotantolaitos Helsingissä on ISO 14001 -sertifioitu ja joutsenmerkitty.

Patria Oyj

Patria on kansainvälinen puolustus-, turvallisuus- ja ilmailualan elinkaari palvelujen ja teknologiaratkaisujen tuottaja. Yhtiön tuotteita ovat muun muassa tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät, panssaroidut pyöräajoneuvot ja kranaatinheitinjärjestelmät.

PATRIA OYJ

Valtion omistusosuus

50,1 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla välttämättömiä puolustustarvikkeita ja palveluja kaikissa oloissa.

Hallitus 8.4.2021

Panu Routila (pj), Harald Aarø, Eirik Lie, Päivi Marttila, Jarle Næss, Ari Puheloinen, Gyrid Skalleberg Ingerø, Petri Vihervuori.

Toimitusjohtaja

Esa Rautalinko

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	534,1	507,5
Liikevoitto, M€	40,3	7,8
Liikevoittoprosentti, %	7,5 %	1,5 %
Taseen loppusumma, M€	694,7	651,4
Omavaraisuusaste, %	38,8 %	39,1 %
Nettovelkaantumisaste, %	72,1 %	70,8 %
Oman pääoman tuotto, %	15,3 %	2,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,5 %	2,3 %
Osinkosumma, M€	16,7	13,9
Valtion saama osinko, M€	8,4	7,0
Investoinnit, M€	13,6	30,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	2973	3055
Henkilöstö Suomessa 31.12.	2735	2797
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/8	3/8
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/6	2/6
Kokonaisverojalanjälki	95,3	87,0
Verojalanjälki Suomessa	82,1	72,6

Uusi kasvustrategia ja hyvä tulos

Patria-konsernin uusi strategia vahvistettiin syksyllä 2020, ja sen myötä yhtiö vahvistaa edelleen toiminnallista tehokkuuttaan ja taloudellista tulostaan. Patrian luotettavat ja kustannustehokkaat elinkaaritukipalvelut sekä huippuluokan tuotteet ovat avainasemassa myös tulevaisuudessa asiakkaiden kalustojen vaaditun suorituskyvyn ylläpitämisessä kaikissa olosuhteissa.

Patria-konsernin uusien tilausten arvo tilikaudella 2020 oli 1 400,2 miljoonaa euroa (432,1). Millogin uusi strateginen kumppanuussopimus Suomen puolustusvoimien kanssa vuosille 2021–2028 vaikutti tähän merkittävästi. Konsernin liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 5,2 prosenttia ja liikevoittoprosentti nousi 7,5 prosenttiin (1,5). Land-liiketoimintaa lukuun ottamatta konsernin kaikki yksiköt paransivat tulostaan. Konsernin tutkimus- ja kehityksenot olivat tilikaudella 10,0 miljoonaa euroa (8,7). Koronaviruspandemian vaikutukset olivat kokonaisuutena vähäiset.

Puolustusvoimilla on meneillään ennätyskellisen suuri ilmavoimien hävittäjäkaluston korvaushanke. Patria tavoittelee itselleen huomattavaa osuutta hankkeen myötä tulevasta teollisesta yhteistyöstä. Patria 6x6 -ajoneuvon kehityshanke Suomen ja Latvian kanssa etenee suunnitellusti, ja Patria odottaa ohjelman johtavan varsinaisiin ajoneuvojärjestelmähankintoihin vuoden 2021 aikana. On ennakoitavissa, että ohjelma kiinnostaa myös muita maita, jotka haluavat parantaa maavoimiensa liikkuvuutta.

Vastuullinen toiminta luo perustan Patrian kannattavalle liiketoiminnalle. Transparency International Defence & Security julkaisi tilikauden päätyttyä Defence Companies Anti-Corruption Index (DCI) 2020 tulokset, joiden mukaan Patria sijoittui toiseksi korkeimpaan B-luokkaan, mikä on hyvä tulos.

Posti Oyj

Posti on Suomen johtava posti- ja logistiikka-alan palveluyritys. Uudistetun strategian mukaan Postin kasvun ytimessä ovat pakettiliikenne ja logistiikka alueella. Postipalveluilla Suomessa on tärkeä tätä täydentävä ja tukeva rooli.

POSTI OYJ

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtionneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Postipalveluiden tuottaminen kaikkialla Suomessa.

Hallitus 9.4.2021

Sanna-Suvanto Haarsae (pj), Per Sjödel (varapj), Raija-Leena Hankonen, Harri Hietala, Sirpa Huuskonen, Kari-Pekka Laaksonen, Frank Marthaler, Satu Ollikainen (henkilöstön edustajana), Minna Pajumaa, Hanna Vuorela

Toimitusjohtaja

Turkka Kuusisto

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	1 614	1 565
Liikevoitto, M€	55,0	18,5
Liikevoittoprosentti, %	3,4	1,2
Taseen loppusumma, M€	1 285	1 194
Omavaraisuusaste, %	34,9	37,9
Nettovelkaantumisaste, %	51,9	36,9
Oman pääoman tuotto, %	6,7	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,3	4,5
Osinkosumma, M€	31	30
Valtion saama osinko, M€	31	30
Investoinnit, M€	106	106
Henkilöstö yhteensä 31.12.	20 909	20 468
Henkilöstö Suomessa 31.12.	17 666	18 307
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/8	2/7
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	6/3	4/5
Kokonaisverojalanjälki	292	294
Verojalanjälki Suomessa	248	256

Koronavirusvuosi kasvatti pakettien määrää

Postin liikevaihto kasvoi 3,1 prosenttia päättyen 1 614 (1 565) miljoonaan euroon. Liikevaihdon

kasvun vertailuun vaikuttavat vuoden 2019 postilakko sekä ruotsalaisen sopimuslogistiikka-yhtiö Aditro Logisticsin yritysosto. Postin oikaistu liiketulos parani 66,1 (36,2) miljoonaa euroon. Yleispalveluvelvoitteen alaisen toiminnan osuus oli 7,0 (7,4) prosenttia konsernin liikevaihdosta ja 3,4 (4,0) prosenttia jakeluvolyymistä.

Paketti- ja verkkokauppa -liiketoimintaryhmä hyötyi verkkokauppabuumista selvästi. Samaan aikaan perinteisten postipalvelujen kysyntä laski. Pakettien volyyymi kasvoi Suomessa ja Baltian maissa yhteensä 27 prosenttia vuonna 2020 ja paketteja toimitettiin noin 64 miljoonaa kappaletta. Joulukortteja lähetettiin miltei 18 miljoonaa kappaletta, mikä on lähes 20 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Odotettua vilkkaammasta joulukorttiliikenteestä huolimatta postipalveluiden nopea murros jatkui. Osoitteellisten kirjeiden määrä Suomessa laski 16 prosenttia.

Posti on julkistanut investoivansa yli 100 miljoonaa euroa kasvuun sekä verkkokauppa-, jakelu ja logistiikkaliiketoimintojen kehittämiseen. Postin tavoitteena on kasvattaa pakettiautomaattien määrä 4 000 automaattiin vuoden 2022 loppuun mennessä.

Vastuullisuus liiketoiminnan ytimessä

Vastuullisuus on uudistetun strategian avaintekijöitä. Vastuullisuuden painopisteinä ovat ympäristö ja henkilöstö. Johdon palkitsemisen yksi mittari on päästöjen määrä.

Vuoden 2020 aikana Postin hiilidioksidipäästöt alenivat 14 prosentilla. Postin pitkän aikavälin tavoite alentaa päästöjä suhteessa liikevaihtoon 30 prosentilla vuoteen 2007 verrattuna ylittyi, kun päästövähennys oli 37 prosenttia. Postin tavoitteena on painaa omat päästöt nolnaan vuoteen 2030 mennessä. Tapaturmataajuus laski 13 prosenttia.

Suomen Lauttaliikenne Oy

Suomen Lauttaliikenne vastaa sekä lautta- että yhteysalusliikenteestä kautta Suomen yhteensä 42 reitillä. Yhtiön suurin asiakas on Varsinais-Suomen ELY-keskus, joka vastaa reittien kilpailutuksesta.

SUOMEN LAUTTALIIKENNE OY

Valtion omistusosuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Lossi- ja lauttapalvelujen varmistaminen osana Suomen liikennejärjestelmää

Hallitus 31.3.2021

Juha Heikinheimo (pj), Matias Knip, Kati Niemelä, Häkan Modig, Kaarina Soikkanen

Toimitusjohtaja

Mats Rosin

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	58,2	56,5
Liikevoitto, M€	9,7	9,7
Liikevoittoprosentti, %	16,7	17,2
Taseen loppusumma, M€	72,1	66,9
Omavaraisuusaste, %	69,3	71,2
Nettovelkaantumisaste, %	-8,3	-31,8
Oman pääoman tuotto, %	16,0	16,4
Sijoitetun pääoman tuotto	19,2	20,7
Osinkosumma, M€	3,85	5
Valtion saama osinko, M€	3,85	5
Investoinnit, M€	15,3	10,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	346	336
Henkilöstö Suomessa 31.12.	346	336
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	21,6	21,5
Verojalanjälki Suomessa, M€	21,6	21,5

Vakaata kasvua

Suomen Lauttaliikenne -konsernin muodostavat emoyhtiö Suomen Lauttaliikenne Oy ja

tytäryhtiö Suomen Saaristovarustamo Oy. Suomen Saaristovarustamo Oy omistaa puolet ahvenmaalaisen osakkuusyhtiö Ansgar Ab:n osakannasta. Yhtiö käyttää toiminnassaan aputoimintanimeä Finferries.

Konsernin liiketoiminta jatkui edellisten vuosien tapaan vakaana ja kannattavana. Yhtiö kasvatti liikevaihtoaan 58,2 miljoonaan euroon liikevoiton pysyessä edellisvuoden tasolla 9,7 miljoonassa eurossa. Investoinnit nousivat 15,3 miljoonaan euroon. Liikenne yhtiön reiteillä oli ennätyksellisen suurta, mihin vaikutti voimakkaasti kasvanut kotimaanmatkailu. Koronavirusepidemia vaikutti yhtiön toimintatapoihin, ja perustoiminnot sujuivat hyvin yhtiön tekemien toimenpiteiden ansiosta.

Vuoden aikana yhtiö voitti kaksi kilpailutusta, Hailuodon reitin kaudelle 2021–2025 sekä Paraisten yhteysalusreitien kaudelle 2021–2026. Yhtiön tilauskanta on lähes ennätyksellisen suurella tasolla. Yhtiössä on käynnistetty kahden uuden ympäristöystävällisen sähkötoimisen hybridilautan uudisrakennusprojektit, joiden toimittaja on valittu syrjimättömässä prosessissa tarjouskilpailun kautta.

Vastuullisuus

Suomen Lauttaliikenne panostaa uudisrakennuksissa ja alusten uusimisissa vahvasti ympäristönäkökulmaan. Uusinta ympäristöystävällistä tekniikkaa hyödynnetään sekä uusissa aluksissa että vanhempien alusten modernisointiprojekteissa. Suomen Lauttaliikenne on sitoutunut vähentämään herkkien vesistöalueiden kuormittamista eri keinoin sekä vähentämään hiilidioksidipäästöjään. Yhtiön sertifioidun ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän lisäksi henkilökunnan koulutuksessa ja perehdytyksessä painotetaan ympäristöasioiden merkitystä.

Suomen Rahapaja Oy

Yhtiö valmistaa käyttö- ja juhlarahoja sekä aihioita. Suurin osa yhtiön tuotannosta menee vientiin. Tärkeimmät markkina-alueet ovat Eurooppa, Aasia, Afrikka ja Etelä-Amerikka. Yhtiö on yksi maailman johtavista kolikkoviejistä. Asiakkaita ovat eri maiden keskuspankit sekä rahapajat.

SUOMEN RAHAPAJA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Ei strategista intressiä.

Hallitus 31.3.2021

Kaisa Vikkula (pj), Päivi Nerg (varapj), Kai Konola, Ari Viinikkala, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja

Jonne Hankimaa

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	57,2	56,8
Liikevoitto, M€	-5,1	-1,4
Liikevoittoprosentti, %	-8,9 %	-2,4 %
Taseen loppusumma, M€	71,5	50,7
Omavaraisuusaste, %	37,1 %	50,7 %
Nettovelkaantumisaste, %	94,6 %	54,7 %
Oman pääoman tuotto, %	-19,7 %	-6,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-11,2 %	-3,1 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0,6	1,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.	208	166
Henkilöstö Suomessa 31.12.	53	50
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	-1,0	1,2
Verojalanjälki Suomessa, M€	0,7	1,3

Tulos heikkeni edelleen

Suomen Rahapaja -konsernin liikevaihto nousi tilikaudella edellisestä vuodesta 0,7 prosenttia 57,2 miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvu tuli eräästä yhtiön suurimmista yksittäisistä tilauksista. Konsernin liiketappio kasvoi tilikaudella 5,1 miljoonaan euroon (-1,8) pääosin isoon projektiin liittyneiden haasteiden vuoksi. Heikentyneen tuloksen ja keskeneräiseen projektitoimitukseen sitoutuneen pääoman vuoksi yhtiön omavaraisuusaste putosi 37,1 prosenttiin (50,7). Konsernin investoinnit olivat tilikaudella 0,6 miljoonaa euroa (1,1).

Koronaviruskriisi vaikeutti yksittäiseen suureen toimitukseen liittyvien alihankintasopimusten tekemistä ja vaaditun laatutason määrittämistä matkustusrajoitusten vuoksi. Sen vuoksi projektin toimitukset alkoivat suunniteltua myöhemmin.

Toimintaympäristö

Kilpailu toimialalla on kireää, ja hintakilpailu on kovaa. Suurin osa yhtiön potentiaalisista markkinoista on Euroopan ulkopuolella, ja kehittyvissä maissa kysyntää on sekä aihoiden kuin käyttörahojen osalla. Erilaisten maksuvälineiden määrä kuitenkin lisääntyy koko ajan.

Kolikkoaihiomarkkinoilla on ylikapasiteettia, mutta kysyntäpiikit aiheuttavat toisaalta pullonkauloja ja hintavaihteluita. Juhlarahaliiketoiminnan romahtanut kysyntä näkyy käyttöasteiden voimakkaana vaihteluna. Ylikapasiteetti johtaa juhlarahojen valmistajien määrän vähenemiseen ja tuotannon keskittymiseen.

Suomen Rahapaja huomioi vastuullisuuden kansainvälisessä toimintaympäristössään. Yhtiöllä on käytössä liiketoiminnan eettiset ohjeet ja yhteistyökumppaneita koskevat vastuullisuusvaatimukset.

Suomen Siemenperunakeskus Oy

Suomen Siemenperunakeskus on kotimaista siemenperunaa tuottava yritys, jonka toimialana on perunalajikkeiden puhdistus ja ylläpito, perus- ja sertifioidun siemenen tuotanto, pakkaus ja markkinointi, perunalajikkeiden edustus ja jalostus.

SUOMEN SIEMENPERUNAKESKUS OY

Valtion omistusosuus

22,0 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Kasvinterveyden edistäminen ja huoltovarmuuden ylläpito tuottamalla tervettä ja Suomen olosuhteisiin soveltuvaa siemenperuna-aineistoa.

Hallitus 9.11.2020

Kauko Matinlauri (pj), Mika Antila, Kirsi Heinonen, Antti Lavonen, Ossi Paakki, Jyrki Siira

Toimitusjohtaja

Paula Ilola

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	3,0	3,4
Liikevoitto, M€	0,0	0,2
Liikevoittoprosentti, %	1,5	4,5
Taseen loppusumma, M€	3,3	3,2
Omavaraisuusaste, %	66,9	66,8
Nettovelkaantumistaso, %	31,8	34,9
Oman pääoman tuotto, %	1,3	6,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,6	5,2
Osinkosumma, M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko, M€	0,0	0,0
Investoinnit, M€	0,1	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	14	14
Henkilöstö Suomessa 31.12.	14	14
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	1/5	1/5
Kokonaisverojalanjälki		
Verojalanjälki Suomessa		

Tuotanto ja kysyntä laskivat

Siemenperunakeskuksen tärkein tuotantoalue kattaa Tyrnävän ja Limingan kunnat. Kyseinen

tuotantoalue sijaitsee Euroopan unionin tunnustamalla korkealaatuisen siemenperunatuotannon High Grade -laatuviyöhykkeellä. Yhtiöllä on tämän lisäksi tuotantoa tarkkaan valituilla sopimustiloilla ympäri Suomen.

Tilikauden aikana kotimaan markkinoille perunalajikkeita oli tuotannossa yhteensä 30 kappaletta ja vientimarkkinoille kasvihuonetuotannossa oli 11 lajiketta. Kauden aikana peltoviljelypuolella kysynnän kasvu kohdistui tänä vuonna erityisesti Lady Claire, Jazzy ja Rosamunda lajikkeisiin.

Suomen Siemenperunakeskuksen tilikauden 1.8.2019–31.7.2020 liikevaihto toteutui budjetoitua heikommin ollen 3,0 miljoonaa euroa (-11 prosenttia). Pääsyy laskeneeseen liikevaihtoon oli myyntikelpoisen siemenperunan määrän pieneminen. Tämä taas johtui osittain kuivasta kasvukaudesta, mikä puolestansa lisäsi perunoiden rupisuutta. Myös koronavirusepidemia vaikutti siemenperunan kysyntään, sillä perunan menekin lasku johti siihen, että perunantuottajat menettivät tuloja ja käyttivät tavallista enemmän omaa ylimääräistä perunaa istutuksiin. Suomen Siemenperunakeskus pystyi kuitenkin sopeutumaan kohtuullisen hyvin laskeneeseen liikevaihtoon, tilikauden liikevoiton ollessa 1,5 prosenttia liikevaihdosta (4,5 prosenttia).

Tilikaudella jatkettiin myös liiketoiminnan kehityshankkeita muun muassa ottamalla käyttöön aeroponisen menetelmän laajennusosa täysimääräisenä. Menetelmän ansiosta uudet, lupaavat perunalajikkeet on mahdollista saada nopeammin Suomen markkinoille, minkä ansiosta riippuvuus ulkomaisista kantasiemenistä tulisi vähentyä.

Suomen Siemenperunakeskus pyrkii ylläpitämään ja edistämään vastuullisella yritystoiminnallaan siemenperunan huoltovarmuutta ja kasviterveyttä.

Suomen Viljava Oy

Suomen Viljava on Suomen suurin viljan ja agribulk-raaka-aineiden käsittelyyn ja varastointiin erikoistunut yritys. Se tarjoaa varastointi- ja käsittelypalveluja sekä kotimaassa että vienti-, tuonti- ja transitokaupassa toimiville yrityksille.

SUOMEN VILJAVA OY

Valtion omistususuus

100%

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Kilpailuneutraalilla tavalla varmistaa viljan varastointi- ja käsittelymarkkinoiden toimivuus sekä ruokaketjun huoltovarmuuteen ja EU:n interventiotuomintaan liittyvien tehtävien häiriöttömyys

Hallitus 15.3.2021

Petri Alava (pj), Esko Pyykkönen (varapj), Anne Ilola, Tanja Viljanen, Leena Laitinen

Toimitusjohtaja

Pasi Lähdetie

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	19,8	18,3
Liikevoitto, M€	5,1	4,2
Liikevoittoprosentti, %	25,8	23,0
Taseen loppusumma, M€	28,8	27,9
Omavaraisuusaste, %	69,8	72,0
Nettovelkaantumisaste, %	30,3	25,9
Oman pääoman tuotto, %	19,9	16,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,8	16,5
Osinkosumma, M€	4,0	4,0
Valtion saama osinko, M€	4,0	4,0
Investoinnit, M€	3,7	3,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.	60	60
Henkilöstö Suomessa 31.12.	60	60
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/3	1/2
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/2	2/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	5,3	5,7
Verojalanjälki Suomessa, M€	5,3	5,7

Vakaata kasvua

Suomen Viljavan perusliiketoiminta koostuu viljan varastointi- ja käsittelypalveluista sekä tuonin ja viennin tarpeisiin että kotimaan markkinoille. Yhtiön tavoitteena on liikevaihdon kannattava kasvu. Vuonna 2020 yhtiön liikevaihto nousi 18,3 miljoonasta eurosta 19,8 miljoonaan euroon. Liikevoitto nousi edellisestä vuodesta 843 tuhannella eurolla ollen 5,1 miljoonaa euroa.

Koronavirusepidemiolla ei ollut merkittävää vaikutusta Suomen Viljavan liiketoiminnoissa. Yhtiön varastointi- ja käsittelypalvelut toimivat häiriöttömästi epidemiasta huolimatta.

Vuoden 2020 viljasato jäi heikoksi ja tämä näkyi yhtiön toiminnassa kotimaisen viljan käsittelyn sekä varastoinnin vähentymisenä. Venäläisen viljan transit-liikenne toi kuitenkin lisävolyymia paikaten kotimaan pieneksi jääneen sadon vaikutuksia Viljavan liiketoimintaan.

Todennettua vastuullisuutta

Kesällä 2020 Viljavan toiminta tarkastettiin valtioneuvoston omistajapoliittisen periaatepäätöksen tavoitteiden pohjalta. Viljavan strategiaan sisällytetään selkeitä ympäristövastuutavoitteita. Viljava on lähes hiilineutraali toimija ja hiilijalanjäljen pienentämisessä painopiste tulevana vuosina on viljan logistisen ketjun ympäristövaikutuksissa. Viljavan tavoite on olla toimialan edelläkävijä hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Yhtiö on tehnyt toimenpiteitä GHG (Green House Gas) -protokollan eri tasojen tavoitteiden mukaisesti, minkä ansiosta yhtiö on omassa toiminnassaan ja ostoenergian osalta lähes hiilineutraali.

Tulevana vuosina painopiste on protokollan seuraavalla tasolla eli epäsuorien kasvihuonepäästöjen vähentämisessä.

Tapio Oy

Tapio tarjoaa ratkaisuja metsien ja luonnon kestävään käyttöön. Tapion liiketoiminta-alueet ovat konsultointi, tuotteistetut asiantuntijapalvelut, media, kartat ja kirjat sekä metsäpuiden siemenet.

TAPIO OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa metsätalouden käyttöön suomalaisiin olosuhteisiin sopivaa ja hyvälaatuista metsäpuiden siemenaineistoa, niin että pitkän ajan huoltovarmuus huomioidaan

Hallitus 29.3.2021

Karri Koskela (pj), Matias Knip, Harri Lauslahti, Pia Pasi, Leena Westerholm

Toimitusjohtaja

Anne Ilola

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	13,0	12,4
Liikevoitto, M€	1,3	0,7
Liikevoittoprosentti, %	10,0 %	5,6 %
Taseen loppusumma, M€	16,5	15,7
Omavaraisuusaste, %	65,3 %	67,1 %
Nettovelkaantumisaste, %	-50,0 %	-46,9 %
Oman pääoman tuotto, %	10,3 %	6,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,3 %	6,8 %
Osinkosumma (esitys), M€	1,8	0,8
Valtion saama osinko, M€	1,8	0,8
Investoinnit, M€	0,4	0,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	84	72
Henkilöstö Suomessa 31.12.	84	72
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	2,4	2,1
Verojalanjälki Suomessa	2,4	2,1

Satsaukset liiketoiminnan kehitykseen etenivät ja toivat myös tulosta

Tapion konsernistrategia päivitettiin vuoden aikana ja myös sen toteutus ehdittiin käynnistää. Palvelutarjontaa vahvistettiin erityisesti ilmasto-, monimuotoisuus- ja suo-/vesiasiantuntemus-alueilla. Metsänhoidon suositusten ja Metsälehdien digitalisaatiouudistukset toteutettiin. Näiden lisäksi lanseerattiin uusi Etapio-tuoteperhe metsänomistajan päätöstueksi. Myös yhtiön monia prosesseja ja toimintatapoja kehitettiin, muun muassa ERP- ja verkkokauppauudistukset käynnistettiin vuoden aikana ja siemenliiketoiminnan toimintajärjestelmä uudistettiin.

Koronavirusepidemian kielteiset vaikutukset jäivät Tapion osalta rajallisiksi liikevaihdon kasvaessa 4,8 prosenttia edellisestä vuodesta. Vahvimmin kasvoivat siemenet, konsultointi sekä kartat ja kirjat. Nämä kaikki kolme liiketoiminta-alueita ylsivät noin 10 prosentin kasvuun. Kaikki Tapion liiketoiminta-alueet tekivät positiivisen liike tuloksen. Selkeästi suurin suhteellinen parantaja oli kartat ja kirjat liiketoiminta-alue, joka hyötyi koronavirusepidemia aiheuttamasta lisääntyneestä kiinnostuksesta luonnossa liikkumiseen. Kartat ja kirjat liiketoiminta-alue nousikin edellisvuoden tappiosta selvästi kannattavaksi. Konsernin 2020 vuoden liikevoitto nousi 1,3 miljoonaan euroon, mikä on nykymuotoisen Tapio-konsernin paras tulos.

Vastuullisuuden merkitys korostuu entisestään

Ilmastonmuutokseen ja monimuotoisuuteen liittyvien kysymysten ajankohtaisuus korostui entisestään katsauskauden aikana. Yhtiö päivitti jo viime vuonna vastuullisuustavoitteen ja vuosi 2020 oli ensimmäinen vuosi jolloin yhtiö raportoi vastuullisuusliiketoiminnan liikevaihdon. Vastuullisuusliiketoiminnan noin 2,7 miljoonan euron liikevaihdolla yhtiö ylsi 2020 vuodelle asetettuun tavoitteeseensa (2,6 miljoonaa euroa).

Vapo Oy

Vapo Oy on bioenergian johtava toimija Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Konserniin kuuluu myös kasvualustojen Euroopan markkinajohtaja Kekkilä-BVB. Ventures-liiketoiminta kehittää uusia korkeamman jalostusasteen liiketoimintoja.

VAPO OY

Valtion omistusosuus

50,1 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Varmistaa kotimaisten polttoaineiden saatavuus energiatuotantoon huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen.

Hallitus 30.3.2021

Jan Lång (pj), Markus Tykkyläinen (varapj), Tuomas Hyyryläinen, Kirsi Puntila, Minna Smedsten, Maija Strandberg, Stefan Damlin, Vesa Hätilä

Toimitusjohtaja

Vesa Tempakka

Tunnuslukuja	2020	2019*
Liikevaihto, M€	544,9	297,7
Liikevoitto, M€	-95,3	-40,4
Liikevoittoprosentti, %	-17,5	-13,6
Taseen loppusumma, M€	758,5	828,5
Omavaraisuusaste, %	27,9	42,9
Nettovelkaantumisaste, %	152,6	90,4
Oman pääoman tuotto, %	-45,7	-5,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-15,7	-1,7
Osinkosumma, M€	0	4,0
Valtion saama osinko, M€	0	2,0
Investoinnit, M€	68,9	42,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.	1031	996
Henkilöstö Suomessa 31.12.	529	521
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/9	2/10
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki, M€	43,9	13,4
Verojalanjälki Suomessa, M€	25,1	1,4

*tilikausi poikkeuksellisesti 1.5–31.12.2019

Toimintaympäristö voimakkaassa muutoksessa

Vapon vuoden 2020 liikevaihto oli 544,9 miljoonaa euroa. Yhtiö teki syksyllä 2020 noin 100 miljoonan euron alaskirjauksen energiaturvevarannoistaan. Toimenpide heikensi huomattavasti yhtiön rahoitusasemaa. Liiketulos oli tappiollinen -95,3 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos -108,1 miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli 152,3 prosenttia (90,4) ja omavaraisuusaste laski 27,9 prosenttiin. Käyttöpääoman tehostamistoimet näkyivät selkeästi parantuneena liiketoiminnan kassavirtana, joka oli 39,6 (17,1) miljoonaa euroa.

Energiaturpeen käyttö on nopeasti laskemassa. Aikavälillä 2019–2025 ollaan kysyntäuralla, jossa kokonaislasku on 70 prosenttia. Tämä pakotti Vapon tarkastelemaan liiketoimintastrategiaansa. Vastatakseen tilanteen tuomiin tase- ja liiketoiminnallisiin haasteisiin ja jatkaakseen valittua kasvustrategiaa kansainvälisillä kasvualustamarkkinoilla ja uusissa liiketoiminnissa, Vapo myi lämpö & sähköliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiönsä Nevelin. Kauppahinta oli noin 656 miljoonaa euroa, ja kauppa saatettiin päätökseen tilikauden jälkeen tammikuussa 2021.

Koronavirusepidemia lisäsi Kekkilä-BVB:n puutarhatuotteiden kysyntää. Grow&Care -divisioonan liikevaihto kasvoi edellisvuodesta lähes 20 prosenttia. Toisaalta epidemia viivästytti Ilomantsiin rakennettavan aktiivihiihtehtaan rakennustöitä.

Yrittäjävastuu

Vuonna 2019 asetettiin tavoite vähentää konsernin hiilidioksidipäästöt puoleen vuoteen 2025 mennessä. Päästöt Suomessa vähenivät 18 prosenttia verrattuna vuoteen 2018. Uusia liiketoimintoja kehitetään kiertotalousperiaatteen mukaisesti ilman ja veden puhdistamiseen ja puhtaan ruoan tuotannon edistämiseen.

VR-yhtymä Oyj

VR on matkustamisen, logistiikan ja kunnossapidon palveluyritys, joka toimii pääasiassa Suomessa ja Venäjällä.

VR-YHTYMÄ OYJ

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Omistuksen strateginen intressi

Riittävän rautatieliikenteen jatkuvuuden varmistaminen

Hallitus 9.4.2021

Kjell Forsén (pj), Heikki Allonen, Nermin Hairedin, Pekka Hurtola, Virve Laitinen, Roberto Lencioni ja Sari Pohjonen

Toimitusjohtaja

Rolf Jansson

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	791,9	981,7
Liikevoitto*, M€	-24,6	137,3
Liikevoittoprosentti, %	-3,1	14,0
Taseen loppusumma, M€	2010	2209
Omavaraisuusaste, %	63,7	66,0
Nettovelkaantumisaste, %	6,9	1,2
Oman pääoman tuotto, %	-2,4	20,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,1	8,5
Osinkosumma, M€	0	100
Valtion saama osinko, M€	0	100*
Investoinnit, M€	164	273
Henkilöstö yhteensä 31.12.	5818	6062
Henkilöstö Suomessa 31.12.	5697	5937
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/7	2/8
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	7	111
Verojalanjälki Suomessa	7	111

*) maksetaan 2021

Koronavirusepidemia romahdutti matkamäärät

Koronavirusepidemialla oli poikkeuksellisen suuret vaikutukset VR:n liiketoimintaan. Pitkään jatkuneen kasvun jälkeen matkamäärät romahdivat keväällä pahimmillaan jopa 90 prosenttia.

Kesällä nähtiin pientä elpymistä, mutta vuoden loppua kohden virustilanteen paheneminen, rajoitustoimet ja etätyön jatkuminen painoivat matkustajamäärät alle puoleen vertailukaudesta. Tavaraliikenteen osalta epidemian vaikutukset olivat odotettua vähäisemmät. Matkustajaliikenteen liikevaihto laski 31 prosenttia. Kokonaisuudessaan konsernin liikevaihto laski 19,3 prosenttia. Laskenut liikevaihto painoi matkustajaliikenteen liiketuloksen -70 (+82) miljoonaa euroa tappiolliseksi. Logistiikan hyvä tuloskehitys tasoitti tappiota konsernitasolla. Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto painui -26,1 (105,2) miljoonaa euroon. Epidemian merkittävistä liiketoimintavaikutuksista huolimatta yhtiön tase ja rahoitusasema pysyivät vakaana, mitä tuki myös päätös maksaa keväällä linjatusta 350 miljoonan euron osingosta ja pääomanpalautuksesta vain 100 miljoonan euron osingon osuus. Keväällä 2020 VR voitti HSL:n lähiliikenne- ja kunnossapidon kilpailutuksen. Joulukuussa VR sopi uuden ostoliikennesopimuksen liikenne- ja viestintäministeriön kanssa vuodelle 2021.

Koronavirusepidemiassa korostui VR:n yhteiskunnallinen merkitys

VR kehitti palveluitaan ja panosti merkittävästi sekä henkilöstönsä että matkustajien terveys- ja turvallisuuden takaamiseen. VR ylläpiti liikennettä myös erittäin alhaisen kysynnän tilanteissa vuoden aikana ja on ajanut runsaalla kalustolla matkamääriin nähden. Turvallisuus, asiakastyytyväisyys ja täsmällisyys kehittyivät positiivisesti läpi kaikkien liiketoiminta-alueiden. VR julkisti uudet, vuoteen 2025 ulottuvat ympäristötaavoitteensa, joissa korostuu hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, energia- ja materiaalitehokkuus sekä ympäristöturvallisuus. VR pyrkii myös omilla toimillaan kasvattamaan viime vuosina positiivisesti kehittyntä ympäristöystävällisen junaliikenteen kulkumuoto-osuutta.

1.10 Erityistehtävayhtiöt

A-Kruunu Oy

A-Kruunu on yleishyödyllinen vuokratuorakennuttaja. Yhtiön rakennuttamistoiminta käynnistyi vuonna 2014. Yhtiöllä oli vuoden 2020 lopussa omistuksessa 1 455 kohtuuhintaista asuntoa ja rakenteilla 1 155 asuntoa.

A-KRUUNU OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Ympäristöministeriö

Erityistehtävä

Rakennuttaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja suurimmilla kasvuseuduilla

Hallitus 27.3.2020

Matti Vatiilo (pj), Eero Saastamoinen (varapj), Sinikka Mustakari, Teppo Salmikivi, Jaana Parviainen ja Malviina Ruokonen.

Toimitusjohtaja

Jari Mäkimattila

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	10,5	7,5
Liikevoitto, M€	4,5	2,3
Liikevoittoprosentti, %	42,7	30,7
Taseen loppusumma, M€	356,8	273,4
Omavaraisuusaste, %	15,4	20,1
Nettovelkaantumisaste, %	455,9	291,3
Oman pääoman tuotto, %	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,5	1,1
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	92,4	74,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.	22	18
Henkilöstö Suomessa 31.12.	22	18
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/3	2/4
Kokonaisverojalanjälki	9,3	10,6
Verojalanjälki Suomessa	9,3	10,6

Rakennuttaminen lisääntyi

Yhtiön erityistehtävänä on rakennuttaa normaaleja pitkän korkotuen vuokra-asuntoja omaan omistukseen kohtuullisilla kustannuksilla ja vuokratasolla.

Vuonna 2020 yhtiön rakennuttamistoiminta lisääntyi edellisestä vuodesta merkittävästi. Toimintavuoden aikana aloitettiin 659 asunnon (471 asuntoa vuonna 2019) rakentaminen ja valmistui 358 asuntoa (304). Normaalissa ARA-vuokra-asunnoissa A-Kruunun osuus asuntoaloituksista oli 13,9 prosenttia vuosina 2018–2020. Kohteiden kysyntä on ollut suurta ja asuntojen taloudellinen käyttöaste oli 99,8 prosenttia. Asukasvaihtuvuus oli 16,8 prosenttia (15,3 prosenttia vuonna 2019) ja asukastyytyväisyyskyselyssä arvioksi tuli 3,74/5 (3,71/5).

Toiminta-alueen laajennus muille kasvuseuduille

Yhtiön toimintaa päätettiin vuonna 2019 laajentaa Helsingin seudun ulkopuolelle suurimmille kasvuseuduille. Viime vuonna valmistui ensimmäinen kohde Helsingin seudun ulkopuolelle, Tampereelle, ja rakentamista käynnistettiin myös Jyväskylässä ja Kuopiossa. Lisäksi yhtiö on neuvotellut eri tahojen kanssa puukerrostalokampanjasta tavoitteena lisätä puukerrostalojen osuutta tuotannosta.

Yhtiö on aktiivinen asumisen kehitystoiminnassa. Vuoden aikana sillä oli käynnissä esimerkiksi täydennysrakentamista ja pysäköintiä yhdistävä hanke, puurakentamisen tutkimushanke sekä ryhmävuokrauksen kehittäminen.

Koronavirusepidemian johdosta rakennuttamisessa ja kiinteistöhallinnossa otettiin käyttöön useita turvallisuuskäytäntöjä.

Alko Oy

Alkon tehtävä on huolehtia sille alkoholilaissa yksinoikeudeksi säädetyn alkoholijuomien vähittäismyynnin harjoittamisesta. Alkolla oli vuoden 2020 lopussa 364 (361) myymälää, verkkokauppa ja mobiilisovellus. Myymäläverkostoa täydensi 126 (100) noutopistettä.

ALKO OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Erityistehtävä

Alkoholilain (1102/2017) 23 S:ssä säädetty erityistehtävä: alkoholilihahtojen vähentäminen

Hallitus 31.12.2020

Harri Sailas (pj), Markku Tervahauta, Kuisma Niemelä, Kirsi Paakkari, Pekka Perttula, Ulrika Romantschuk

Toimitusjohtaja

Leena Laitinen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	1296,8	1144,0
Liikevoitto, M€	64,8	40,1
Liikevoittoprosentti, %	5,0	3,5
Taseen loppusumma, M€	310,0	262,0
Omavaraisuusaste, %	36,7	35,5
Nettovelkaantumistaso, %	-147,0	-120,4
Oman pääoman tuotto, %	49,2	34,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	62,9	44,0
Osinkosumma (esitys), M€	60,0	30,0
Valtion saama osinko, M€	60,0	30,0
Investoinnit, M€	6,1	7,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	2777	2581
Henkilöstö Suomessa 31.12.	2777	2581
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	4/2	3/3
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/4	2/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	1054,6	911,8
Verojalanjälki Suomessa, M€	1054,6	911,8

Vastuullista alkoholin myyntiä

Alkon myymälöissä kävi 57,2 (54,3) miljoonaa asiakasta. Verkkokauppatilausten määrä lähes

kaksikertaistui. Verkkokaupassa oli vuoden päätteeksi yli 150 000 rekisteröitynyttä asiakasta ja mobiilisovelluksella 100 000 käyttäjää. Myymälöiden ikärajatarkistuksissa 5,4 miljoonaa asiakasta todisti täysi-ikäisyytensä, päihtymysepäilytarkistuksia tehtiin 0,5 miljoonaa ja välittämisepäilyjen tarkistuksia 0,3 miljoonaa. Myymälöiden ikärajatarkastusten onnistumista mittaava mystery shopping -tulos oli kaikkien aikojen paras 97,9 prosenttia. Asiakkaat arvostivat Alkon palvelun kaupan alan parhaaksi kahdennettatoista vuotta peräkkäin Kansallinen asiakaspalvelupalaute -tutkimuksessa. Myös valikoimatytyväisyys on kaikkien aikojen korkeimmalla tasolla, tulos 8,56. Suomalaisista 60 prosenttia pitää Alkon erityisasemaa hyvänä tapana rajoittaa alkoholihaittoja (Kantar TNS ja THL 2021).

Vuonna 2020 tärkeimmät vastuullisuustoimenpiteet olivat vastuullisen alkoholimyynnin varmistaminen, lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen, ympäristövastuullisemman juomavalikoiman kehittäminen sekä vastuullisen hankintaketjun varmistaminen.

Vastuullisen alkoholimyynnin lisäksi Alko viesti alkoholihaittoista sekä teki yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. Alko varmistti koronavirusaikana lukuisilla toimenpiteillä henkilöstön terveysturvallista työskentelyä ja asiakkaiden asiointia sekä toiminnan sujuvuutta ja jatkuvuutta. Alko oli lisäksi mahdollistamassa A-klinikkasäätiön ja Helsingin kaupungin perherauhan julistusta, jolla kiinnitettiin huomiota koronavirusajan kotirauhaan.

Alko on aktiivisessa vuorovaikutuksessa sidosryhmiensä kanssa. Palautteen pohjalta kehitetään yhtiön toimintaa. Vuonna 2020 lanseerattiin Alkotoive-palvelu, jolla asiakas voi toivoa tuotteita haluamansa myymälän hyllylle Alkon valikoimasta tai sen ulkopuolelta.

Cinia Oy

Cinia on tietoverkko- ja ohjelmisto-palveluita sekä kyberturvallisuusratkaisuja tarjoava tietotekniikan monialayritys. Cinia tuottaa monipuolisesti tietoliikenteen asiantuntija- ja yhteyspalveluita sekä tietoliikenneintensiivisten järjestelmien ja ohjelmistojen kehittämisen palveluita.

CINIA OY

Valtion omistususuus

77,5 %

Omistajaohjaus

Liikenne- ja viestintäministeriö

Erityistehtävä

Yhteiskunnallisesti merkittävien suurkapasiteettisten tietoliikenneyhteyksien edistäminen

Hallitus 31.12.2020

Esko Aho (pj), Janne Yli-Äyhö (varapj), Annika Ekman, Anni Vepsäläinen ja Vesa Aho

Toimitusjohtaja

Ari-Jussi Knaapila

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	59,7	50,1
Liikevoitto, M€	6,7	3,4
Liikevoittoprosentti, %	11,2	6,8
Taseen loppusumma, M€	120,6	113,4
Omavaraisuusaste, %	40,5	38,7
Nettovelkaantumisaste, %	64,2	62,5
Oman pääoman tuotto, %	9,9	4,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,1	4,4
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	11,6	7,4
Henkilöstö yhteensä 31.12.	315	283
Henkilöstö Suomessa 31.12.	315	283
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/12	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/5	2/5
Kokonaisverojalanjälki, M€	16,9	15,7
Verojalanjälki Suomessa, M€	16,9	15,7

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiö panosti liiketoiminnan kasvattamiseen kansainvälisessä yhteyspalvelutoiminnassa. C-Lion1-merikaapelijärjestelmä Hangon haaroitus otettiin tuotantokäyttöön vuoden 2020 alusta. Cinia otti käyttöön myös uuden siirtoverkko-yhteyden Suomen ja Ruotsin välillä, mikä vahvistaa edelleen Cinian verkkoyhteyksipalveluita Pohjois-Euroopan alueella. Euroopan ja Venäjän sekä Euroopan ja Aasian välisten yhteystarpeiden kysyntä jatkui tilikaudella voimakkaana.

Cinia päätti vahvistaa asemaansa kyberturvallisuusmarkkinassa ostamalla OptimeSys Group Oy:n osakekannan 24.11.2020.

Kysyntä Cinian ohjelmistoratkaisuissa jatkui hyvällä tasolla ja orgaanista kasvua liikevaihdossa oli 22 prosenttia.

Cinia Oy osti 1.2.2020 NDC Networks Oy:n osakekannan. NDC Networks Oy toimittaa ja kehittää langattomia tiedonsiirtopalveluja ja esineiden internet (IoT) -ratkaisuja vaativiin ympäristöihin.

Vuonna 2019 Cinian ja DIF-rahastoyhtiön perustama Adola Oy käynnisti toimintaansa Suomen valokuituverkkomarkkinoilla.

Arktisen Arctic Connect -merikaapelin rakentamisen valmistelua varten perustettiin venäläisen MegaFon-yhtiön kanssa hankeyhtiö Arctic Link Development Oy. Cinian omistus tässä hankeyhtiössä toteutuu Cinia Alliance Oy kautta. Cinia Alliance Oy:ssä kumppaneina on norjalaisia, japanilaisia ja suomalaisia yrityksiä ja yhteisöjä.

Yritysvastuu

Cinian tavoitteena on tuoda yhteiskuntavastuu osaksi päivittäistä liiketoimintaa: johtamista, kehittämistä ja asiakasratkaisuja.

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy

CSC kehittää ja tuottaa ICT-asiantuntija-palveluja tutkimukselle, koulutukselle, kulttuurille, julkishallinnolle ja yrityksille niin, että ne voivat menestyä ja tuottaa etua koko yhteiskunnalle.

CSC – TIETEEN TIETOTEKNIIKAN KESKUS OY

Valtion omistusosuus

70 %

Omistajaohjaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Erityistehtävä

Ylläpitää ja kehittää keskitettyä tietotekniikka-infrastruktuuria ja sen kautta kansallisia tietotekniikka-palveluita

Hallitus 27.4.2020

Mirjami Laitinen (pj), Tua Huomo, Heikki Mannila, Jukka Mönkkönen, Jouko Paaso (vpj), Veera Sylvius, Leena Viljo

Toimitusjohtaja

Kimmo Koski

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	54,7	51,0
Liikevoitto, M€	2,5	1,5
Liikevoittoprosentti, %	4,6	2,9
Taseen loppusumma, M€	41,8	37,2
Omavaraisuusaste, %	38,9	36,2
Nettovelkaantumisaste, %	-181,0	-315,6
Oman pääoman tuotto, %	27,0	20,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	35,1	25,8
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	11,3	1,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.	454	413
Henkilöstö Suomessa 31.12.	454	413
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/9	5/8
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/3	3/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	15,7	18,5
Verojalanjälki Suomessa, M€	15,7	18,5

Asiakkaiden tukena poikkeustilanteessa

Koronaviruspandemian vuoksi CSC laajensi Funet Miitti (Zoom) -palvelua yli 200-kertaiseksi korkeakoulujen etäopetuksen ja muun toiminnan tukemiseksi. CSC tuki myös korkeakoulujen opiskelijavalintaprosessien järjestämistä poikkeuksellisissa olosuhteissa.

CSC:n johtama EuroHPC LUMI-konsortion hankintaprojekti onnistui yli odotusten. Huippututkimuksen käyttöön saadaan 2,5 kertaa etukäteisarviota tehokkaampi ratkaisu. Kansallisessa datanhallinnan ja laskennan DL2021-hankkeessa supertietokone Mahti otettiin käyttöön. Suomen Akatemian kansallisten tutkimusinfrastruktuurien (FIRI) evaluoinnissa CSC:n datanhallinnan, laskennan ja tietoverkkopalveluihin perustuvan tutkimusinfrastruktuuri arvioitiin erittäin korkeatasoiseksi.

CSC jatkoi Euroopan avoimen tieteen pilven (EOSC) kehitystyötä kansainvälisten ja kansallisten kumppaneiden kanssa. CSC vahvisti asiakkaiden datanhallinnan kyvykkyksiä, kehitti tutkimus- ja kulttuuriperintöaineistojen pitkäaikaissaatavuuden palveluita ja julkaisi tiedejatutkimus.fi-portaalin.

CSC tuki korkeakoulujen digitalisaatiokehitystä kehittämällä ristiinopiskelupalvelua ja modernien opintohallinnon järjestelmien käyttöönottoa. CSC valittiin korkeakoulujen Digivisio 2030 hanketoimistoksi ja perustamistoimet käynnistettiin. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tietoverkko Funetin elinkaaripäivitys eteni Pohjois-Suomeen.

CSC toimitti kehittyviä tietovaranto- ja data-analytiikkapalveluita OKM:n kaikille koulutusasteille sekä tutkimuksen, kulttuurin, nuoriso- ja liikuntapolitiikan toimialoille. CSC:n palvelut laajenivat myös valtionhallinnon muilla sektoreilla.

DigiFinland Oy

Yhtiö edistää osana julkisen hallinnon kokonaisuutta tuottavuutta ja vaikuttavuutta parantavia kansallisia digitaalisia palveluja, yhteentoimivuutta ja tiedolla johtamista.

DIGIFINLAND OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtiovaraministeriö

Erityistehtävä (tiivistetty)

Kehittää ja tukea sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja muiden toimialojen kansallisia digitaalisia palveluja sekä ICT:n yhteentoimivuutta ja tiedolla johtamista.

Hallitus 1.1.2021

Timo Lepistö (pj), Markus Sovala (varapj), Harri Eskola, Minna-Marja Jokinen, Taru Kuosmanen, Kari Suominen, Liisa-Maria Voipio-Pulkki

Toimitusjohtaja

Mirva Antila 10.8.2020 lukien (aiemmin Harri Hyvönen)

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	2,5	0
Liikevoitto, M€	-9,5	-8,2
Liikevoittoprosentti, %	-	-
Taseen loppusumma, M€	72,9	81,7
Omavaraisuusaste, %	97,5	98,5
Nettovelkaantumisaste, %	-21	-101
Oman pääoman tuotto, %	-12,4	-9,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-12,4	-9,4
Osinkosumma, M€	-	-
Valtion saama osinko, M€	-	-
Investoinnit, M€	-	-
Henkilöstö yhteensä 31.12.	61	23
Henkilöstö Suomessa 31.12.	61	23
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	6/2	5/1
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/2
Kokonaisverojalanjälki	0,968	0,160
Verojalanjälki Suomessa	0,968	0,160

Katsaus vuoden 2020 tapahtumiin

SoteDigi Oy ja Vimana Oy yhdistettiin valtakunnalliseksi yhtiöksi liiketoimintakaupalla 1.2.2020 lukien. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan 12.6.2020 linjauksen mukaisesti yhtiö ja sen tehtävät säilyivät monialaisena ja yhtiön nimi muutettiin DigiFinland Oy:ksi kuvaamaan neutraalimmin yhtiön tehtävää. Uusi toimitusjohtaja aloitti tehtävässään 10.8.2020. Yhtiölle luotiin eteenpäinkatsova strategia keihäänkärkineen, liiketoimintasuunnitelma ja organisaatio.

DigiFinlandissa tuotettiin Omaolo- ja Päivystys-apu-palveluita ja aloitettiin Sähköisen perhekeskuksen suunnittelutyö. Omaolo-palvelu oli 31.12.2020 käytössä 159 kunnan alueella, joiden väestöpohja on 3,75 miljoonaa. Omaolon kehitystyötä leimasi koronavirusepidemia. DigiFinland osallistui kansallisen koronavirusjäljityssovellus Koronavilkun kehitystyöhön. Päivystysapu 116117 -puhelinpalvelu laajeni kattaen 4,3 miljoonaa asukasta 31.12.2020 mennessä. Lisäksi yhtiö osallistui sote-tiedolla johtamisen, pelastustoimen tietojohdamisen ja kansallisen tietojohdamisen kehitystyöhön sekä AuroraAI-tekoälyohjelmaan.

Tulevaisuuden näkymät

DigiFinlandin tavoitteena on luoda kansallisia ratkaisuja yhdessä käyttäjäorganisaatioiden kanssa. Ratkaisuissa pyritään helppokäyttöisyyteen, kustannussäästöihin ja palvelujen laadun parantamiseen.

Tarve kansallisille palveluille on olemassa ja DigiFinlandilla on niissä luonteva rooli. Keskittyminen kustannustehokkuuteen, vaikuttavuuteen ja tulevaisuuden liiketoimintamallin luomiseen antaa yhtiölle hyvät mahdollisuudet onnistua tehtävässään.

FinnHEMS Oy

FinnHEMS tuottaa ensihoidon ilmaispalvelua yliopistollisille sairaanhoitopiireille. FinnHEMS vastaa lisäksi lääkärihelikopteritoiminnan päivystystukikohdista ja lääkäriautotoiminnasta.

FINNHEMS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriö

Erityistehtävä

Valtakunnallinen lääkärihelikopteritoiminta

Hallitus 9.4.2020

Harri Sailas (pj), Riku Aho, Ulla Hagman, Janne Simula

Toimitusjohtaja

Jari Huhtinen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	30,0	30,0
Liikevoitto, M€	-1,1	-0,9
Liikevoittoprosentti, %	-3,5	-3,0
Taseen loppusumma, M€	30,5	13,6
Omavaraisuusaste, %	78	53
Nettovelkaantumistasite, %	-66	-43
Oman pääoman tuotto, %	4,9	-11,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,9	-9,6
Osinkosumma, M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko, M€	0,0	0,0
Investoinnit, M€	6,6	1,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	54	20
Henkilöstö Suomessa 31.12.	54	20
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/5	2/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	1/3	1/4
Kokonaisverojalanjälki		
Verojalanjälki Suomessa		

Koronavirusepidemia alensi hälytysmääriä

FinnHEMSillä on Suomessa keskeinen rooli korkeariskisten ensihoitopotilaiden hoitoketjussa. Lääkärihelikopteritoiminta on jatkunut keskeytyksettä poikkeusoloista huolimatta.

Vuoden 2020 aikana FinnHEMSin yksiköille välitettiin hätäkeskusten kautta 13 874 (vuoden 2019 aikana 15 770) ensihoitotehtävää ja yksiköt kohtasivat 3 714 (2019: 3 975) potilasta. Kokonaisuudessaan hälytyksien määrä väheni 12,0 prosenttia ja lentotuntien määrä väheni 4,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Lentotuntien määrään väheneminen johtui hälytysten vastaavasta vähenemisestä.

Yhtiön rahoitus tulee valtionavustuksina sosiaali- ja terveysministeriöltä. FinnHEMS ei tavoittele toiminnallaan voittoa.

Oma lentotoiminta käynnistyi 2020

FinnHEMS siirtyi hallituksen talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti 11.3.2020 allekirjoitetulla kauppakirjalla yliopistollisilta sairaanhoitopiireiltä valtion omistukseen. Yhtiölle nimettiin uusi hallitus 9.4.2020. Uusi hallitus ryhtyi toteuttamaan omistajapolitiittista linjausta omaan lentotoimintaan siirtymisestä. Se tarkoittaa, että yhtiö hankkii itse omat helikopterit ja ohjaamomiehistön. FinnHEMS osti toisen sille lentopalveluja tuottavista helikopteri-operaattoreista, Skärgårdshavets Helikoptertjänst Ab:n syksyllä 2020.

FinnHEMS valmistelee oman tuotannon laajentamista kattamaan kaikki Suomen tukikohdat nykyisten alihankintasopimusten päättyessä 2022 vuoden alkupuolella.

Lääkärihelikopteritoiminta on laajenemassa kahteen uuteen tukikohtaan. Yhtiö aloitti Seinäjoen tukikohdan perustamistoimet vuoden 2020 lopulla.

Finnpilot Pilotage Oy

Finnpilot Pilotage tuottaa luotsauspalveluja kaikilla luotsattaviksi määrättyillä väylillä Suomen aluevesillä sekä Saimaalla päätarkoituksenaan alusliikenteen turvallisuuden edistäminen ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen.

FINNPILOT PILOTAGE OY

Valtion omistussuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Huolehtia luotsauspalveluiden tarjonnasta sekä muista luotsauslaissa säädettyistä luotsaukseen liittyvistä tehtävistä ja velvollisuuksista luotsauslaissa määritellyillä vesialueilla.

Hallitus 25.3.2021

Seija Turunen (pj), Markus Katara, Tuula-Riitta Markkanen, Petri Peltonen, Hilppa Rautpalo

Toimitusjohtaja

Kari Kosonen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	35,8	40,9
Liikevoitto, M€	-0,6	2,6
Liikevoittoprosentti, %	-1,8	6,5
Taseen loppusumma, M€	23,7	25,3
Omavaraisuusaste, %	63,0	63,4
Nettovelkaantumistaso, %	-23,4	-25,6
Oman pääoman tuotto, %	-2,7	12,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,1	15,8
Osinkosumma, M€		0,5
Valtion saama osinko, M€		0,5
Investoinnit, M€	2,4	2,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.	333	336
Henkilöstö Suomessa 31.12.	333	336
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/5	3/5
Kokonaisverojalanjälki	12,7	13,5
Verojalanjälki Suomessa	12,7	13,5

Pandemia vaikutti meriliikenteeseen

Finnpilotin luotsauksien kappale- ja mailimäärät laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Luotsaus-ten kappalemäärä laski 14,0 prosenttia ja luotsattujen mailien määrä 8,7 prosenttia. Rannikon luotsausmäärät laskivat 18,2 prosenttia. Saimaan luotsausmäärät palautuivat vuosien 2017–2018 tasolle ja kasvua edelliseen vuoteen oli 24,9 prosenttia.

Finnpilotin liikevaihto oli 35,8 miljoonaa euroa, joka on edelliseen vuoteen verrattuna 12,4 prosenttia pienempi. Yhtiön liiketulos oli -0,6 miljoonaa euroa. Liikevoiton pienentyminen on seurausta luotsaustuottojen merkittävästä alenemisestä.

Luotsausmaksuja korotettiin vuoden 2020 alusta keskimäärin 2,5 prosenttia. Korotus tehtiin luotsauksen aloitusmaksuun. Muilta osin hinnoittelurakenne säilyi ennallaan. Yhtiön palvelutaso säilyi erinomaisena. Palvelut suoritettiin 99,9 (99,9) prosenttisesti ajallaan.

Vastuullista luotsausta

Finnpilot auttaa aluksia liikkumaan turvallisesti meriliikenteessä. Koronavirusepidemian aikana yhtiö teki lukuisia toimenpiteitä, joiden tavoitteena oli turvata toiminnan jatkuvuus ja varmistaa työntekijöiden turvallisuus. Maaliskuussa 2020 valtioneuvosto linjasi, että luotsit ovat yhteiskunnan kriittisellä alalla toimivaan henkilöstöä. Finnpiilotin alusturvallisuuden kehittäminen jatkui. Yhtiölle valmistui kaksi itseoikaisevaa nopeaa uutta luotsivenettä.

Luotsaustoiminnan suurimmat ympäristövaikutukset syntyvät kuljetustehtävässä kulutetusta polttoaineesta sekä veneiden ja kiinteistöjen lämmityksestä. Yhtiö on tehnyt päätöksen lisätä uusiutuvan polttoaineen käyttöä aluksissaan.

Finnvera Oyj

Finnvera on Suomen valtion omistama erityisrahoitusyhtiö ja virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA). Finnvera vahvistaa suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tarjoamalla lainoja, takauksia ja vientitakuuta.

FINNVERA OYJ

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Finnvera on valtion omistama erityisrahoittaja ja Suomen virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA).

Hallitus 31.12.2020

Puheenjohtaja Pentti Hakkarainen, Antti Neimala (I varapj.), Terhi Järvikare (II varapj.), Ritva Laukkanen, Pekka Nuuttila, Pirkko Rantanen-Kervinen, Antti Zitting

Toimitusjohtaja

Pauli Heikkilä

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	599,6	317,6
Liikevoitto, M€	-739,6	100,2
Liikevoittoprosentti, %	-123,3 %	31,5 %
Taseen loppusumma, M€	12673	12665
Omavaraisuusaste, %	5,7 %	12,3 %
Nettovelkaantumisaste, %	869,4 %	435,7 %
Oman pääoman tuotto, %	-101,7 %	6,7 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-6,19 %	0,9 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	322	322
Henkilöstö Suomessa 31.12.	322	322
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	4/5	4/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki, Finnvera-konserni	15,5	10,6

Finnveran tulos selvästi tappiollinen

Finnvera Oyj:llä oli vuoden 2020 lopussa noin 26 500 asiakasta ja sen vastuukanta oli pk- ja mid-cap-rahoituksessa 2,9 miljardia euroa (2,3). Suuryritykset-liiketoiminnan vientitakuiden ja erityistakausten vastuukanta, sisältäen tarjousvastuut, oli 22,0 miljardia euroa (25,2). Finnvera rahoitti pk- ja midcap-rahoituksessa vuonna 2020 lähes 2 700 aloitettavaa yritystä, noin 2 350 kasvuyritystä ja myötävaikutti yli 8 700 uuden työpaikan syntymiseen. Finnveran yritysvastuun teemat ovat rooli yhteiskunnassa, oman toiminnan vaikutukset, vastuullinen rahoittaminen sekä sidosryhmäyhteistyö. Suuryritykset-liiketoiminnassa suurimmat vastuut olivat alus- ja telakka-, tele- ja metsäteollisuussektorilla. Finnveran toiminnalle on asetettu itsekannattavuustavoite. Konsernin tulos tilikaudelta 2020 oli -748 miljoonaa euroa (94) johtuen pääosin tehdyistä luottotappiovaaruksista vientitakuuvastuukantaan koronavirusepidemiasta aiheutuneen tilanteen takia. Konsernin kulu-tuottosuhde vuonna 2020 oli 26,4 prosenttia (25,4). Finnvera on tuloverovapaa. Ministeriön yhtiölle asettamat, koronavirusepidemiasta aiheutuvat tavoitteet toteutuivat vuonna 2020. Yhdeksästä alkuperäisestä elinkeino- ja omistajapoliittisesta tavoitteesta kaksi toteutui, viisi toteutui osittain ja kaksi ei toteutunut.

Finnveran kotimaan toiminnan vakavaraisuuden tulee olla vähintään 15 prosenttia. Kotimaan toiminnan vakavaraisuus oli vuoden 2020 lopussa 25,1 prosenttia (29,4). Finnveran viennin rahoituksen vakavaraisuudelle ei ole asetettu vaatimusta, sillä toimintaa ei ole erikseen pääomitetty ja vientitakuutoiminnan tulee olla lain mukaan pitkällä aikavälillä itsekannattavaa. Jos vakavaraisuus kuitenkin lasketaan vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahaston varat ja valtiontakuurahasto huomioiden, viennin rahoituksen arvioitu Tier 1 -vakavaraisuus olisi 1,3 prosenttia (6,9). Ministeriö seuraa viennin rahoituksen vastuu- ja riskiaseman sekä puskurivarojen kehitystä.

Governia Oy

Governia on valtion kokonaan omistama erityistehtävayhtiö, jonka tasetta käytetään pörssin ulkopuolisiin valtio-omisteisten yhtiöiden kehittämiseen ja omistuksellisiin järjestelyihin. Yhtiön tehtävänä on myös kehittää sen omistuksessa olevia yhtiöitä.

GOVERNIA OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Toimiminen valtion sijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä, jota voidaan käyttää omistuksellisiin erityisjärjestelyihin.

Hallitus 30.3.2021

Ilpo Nuutinen (pj), Niclas Köhler, Riitta Laitasalo, Pauliina Pekonen

Toimitusjohtaja

Maaret Heiskari

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	27,1	18,5
Liikevoitto, M€	6,2	1,4
Liikevoittoprosentti, %	22,9	7,6
Taseen loppusumma, M€	247	223
Omavaraisuusaste, %	60,3	64,3
Nettovelkaantumisaste, %	31,0	20,1
Oman pääoman tuotto, %	3,9	1,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,1	1,4
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	31,8	29,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.	25	25
Henkilöstö Suomessa 31.12.	25	25
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	n/a	n/a
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/2	2/2
Kokonaisverojalanjälki	3,7	4,9
Verojalanjälki Suomessa	3,6	4,7

Yhtiön fokus kiinteistöissä

Tilikauden lopussa Governia omisti Kruunu-asunnot Oy:n, Pietarin Suomi-Talo Oy:n, GoK Oy:n ja Rantasarfvik Oy:n. Governia osti

aiemmin 50 prosenttisesti omistamansa Rantasarfvik Oy:n toisen puolikkaan tilikauden aikana.

Konserniyhtiö Kruunuasunnot Oy rakennuttaa ja vuokraa omistuksessaan olevia vapaarahoitteisia asuntoja sekä tarjoaa kiinteistönhallintapalveluita. Tilikaudella Kruunuasunnot jatkoi uudistetun strategiansa mukaisesti asuntokantansa kehittämistä käynnistämällä uusia asuntohankkeita ja kehittämällä omistuksessaan olevaa tontti- ja kiinteistökantaa.

Tilikauden aikana Kruunuasunnoille valmistui kolme uudiskohdetta. Näihin Turussa, Tampereella ja Säkylässä sijaitseviin kohteisiin valmistui yhteensä 158 uutta asuntoa. Lisäksi vuonna 2020 käynnistyi uudishankkeita kolmella paikkakunnalla, joihin valmistuu vuoden 2021 aikana 114 ja 2022 aikana 67 uutta asuntoa. Koronavirus-epidemiolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta yhtiön liiketoimintaan.

Konserniyhtiö GoK Oy harjoittaa kiinteistökehitystoimintaa. Yhtiö myi Helsingin Kuninkaan-tammenkallion kaava-alueen viimeisen tontin vuonna 2020. Yhtiöllä ei ole toistaiseksi toimintaa eikä palkattua henkilökuntaa.

Rantasarfvik Oy myi tai teki esisopimuksen vuosille 2021–2024 lähes kaikkien kaavoitettujen tonttien myymisestä Kirkkonummen Sarfvikin kylässä. Yhtiön toiminta keskittyy alueen kaavoitushankkeiden edistämiseen.

Pietarin Suomi-Talo Oy kehittää Pietarissa sijaitsevan Suomi-talon toimintaa kannattavaksi palvelu- ja asiakaskeskukseksi. Taloa on uudistettu remontoimalla vuokrattavat tilat nykyaikaiseksi business- ja tapahtumakeskukseksi. Kaikki tilojen remontit ja muutostyöt ovat valmistuneet. Koronavirusepidemia on vaikuttanut Suomi-Talon palvelukonseptiin.

Hansel Oy

Hansel on voittoa tavoittelematon julkishallinnon yhteishankintayksikkö, jonka omistavat Suomen valtio (65 prosenttia) ja Suomen Kuntaliitto ry (35 prosenttia).

HANSEL OY

Valtion omistusosuus

65 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Yhteishankintayksikkö, jonka tehtävänä on lisätä tuottavuutta julkiseen hallintoon ja toimia vaikuttavien ja vastuullisten julkisten hankintojen edelläkävijänä.

Hallitus 1.1.2021

Anna-Maija Karjalainen (pj), Timo Reina, Antti Koivula, Antti Laakso ja Johanna Luukkonen

Toimitusjohtaja

Anssi Pihkala

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	11,5	11,1
Liikevoitto, M€	-1,8	-0,8
Liikevoittoprosentti, %	-15,7	-7,5
Taseen loppusumma, M€	13,0	14,7
Omavaraisuusaste, %	62,3	68,1
Nettovelkaantumisaste, %	-111	-116
Oman pääoman tuotto, %	-19	-6,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-19	-6,1
Osinkosumma, M€	-	-
Valtion saama osinko, M€	-	-
Investoinnit, M€	-	0,03
Henkilöstö yhteensä 31.12.	118	116
Henkilöstö Suomessa 31.12.	118	116
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	5/2	5/2
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki	4,3	4,1
Verojalanjälki Suomessa	4,3	4,1

Katsaus vuoden 2020 tapahtumiin

Vuosi 2020 oli ensimmäinen täysi vuosi, jolloin Hansel tarjosi palveluitaan koko Suomen julkishallinnolle. Vuoden 2019 syyskuussa

toteutetussa omistus- ja yritysjärjestelyssä valtiomyi 35 prosenttia Hanselin osakkeista Kuntaliitolle. Integraatiostrategian toimeenpano eteni suunnitellusti, vaikka koronavirusepidemia heikensikin joidenkin yhteishankintojen kehitystä.

Yhteishankintayksikön tehtävä ja rooli on määritelty julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä ja Hansel-laissa. Hansel rahoittaa toimintansa toimittajilta perittävällä yhteishankintojen palvelumaksulla ja asiantuntijapalvelujen myynnillä. Keskimääräinen palvelumaksu vuonna 2020 oli 0,95 prosenttia (0,96 prosenttia vuonna 2019).

Hanselin yhteishankintasopimuksilla tehtiin hankintoja vuonna 2020 yhteensä 916 miljoonalla eurolla (900 miljoonaa vuonna 2019). Suunniteltu sadan miljoonan euron kasvu jäi koronaviruksen vuoksi 16 miljoonaan euroon eli kahteen prosenttiin. Kilpailutuspalveluiden myynti vuonna 2020 oli 2,0 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa vuonna 2019) ja hankintatoimen kehittämispalveluiden myynti oli 417 000 euroa (345 000 vuonna 2019).

Integraatiostrategia 2019–2023

Integraatiostrategian mukaisesti yhtiön visiona on yhdistää Suomen julkinen hankintavoima. Strategian kulmakivinä on tarjota asiakkailleen erinomainen digitaalinen palvelukokemus ja laaja palveluvalikoima sekä toimia vastuullisten ja vaikuttavien hankintojen suunnannäyttäjänä. Hanselissa tähdätään strategian mukaisesti esimerkilliseen omaan toimintaan, vahvaan arvopohjaan ja osallistavaan kulttuuriin, minkä uskotaan tekevän yhtiöstä julkisten hankintojen arvostetuimman osaajan ja halutun työpaikan. Yritysjärjestelyyn liittyen Hanselin toiminta on tappiollista vuoteen 2022 saakka, minkä jälkeen tuloksen odotetaan kääntyvän voitolliseksi.

HAUS Kehittämiskeskus Oy

HAUSin koulutuksen ja kehittämisen vaikuttavuus liikevaihdolla mitattuna kasvoi 8,5 miljoonaan euroon, josta kansainväliseen toimintaan liittyvää hyvän hallinnon vientiä oli 2,4 miljoonaa euroa.

HAUS KEHITTÄMISKESKUS OY

Valtion omistususuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Koulutus- ja kehittämispalveluiden tarjoaminen hallinnon johtamisen ja osaamisen uudistamiseen

Hallitus 1.1.2021

Timo Laitinen (pj), Ilona Lundström (varapj), Susanna Niinistö-Sivuranta, Laura Ylä-Sulkava, Tom Lindholm

Toimitusjohtaja

Kyösti Väkeväinen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	8,5	8,0
Liikevoitto, M€	1,0	-0,1
Liikevoittoprosentti, %	11,8	-1,3
Taseen loppusumma, M€	4,6	3,7
Omavaraisuusaste, %	48,5	34,6
Nettovelkaantumisaste, %	-212,5	-333
Oman pääoman tuotto, %	88,8	-14,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	74,3	-10,9
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	40	36
Henkilöstö Suomessa 31.12.	35	31
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/2	4/2
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/2	3/2
Kokonaisverojalanjälki, M€	1,8	1,8
Verojalanjälki Suomessa, M€	1,8	1,8

Katsaus vuoden 2020 tapahtumiin

Koronavirusepidemian johdosta muutos aikaisempiin vuosiin oli suuri. Valtion koulutusostot tippuivat 25 prosenttia Tutkihankintoja.fi-tietokannan mukaan. Koulutukset muutettiin digitaalisiksi toteutuksiksi, jotka onnistuivat erinomaisesti. HAUS palveli 210 eri organisaatiota. Digitaalinen oppimisympäristö saavutti 49000 käyttäjän rajan. Koulutuksiin osallistui 7700 henkilöä. Hankkeita oli 14 eri maassa, joissa tehtiin 800 kehittämispäivää. Kansainvälinen toiminta hankaloitui matkustuksen loppumisen ja kohdemaiden levottomuuksien vuoksi, minkä takia hankkeiden toteutuksiin jouduttiin tekemään muutoksia. Merkittävä hanke oli Afganistanin apukonferenssin järjestelyjen tukeminen. Uudistuja-johtamisohjelman kaksivuotinen Sitran, valtiovarainministeriön ja HAUSin yhteinen hankesopimus päättyi ja jatkuu ministeriön ja HAUSin sopimuksella.

Yritysvastuu

HAUSin yritysvastuun toteutuminen näkyy ydintehtävän laadukkaassa ja vaikuttavassa toteutuksessa. Digitaaliset ratkaisut ovat osa yritysvastuuta. Etäyhteydet, kansainvälisen toiminnan etämissiot ja digitaalinen oppimisympäristö mahdollistavat merkittävän ympäristökuormituksen vähentämisen matkustustarpeen poistua ja toisaalta työajan vapautumisen tuotavaan toimintaan. Hiilidioksidipäästöt tulevat pääosin lentomatkestamisesta. Ne vähenivät 70 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Henkilöstö työskenteli etänä maaliskuusta lähtien. Etätöitä ja työvirettä tuettiin. HAUS Compliance -toiminto rakennettiin tukemaan vastuullista yritystoimintaa. Yhtiö koulutti omaa henkilöstöään ja otti käyttöön ilmoituskanavan. Tämän lisäksi HAUS keskittyi kilpailutusten ja hankintojen korkeatasoiseen hoitamiseen ja tuki valtion henkilöstöpolitiikkaa muun muassa henkilökierrolla.

Hevosopisto Oy

Hevosopiston erityistehtävänä on hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ylläpito sekä alan koulutuksen järjestäminen ja kehittäminen. Hevosopistolla toimii valtakunnallinen hevosurheilun valmennuskeskus.

HEVOSOPISTO OY

Valtion omistusosuus

25 %

Omistajaohjaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Erityistehtävä

Hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ja hevosurheilun valtakunnallisen valmennuskeskuksen ylläpito

Hallitus 30.3.2020

Thomas Stenius (pj), Vesa Mäkinen, Jouko Käkönen, Petri Puhakainen, Jari Kesäniemi, Nora Forstén, Jukka Koivisto

Toimitusjohtaja

Pauliina Mansikkamäki

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	7,0	8,0
Liikevoitto, M€	-0,3	0,1
Liikevoittoprosentti, %	-4,3	1,3
Taseen loppusumma, M€	4,7	5,0
Omavaraisuusaste, %	74,5	78,0
Nettovelkaantumisaste, %	-22,9	-43,6
Oman pääoman tuotto, %	-8,1	5,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-7,5	2,5
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0,1	0,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.	83	77
Henkilöstö Suomessa 31.12.	83	77
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	3/1	3/1
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	1/6	1/5
Kokonaisverojalanjälki, M€	0,6	0,6
Verojalanjälki Suomessa, M€	0,6	0,6

Ennätysmäärä tutkintoja

Vuosi 2020 oli Hevosopistolla, kuten koko maailmassa poikkeuksellinen. Koronavirustilanne vaikutti kaikkiin oppilaitoksen ja valmennuskeskuksen toimintoihin. Koronavirukseen liittyvät rajoitukset ja toiminnan keskeytykset aiheuttivat Hevosopistolle liikevaihdon laskua noin miljoona euroa. Vuonna 2018 hyväksytyt strategian mukaisesti toimia jatkettiin, keskiössä yhtiön rakenteen ja toiminnan kehittäminen taloudellisen pohjan vakauttamiseksi ja kaupallisen toiminnan vahvistamiseksi. Opetuksen suoritekertymä oli ennätyksellinen, 431 opiskelijavuotta, 147 tutkintoa ja 27 000 osaamispistettä. Valmennuskeskus aloitti yhteistyön kahden huippuratsastajan kanssa. Vuonna 2017 käynnistetty yhtiön talouden tervehdyttämishjelma keskeytyi koronavirusepidemiaan. Tulevaan vuoteen yhtiö lähtee haastavista asetelmista.

Muuttuva hevosala

Muutokset hevosalan toimintaympäristössä jatkuivat myös kuluneen vuoden aikana. Hevosala on sopeutumassa nopeassa rytmissä muuttuvan yhteiskunnan odotuksiin. Tämä edellyttää hevosalaalta ja Hevosopistolta tulevaisuuskyvykkyyttä, kykyä sopeutua, havaita ja hyödyntää uusia mahdollisuuksia. Hevosopiston tehtävä on valmistaa opiskelijoista tulevia hevosalan ammattilaisia, joiden tiedot ja taidot palvelevat modernin hevostoimialan tehtävissä. Suomen nuoret ikäluokat pienenevät tulevina vuosina voimakkaasti. Pienentyvät ikäluokat vaativat oppilaitoksilta suunnitelmallisuutta ja toimialalta kykyä varmistaa alan vetovoima alan potentiaalisille tuleville ammattilaisille.

Kuntarahoitus Oyj

Kuntarahoitus tuottaa rahoituspalveluja kuntasektorille ja valtion tukemaan asuntotuotantoon. Yhtiön omistajia ovat kunnat, Keva sekä valtio. Kuntarahoitus hankkii rahoituksensa kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta.

KUNTARAHOITUS OYJ

Valtion omistusosuus

16 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Turvata valtion tukeman asuntojen uustuotannon ja perusparannuksen edullinen rahoitus.

Hallitus 25.3.2021

Kari Laukkanen (pj), Maaria Eriksson (varapj), Markku Koponen, Vivi Marttila, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell, Leena Vainiomäki, Kimmo Viertola

Toimitusjohtaja

Esa Kallio

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	532	718
Liikevoitto, M€	194	131
Liikevoittoprosentti, %	36	18
Taseen loppusumma, M€	44 042	38 934
Omavaraisuusaste, %	3,9	4,0
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	132,7	107,9
Oman pääoman tuotto, %	9,4	6,8
Koko pääoman tuotto, %	0,4	0,3
Osinkosumma (esitys), M€	20,3	6,3
Valtion saama osinko, M€	3,3	1,0
Investoinnit, M€	8,2	3,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	165	167
Henkilöstö Suomessa 31.12.	165	167
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/4	6/3
Kokonaisverojalanjälki	14,4	10,8
Verojalanjälki Suomessa	14,4	10,8

Kuntarahoituksen merkitys korostui poikkeusvuonna

Koronavirusepidemia toi vuoden aikana haasteita monelle sektorille, vaikka pahimmat kriisiskenaariot eivät lopulta toteutuneetkaan. Kysyntä Kuntarahoituksen tarjoamalle rahoitukselle nousi etenkin epidemian alkupuolella, ja ajoittain Kuntarahoitus vastasi käytännössä koko lyhytaikaisen rahoituksen kuntatodistusmarkkinasta. Kuntarahoituksen hyvä maine ja onnistunut kansainvälinen varainhankinnan strategia varmistivat yhtiön rahoituksen saatavuuden läpi epidemian. Vuoden aikana yhtiö hankkikin yhteensä 11 miljardia euroa uusia pitkäaikaisia varoja, mikä on 49 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuntarahoitus myönsi vuoden aikana rahoitusta uusiin kohteisiin 4,7 miljardia euroa, mikä on noin 52 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Erityisesti maaliskoukuussa kovaan kysyntään vaikutti arvio siitä, että epidemia kasvattaisi kuntien kuluja samalla kun tulot pienenisivät. Kuntarahoitusta kohtaan kohdistuvaa kysyntää lisäsi myös se, että osa muista rahoitusta tarjoavista tahoista poistuivat tilapäisesti markkinalta. Epidemian vaikutukset asuntotuotantoon taas jäivät vähäisiksi, ja yleishyödyllisen asuntotuotannon rahoituksen kysyntä säilyi ennallaan.

Uusi tuote vastuullisen rahoituksen valikoimaan

Vuonna 2016 yhtiö toi ensimmäisenä luottolaitoksena ympäristöinvestointeihin tarkoitettun vihreän rahoituksen Suomeen, ja vuonna 2020 yhtiö täydensi vastuullisten rahoitustuotteidensa valikoimaa yhteiskunnallisella rahoituksella. Tämä rahoitus on suunnattu erityisen vaikuttaviin ja laaja-alaista yhteiskunnallista hyötyä tuottaviin hankkeisiin, kuten esimerkiksi erityisryhmien asumiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen tai koulutukseen käytettäviin kiinteistöihin.

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic (31.12.2020 asti Traffic Management Finland Oy) tarjoaa liikenteenohjauspalveluita kaikissa liikenne- ja muodoissa sekä tuottaa liikennetietoa. Yhtiö edistää turvallista, sujuvaa ja ympäristöystävällistä liikennettä.

LIIKENTEENOHJAUSYHTIÖ FINTRAFFIC OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Liikenne- ja viestintäministeriö

Erityistehtävä

Yhteiskunnan, elinkeinoelämän ja viranomaisten tarvitsemien liikenteenohjauspalveluiden sekä liikennetiedon tuottaminen

Hallitus 12.4.2021

Tero Ojanperä (pj), Juha Majanen, Kirsi Nuotto, Teemu Penttilä, Mari Puoskari, Karri Salminen, Seija Turunen

Toimitusjohtaja

Pertti Korhonen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	182,4	221,9
Liikevoitto, M€	-8,0	21,3
Liikevoittoprosentti, %	-4,4	9,6
Taseen loppusumma, M€	230,1	237,6
Omavaraisuusaste, %	69,8	71,6
Nettovelkaantumisaste, %	-1,4	-40,9
Oman pääoman tuotto, %	-5,7	8,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,6	12,6
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	60,8	22,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.	1125	1103
Henkilöstö Suomessa 31.12.	1125	1103
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/9	1/9
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/3	3/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	33,4	47,3
Verojalanjälki Suomessa, M€	33,4	47,3

Katsaus vuoden 2020 toimintaan

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n liikevaihto oli 182,4 miljoonaa euroa. Liikevaihto lentoliikenteestä oli 49,3 miljoonaa euroa (80,2 vuonna 2019), raideliikenteestä 69,6 miljoonaa euroa (74,4), tieliikenteestä 43,5 miljoonaa euroa (44,0) ja meriliikenteestä 18,1 miljoonaa euroa (21,7). Liiketappio oli 8 miljoonaa euroa. Tulos oli tappiollinen johtuen koronavirusepidemian vaikutuksista lennonvarmistuspalveluiden kysyntään. Lennonvarmistuksen palvelutuotannon voimakas sopeuttaminen ei kattanut tulojen menetyksiä.

Tie-, meri- ja raideliikenteenohjauksen palvelukysyntä pysyi lähellä edellisvuoden tasoa, ja kannattavuus oli tavoitteeksi asetetulla maltillisella tasolla. Toiminnan kehittämisen ansiosta palvelutuotannon kustannukset alenivat merkittävästi. Yhtiö tuotti epidemiasta huolimatta liikenteenohjauspalvelut vuoden aikana häiriötömästi ja edisti näin liikenneturvallisuutta.

Fintraffic vauhditti strategiansa mukaisesti suomalaista liikenteen ekosysteemiä tukevia hankkeita sekä liikennejärjestelmä- että liikennemuototasoilla. Tavoitteena on yhdessä alan toimijoiden kanssa yhdistää tiedot ja palvelut niin, että matka- ja logistiikkaketjut toimivat mahdollisimman hyvin. Yhtiö jatkoi kaikissa liikennemuodoissa liikenteenohjauspalveluidensa laadun, toimintavarmuuden ja tehokkuuden parantamista.

Vastuullisuus osana liiketoimintaa

Fintraffic on integroinut vastuullisuuden osaksi päätöksentekoaan. Yhtiö toteutti vuonna 2020 vastuullisuuden olennaisuusmäärittelyn ja julkaisi GRI-viitekehyksen mukaisen vastuullisuusraportin. Fintraffic toimii kaikessa onnettomuuk-sien ehkäisemiseksi, alentaa liikenteen päästöjä ja rakentaa syrjimätöntä työyhteisöä. Yhtiön toimintaa ohjaa yhteiskunnallinen vaikuttavuus.

Solidium Oyj

Solidium omistaa vähemmistöosuuksia kansallisesti merkittävässä pörssi-noteeratuissa yhtiöissä. Yhtiö toimii markkinaehtoisesti ja sijoituspäätöksiä tehdään vain taloudellisten edellytysten täytyttyä.

SOLIDIUM OYJ

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Erityistehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä listatuissa yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistusten taloudellista arvoa.

Hallitus 30.11.2020

Harri Sailas (pj), Aaro Cantell (varapj), Timo Ahopelto, Jannica Fagerholm, Marjo Miettinen, Laura Raitio, Kimmo Viertola

Toimitusjohtaja

Antti Mäkinen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	0,0	0,0
Liikevoitto, M€	-3,8	-3,9
Tilikauden voitto, M€	210,6	297,2
Taseen loppusumma, M€	6 949,4	8 193,2
Omavaraisuusaste, %	95	90
Sijoitusten tuotto käyvin arvo, %	-7,9	-2,9
Hallinnointikulusuhde, %	0,05	0,05
Substanssiarvo, M€	6 572,1	7 340,8
Osinkosumma, M€	0	338,0
Valtion saama osinko, M€	0	338,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	12	12
Henkilöstö Suomessa 31.12.	12	12
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki	120	13
Verojalanjälki Suomessa	120	13

Taloudellinen kehitys tilikaudella

Solidiumin tilikausi on 1.7.–30.6. Yhtiölle ei kerry liikevaihtoa. Solidiumin liikevoitto tilikaudella

oli edellisvuoden tasolla eli noin -3,8 (-3,9) miljoonaa euroa. Solidiumin tilikauden 2020 tulos muodostuu pääasiassa yhtiön saamista 230 (337) miljoonan euron osinkotuloista.

Solidiumin tekemät markkinaoperaatiot

Tilikauden aikana Solidium teki osakehankintoja yhteensä 410 miljoonalla eurolla. Solidium osti Nokian osakkeita 207 miljoonalla eurolla, Nokian Renkaiden osakkeita 55 miljoonalla eurolla ja Konecranesin osakkeita 25 miljoonalla eurolla. Solidiumin omistusosuus TietoEVRY:stä liudentui Tiedon ja EVRY:n sulautumisen myötä 10,0 prosentista 6,3 prosenttiin, mutta nousi Apaxin kanssa tehdyn 123 miljoonan euron osakekaupan myötä takaisin 10,0 prosenttiin.

Solidium myi osakkeita tilikauden aikana yhteensä 578 miljoonalla eurolla. Solidium myi Kemiran osakkeita 84 miljoonalla eurolla ja Sammolta ylimääräisenä osingonjakona saadut Nordea osakkeet 36 miljoonalla eurolla. Lisäksi Solidium myi Sammon osakkeita noin 458 miljoonalla eurolla.

Koronaviruskriisiä ja yritysjärjestelyjä

Koronaviruskriisi vaikutti myös Solidiumin osakesalkun kehitykseen. Muun markkinan mukana salkun arvo laski voimakkaasti maalikuussa 2020. Myös toipuminen oli nopeaa. Osakesalkun tuotoksi muodostui lopulta -8,3 (-3,0) prosenttia tilikaudelta. Epidemialla oli vaikutuksia myös salkkuyhtiöiden toimintaan, ja sen seurauksena myös toimituksissa oli vaikeuksia. Useat yhtiöt leikkasivat osinkojaan.

Solidium on integroinut vastuullisuustyön osaksi analyysia. Sijoitustiimit toteuttavat vastuullisuusanalyysit salkkuyhtiöistä ja yhtiö käy aktiivista vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.

STUK International Oy

Yhtiö tarjoaa ydinenergian ja säteilyn käytön turvallisuuteen liittyviä viranomaisosaamisen asiantuntijapalveluita läheisessä yhteistyössä Säteilyturvakeskuksen (STUK) kanssa. Asiakkaita ovat ulkomaiset säteily- ja ydinturvallisuudesta vastaavat viranomaiset ja muut julkisen sektorin toimijat.

STUK INTERNATIONAL OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriö

Erityistehtävä

Palvelumyynnin tarkoitus on tuottaa voittoa ja edesauttaa Säteilyturvakeskuksen osaamisen kehittämistä.

Hallitus 31.12.2020

Ilona Lindholm (pj), Kirsi Alm-Lytz, Jorma Aurela, Ilpo Nuutinen, Petteri Tiippana

Toimitusjohtaja

Pekka Ottavainen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	0,3	0,3
Liikevoitto, M€	0,0	0,0
Liikevoittoprosentti, %	5,8	0,0
Taseen loppusumma, M€	2,0	3,7
Omavaraisuusaste, %	67,0	38,7
Nettovelkaantumisaste, %	-118,3	-199,2
Oman pääoman tuotto, %	2,4	-10,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,5	-2,9
Osinkosumma, M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko, M€	0,0	0,0
Investoinnit, M€	0,0	0,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	1	1
Henkilöstö Suomessa 31.12.	1	1
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	0/1	0/1
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	2/3
Kokonaisverojalanjälki		
Verojalanjälki Suomessa		

Yhtiön toiminta

Yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti mahdollistaa Säteilyturvakeskuksen (STUK) kansainvälisten asiantuntijapalvelujen myyntiä mahdollisimman markkinaehtoisesti. Yhtiön asiantuntijapalvelut perustuvat alihankintaan. Tärkein yhteistyökumppani on STUK. Tuotettavien palveluiden laadullinen tavoite on se, että ne olisivat kuin STUKin tekemiä. Tämä otetaan erityisesti huomioon valikoitaessa STUKin rinnalle muita alihankkijoita.

Ydinenergiaan liittyvän palvelutarjonnan rinnalla panostetaan säteilyn käytön turvallisuuden, ympäristön säteilyvalvonnan ja valmiustoiminnan asiantuntemuksen vientiin ja mahdollisuuksien mukaan ydinmateriaalivalvonnan ja turvajärjestelyjen konsultointitehtäviin. Yhtiö kehittää säteilyn käytön ja ydinenergian turvallisuuteen perustuvia asiantuntijapalveluita.

Neljäntenä toimintavuonna yhtiö on pienimuotoisesti jatkanut asiantuntijapalveluiden toimitamista asiakkaille. Koronavirukseen liittyvien haasteiden vuoksi panostuksia on tehty erityisesti tuotekehitykseen. Lisäksi on osallistuttu valikoituihin tarjouskilpailuihin. Yhteistyötä STUKin kanssa on syvennetty ja lisäksi on panostettu enenevässä määrin markkinointiin.

Suomen Erillisverkot Oy

Suomen Erillisverkot -konserni on valtion omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on turvata yhteiskunnan kriittistä johtamista, viestintää ja tietoyhteiskunnan palveluita kaikissa olosuhteissa.

SUOMEN ERILLISVERKOT OY

Valtion omistususuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Julkisen hallinnon viranomaisten käytössä olevien ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyvien tietoliikenneverkkojen sekä muiden turvaverkkojen rakentaminen ja operointi sekä niihin liittyvien palvelut.

Hallitus 31.3.2021

Ilpo Nuutinen (pj), Tuula Haataja, Leena Hellfors, Sara Kajander, Hannu Kauppinen, Janne Koivukoski, Arja Lehtonen, Maria Nikkilä

Toimitusjohtaja

Timo Lehtimäki

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	104,4	102,4
Liikevoitto, M€	6,9	1,6
Liikevoittoprosentti, %	6,6 %	1,6 %
Taseen loppusumma, M€	257,2	253,4
Omavaraisuusaste, %	88,7 %	87,8 %
Nettovelkaantumisaste, %	-5,8 %	-7,8 %
Oman pääoman tuotto, %	2,4 %	0,3 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,9 %	0,6 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	28,1	19,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	379	370
Henkilöstö Suomessa 31.12.	379	370
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/6	1/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	5/3	4/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	14,6	17,0
Verojalanjälki Suomessa, M€	14,6	17,0

Yhtiön määrätietoinen kehittäminen jatkui myös epidemiavuonna

Viranomaisverkko Virvessä siirtyminen kohti laajakaistaisia 4G- ja 5G-palveluita eteni merkittävästi samalla kun Turvallisuusverkon vakaa operointi ja suunnitelmallinen kehittäminen jatkuivat. Virve 2.0 -hankkeessa yhtiö saavutti merkittävän virstanpylvään, kun se teki 10-vuotiset sopimukset radioverkkopalvelusta Elisan kanssa, ja tietojärjestelmistä Ericssonin kanssa. Investoinnit konesalipalveluihin ja yhtiön tuottamien muiden turvallisten toimintakriittisten palveluiden operointi etenivät molemmat vakaasti myös poikkeusvuonna. 4G- ja 5G-tekniologioiden käyttöönotto vuoteen 2025 mennessä tuo yhtiön asiakkaiden toimintaan monia uusia mahdollisuuksia. Merkittävin uudistus on liikenteen priorisointi, jolla viranomaisille varataan oma kaista. 5G-palvelut tuovat myös lisää nopeutta ja parempaa käyttökokemusta yhteiskunnan kriittisestä viestinnästä vastaaville tahoille. Vuonna 2020 käynnistetyn kolmivuotisen muutosohjelman mukaisesti kaikki konsernin tuki- ja hallintopalvelut sekä tytäryhtiö Leijonaverkkojen ICT-palvelut keskitettiin emoyhtiöön. Lisäksi, tilikauden päättymisen jälkeen, Leijonaverkkojen ohjelmistoliiketoiminta yhtiötettiin Deltagon oy:ksi, joka myytiin Kyberleijona oy:lle. Kyberleijona on Erillisverkkoyhtiö ja SSH:n tytäryhtiö. Yrityskaupan arvioidaan toteutuvan 2021 vuoden ensimmäisen puoliskon aikana.

Taloudellinen tulos ja yritysvastuu

Yhtiö suoriutui myös taloudellisesti katsoen vuodesta hyvin, ylittäen sille asetetut tavoitteet. Liikevaihto kasvoi 104,4 miljoonaan euroon (102,4) ja liikevoitto kasvoi 6,9 miljoonaan euroon (1,6). Myös konsernin omavaraisuusaste säilyi vahvana 88,7 prosentissa. Yhtiön päivitetty vastuullisuusohjelma kytkee vastuullisuuden yhä voimakkaammin osaksi yhtiön strategiaa ja johtamisen prosesseja. Ohjelman tavoitteena ovat muun muassa hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, työhyvinvointi ja vastuulliset hankinnat.

Suomen Ilmailuopisto Oy

Suomen Ilmailuopisto on ammatillinen erikoisoppilaitos, joka kouluttaa ammattilentäjiä Suomen liikenneilmailun tarpeisiin ja kehittää ilmailualan koulutuspalveluja sekä muita ilmailuun liittyviä palveluja.

SUOMEN ILMAILUOPISTO OY

Valtion omistusosuus

49,5 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Ilmailualan koulutusta antavan oppilaitoksen ylläpitäminen

Hallitus 29.3.2021

Kai-Petteri Purhonen (pj), Jaakko Schildt, Juho Sinkkonen, Tuula Lybeck

Toimitusjohtaja

Juha Siivonen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	9,3	10,5
Liikevoitto, M€	0,4	0,1
Liikevoittoprosentti, %	4,3	1,0
Taseen loppusumma, M€	19,9	19,4
Omavaraisuusaste, %	94,4	94,3
Nettovelkaantumistasite, %	-38,2	-37,4
Oman pääoman tuotto, %	2,2	0,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,7	0,5
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0,2	0,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.	46	48
Henkilöstö Suomessa 31.12.	46	48
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	1/3	1/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	3,0	3,1
Verojalanjälki Suomessa, M€	3,0	3,1

Taloudellinen kehitys

Suomen Ilmailuopisto Oy on erikoisoppilaitos, jonka tarkoituksena on vastata Suomen liikenneilmailutarpeeseen kouluttamalla korkeatasoisia lentäjiä. Yhtiön taloudellisena tavoitteena on tuottaa riittävä käyttökate, jolla investoinnit ja tulevaisuuden toiminta turvataan. Yhtiö ei tavoittele voittoa tai jaa osinkoa omistajilleen. Suurin osa liikevaihdosta muodostuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä valtionosuudesta.

Vuonna 2020 Ilmailuopiston liikevaihto oli 9,3 miljoonaa euroa, jossa oli laskua edellisestä vuodesta noin 12 prosenttia. Liikevaihdon lasku johtui pääasiassa koronavirusepidemian aiheuttamasta toiminnan seisahtumisesta. Ilmailuopiston oppilastoiminta oli muutaman kuukauden katkolla vuoden 2020 aikana. Uusia opetusryhmiä aloitettiin vuoden aikana vain yksi tavallisen kahden sijaan. Samalla toiminnan keskeyttäminen tuotti säästöjä kustannuspuolella ja johti henkilöstön osalta keskimäärin kahden viikon lomautuksiin kevään aikana. Tilikauden tulos oli 377 000 euroa.

Vastuullista lentäjäkoulutusta

Suomen Ilmailuopiston yritys vastuussa korostuu turvallisuus, etenkin lentoturvallisuus, ja ensiarvoista on, että yhtiön toiminnasta ei aiheudu vaaraa oppilaille, henkilökunnalle eikä ulkopuolisille. Ilmailuopiston ympäristövastuussa huomion arvioista ovat lentotoiminnasta aiheutuvat päästöt. Viime vuosien investoinnit uudempiin lentokoneisiin näkyvät selvästi pienentyneenä polttoaineen kulutuksena. Suihkukoneosuutta on vähennetty oppilaiden koulutuksessa ja se omalta osaltaan vähentää myös pakokaasupäästöjä. Merkittävä osa lentokoulutuksesta tehdäänkin lentokoneiden sijasta simulaattoreissa, joiden ympäristövaikutus on huomattavan alhainen.

Suomen Malmijalostus Oy

Suomen Malmijalostuksen perustehtävänä on kotimaisten mineraalien arvon vastuullinen maksimointi. Konserniin kuuluvat emoyhtiön lisäksi Terrafame Oy, Sokli Oy sekä Finnish Battery Chemicals Oy tytäryhtiöineen.

SUOMEN MALMIJALOSTUS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Sähköautojen akkuarvoketjun kehittäminen, aktiivinen omistajuus ja teknologinen kehitystyö

Hallitus 26.3.2020

Antti Kummumäki (pj), Janne Känkänen (varapj), Teija Kankaanpää, Ilpo Korhonen ja Eeva Ruokonen.

Toimitusjohtaja

Matti Hietanen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	338,3	310,4
Liikevoitto, M€	-17,5	-9,066
Liikevoittoprosentti, %	-5,2 %	-2,9 %
Taseen loppusumma, M€	975,9	861,615
Omavaraisuusaste, %	50,9 %	53,5 %
Nettovelkaantumisaste, %	19,6 %	4,4 %
Oman pääoman tuotto, %	-3,9 %	-8,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,2 %	-3,5 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	190,4	124,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.	888	768
Henkilöstö Suomessa 31.12.	888	768
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/5	1/4
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/3	3/4
Kokonaisverojalanjälki	-4	25
Verojalanjälki Suomessa	-4	25

Akkuarvoketju fokuksessa

Suomen Malmijalostus kävi neuvotteluita akkuarvoketjun kehittämiseen liittyvistä hankkeista useiden potentiaalisten yrityskumppaneiden kanssa. Pisimmälle edettiin prekursori- (pCAM) ja katodiaktiivimateriaalitehtaita (CAM) koskevissa neuvotteluissa sekä niihin liittyvissä teknis-taloudellisissa selvityksissä. Maaliskuussa käynnistettiin myös pCAM- ja CAM-tehtaita koskeva YVA-menettely, joka rajattiin myöhemmin syksyllä Kotkaan ja Haminaan.

Suomen Malmijalostuksen omistusosuus Terrafame Oy:stä oli vuoden lopussa 66,8 prosenttia ja Keliber Oy:stä 26,3 prosenttia. Terrafamen vuoden tärkein hanke oli akkukemikaalitehdas, jonka tuotanto käynnistyy loppukeväästä 2021. Myös Keliberin litiumhydroksidihanke eteni hyvin. Loppuvuodesta solmittiin sopimus Yara Suomi Oy:n kanssa Soklin kaivoshankkeen ostamisesta ja myytiin pörssissä 2 prosentin osuus Sotkamo Silver AB:stä.

Teknologisessa työssä keskityttiin tukemaan akkuliiketoiminnan kehittämistä ja investointien suunnittelua, minkä lisäksi seurattiin aktiivisesti portfolioyhtiöiden teknistä suoriutumista. Tutkimustyössä merkittävin aihe vuoden aikana oli mineraaliraaka-aineiden jäljitettävyyden, jota koskeva työ jatkuu yhä.

Vastuullisuusohjelma tukena

Suomen Malmijalostuksen vastuullisuusohjelma perustuu ohjelmaan, joka julkaistiin alkuvuodesta. Merkittävimmät askeleet otettiin investointien valmistelussa, yhteistyösuhteiden vastuullisuuden tarkastelussa sekä portfolioyhtiöiden ympäristö- ja ilmastoasioiden käsittelyssä. Tytäryhtiö Terrafame julkaisi syksyllä varmennetun elinkaarianalyysin, jonka mukaan sen uuden tehtaan nikkelisulfaatin hiilijalanjälki on yli 60 prosenttia pienempi kuin nikkelisulfaatin valmistuksessa keskimäärin.

Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi)

Suomen Teollisuussijoitus on valtion pääomasijoitusyhtiö, jonka tehtävänä on suomalaisten yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen sekä suomalaisen pääomasijoitusmarkkinan kehittäminen. Tesi sijoittaa kohdeyrityksiin suoraan ja pääomasijoitusrahastojen kautta.

SUOMEN TEOLLISUUSSIJOITUS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Pääomasijoitusmarkkinoiden kehittäminen, elinkeinoelämän uudistaminen ja kasvuyritysten luominen.

Hallitus 31.12.2020

Kimmo Jyllilä (pj), Pauli Kariniemi, Riku Huttunen, Minna Helppi, Annamaria Paloheimo, Riitta Tiuraniemi, Anniina Heinonen

Toimitusjohtaja

Jan Sasse

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	226,3	64,6
Liikevoitto, M€	221,61	95,5
Liikevoittoprosentti, %	97,9 %	147,9 %
Taseen loppusumma, M€	1499,3	1129,7
Omavaraisuusaste, %	94,5 %	96,3 %
Nettovelkaantumisaste, %	-32,5 %	-37,1 %
Oman pääoman tuotto, %	16,4 %	7,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20,1 %	9,2 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	175,5	118,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.	35	37
Henkilöstö Suomessa 31.12.	35	37
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/3	4/3
Kokonaisverojalanjälki, M€	10,0	9,8
Verojalanjälki Suomessa, M€	10,0	9,8

Markkinat kehittyivät myönteisesti

Vuonna 2020 Tesi teki sijoituksia yhteensä 248 miljoonaa euroa. Yhtiön hallinnoimat

pääomasijoitukset olivat vuoden 2020 lopussa 1,9 miljardia euroa. Sijoituskohteena oli 97 rahastoa ja 73 suoraa kohdeyritystä. Suomalaisiin alku- ja kasvuvaiheen rahastoihin sijoittava 175 miljoonaa euroa Kasvurahastojen Rahasto (KRR) IV aloitti sijoitustoimintansa vuoden 2020 alussa. Yhteensä KRR-rahastot (406 miljoonaa euroa) ovat tähän mennessä sijoittaneet 34 rahastoon (yli 240 suomalaisyritykseen). Vuonna 2018 käynnistetyt kiertotalousohjelma ja EIP:n kanssa yhteinen ESIR-ohjelma jatkoivat toimintaansa. Koronaviruspandemian haittojen ehkäisemiseksi Tesi käynnisti huhtikuussa keskisuurille yrityksille suunnatun vakautusohjelman ja kesäkuussa varhaisen vaiheen kasvuyrityksille suunnatun Venture Bridge -ohjelman. Vuoden loppuun mennessä vakautusohjelmasta oli sijoitettu 10 yritykseen yhteensä 51 miljoonaa euroa ja vastaavasti Venture Bridge -ohjelmasta 14 yritykseen 12,4 miljoonaa euroa.

Tesi toteutti vuoden 2020 aikana kolmiosaisen tutkimuksen, jolla muodostettiin kattava näkemys pk-yritysten tilanteesta. Tutkimuksen tuloksia käytettiin laajasti valtiohallinnossa muun muassa koronaviruksen vaikutuksia selvittäneen professori Vesa Vihriälän työryhmässä. Tutkimusten data on vapaasti kaikkien hyödynnettävänä. Tesin kohdeyritysten työpaikkojen kokonaismäärä kasvoi vuonna 2019 yli 6700 työpaikalla. Niiden liikevaihto Suomessa kasvoi vuoden 2019 aikana 12 prosenttia. Tesin toimintaa ohjaavat valtion omistajapoliittiset linjaukset yritys vastuusta. Vastuullisuus on läpileikkaava periaate sijoituspolitiikassa, ja vastuullisuutta toteutetaan yhdessä muiden sijoittajien ja kohdeyritysten kanssa.

Tesiä koskevassa laissa on asetettu pitkän tähtäimen kannattavuustavoite. Yhtiön tulos on ollut vuoden 2014 jälkeen voitollinen. Yhtiön tulos oli tilikaudella 179 miljoonaa euroa. Vahvaan tulokseen vaikuttivat esimerkiksi onnistuneet irtautumiset.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Teknologian tutkimuskeskus VTT on yksi Euroopan johtavista tutkimus- ja teknologiaorganisaatioista. Se auttaa yrityksiä kasvamaan ja yhteiskuntaa menestymään soveltavan tutkimuksen keinoin.

TEKNOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS VTT OY

Valtion omistususuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Erityistehtävä

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan toimeenpanotehtävät

Hallitus 31.12.2020

Pekka Tiitinen (pj), Heli Antila, Matti Hietanen, Jukka Kola, Harri Leiviskä, Teemu Moisala, Marja-Riitta Pihlman

Toimitusjohtaja

Antti Vasara

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	148,9	147,2
Liikevoitto, M€	13,3	3,9
Liikevoittoprosentti, %	8,9 %	2,6 %
Taseen loppusumma, M€	284,1	263,7
Omavaraisuusaste, %	69,5 %	64,7 %
Nettovelkaantumisaste, %	-74,2 %	-72,4 %
Oman pääoman tuotto, %	7,3 %	2,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,4 %	2,7 %
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	20,4	23,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.	1 961	1 919
Henkilöstö Suomessa 31.12.	1 961	1 919
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	6/3	6/3
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	2/5	4/3
Kokonaisverojalanjälki	39,0	36,8
Verojalanjälki Suomessa	39,0	36,8

VTT Oy:n toiminta vuonna 2020

VTT:n tavoitteena on ratkaista yhdessä asiakkaiden ja muiden tutkimuskumppanien kanssa aikamme suurimpia yhteiskunnallisia haasteita ja luoda siten kestävä kasvua, työpaikkoja ja

hyvinvointia. Näitä haasteita ovat ilmastonmuutos, resurssien riittävyys, yhteiskunnan kokonais-turvallisuus, teollisuuden uudistuminen sekä terveellisen elämän ja hyvinvoinnin edellytykset.

VTT:n strategisten valintojen pohjalta kehitetään haasteiden ratkaisemiseen tarvittavaa maailmanluokan osaamista. Teollisuuden toimitusketjujen ja tuotannon kilpailukyvyyn vahvistamista tuetaan visio- ja tiekarttatyöllä. Energiamurroksen hyödyntämiseksi VTT rakentaa yhdessä Aalto-yliopiston ja yritysten kanssa johtavan puhtaiden ja älykkäiden kaupunkiratkaisujen kehittämissympäristön. Hallituksen ilmastotavoitteiden edistämisen lisäksi parannetaan suomalaisen teollisuuden kilpailukykyä hyödyntäen digitalisaatiota ja tki-toimintaa. Kiertotalouden erillisrahoituksella on tuettu käynnistyviä kiertotalous-ekosysteemejä, verkostoja sekä kiertotalouden arvonluonnin ja -jakamisen uusien mallien kehittämistä. VTT ja suomalainen kvanttialan startup-yritys IQM aloittivat Suomen ensimmäisen kvanttietokoneen rakentamisen vuoden 2020 aikana. Lisäksi kehitetään tutkimuskyvykkyksiä kvanttiteknologian sovellusalueilla. VTT:n ainutlaatuisen tutkimusinfrastruktuurin ja kehittämissympäristöjen kautta yrityksille avautuu hyvät mahdollisuudet infrastruktuurien yhteiskäyttöön ja tätä kautta uusien vientituotteiden ja palvelujen synnyttämiseen. Vuoden 2020 aikana VTT jatkoi investointeja pilotointi- ja tutkimusympäristöihinsä varmistaakseen huippuosaamisen jatkuvan kehittämisen.

Kaikissa VTT:lle asetetuissa vastuullisuutta kuvaavissa mittareissa saavutettiin tavoitteet. Sidosryhmien olennaisuusanalyysin mukaan vastaajat pitivät korkeaa tutkimusetiikkaa, toiminnan yleistä eettisyyttä sekä tiedon ja omaisuuden huolellista käsittelyä merkityksellisinä VTT:n toiminnassa. Valtion omistajapolitiikan periaatepäätöksen mukaiset vaatimukset toteutettiin keskeisiltä osiltaan.

Teollisen Yhteistyön Rahasto Oy (Finnfund)

Finnfund edistää kohdemaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita. Yhtiöt on riskirahoittaja ja kohdistaa pääosan rahoituksestaan matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihiin.

TEOLLISEN YHTEISTYÖN RAHASTO OY (FINNFUND)

Valtion omistusosuus

95,73 %

Omistajaohjaus

Ulkoministeriö

Erityistehtävä

Finnfund edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita.

Hallitus 20.3.2020

Robert Wihtol (pj), Pirita Mikkonen (varapj), Helena Airaksinen, Nicholas Andersson, Jussi Haarasilta, Anu Hämäläinen, Hanna Loikkanen, Antero Toivainen.

Toimitusjohtaja

Jaakko Kangasniemi

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	0	0
Liikevoitto, M€	-12,3	-12,5
Liikevoittoprosentti, %	0	0
Taseen loppusumma, M€	721,4	615,7
Omavaraisuusaste, %	41,7	43,4
Nettovelkaantumistaso, %	107,4	111,3
Oman pääoman tuotto, %	-9,3	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,9	7,9
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0,4	1,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.	85	81
Henkilöstö Suomessa 31.12.	85	81
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	2/4	2/4
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/4	4/4
Kokonaisverojalanjälki		
Verojalanjälki Suomessa	n/a	n/a

Koronavirusepidemia painoi tulosta

Koronavirusepidemia hallitsi vuotta 2020. Yhtiöltä Finnfundin kehitysrahoituksella oli entistä suurempi merkitys sen asiakasyritysten selviytymisessä kriisistä sekä niiden luomien työpaikkojen ja elinkeinojen turvaamisessa. Samalla yhtiön sijoitusten kannattavuus heikkeni ja uusien sijoituspäätösten valmistelu hidastui muun muassa matkustusrajoitusten takia.

Vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta Finnfund teki vuoden 2020 aikana 32 uutta sijoituspäätöstä yhteensä 212 miljoonan euron arvosta. Finnfundin sijoitusomaisuus kasvoi 51 miljoonaa euroa ollen vuoden lopussa 608 miljoonaa euroa. Uusista sijoituspäätöksistä 30 (95% sijoitusten arvosta) kohdistui alemman keskitulotason tai sitä köyhempiin kehitysmaihiin. Koronavirusepidemiasta aiheutuneet sijoitusten alaskirjaukset painoivat tuloksen voimakkaasti negatiiviseksi.

Vuonna 2020 valtio jatkoi Finnfundin rahoituspohjan vahvistamista. Yhtiön osakepääomaa korotettiin kaikkiaan 60 miljoonalla eurolla. Lisäksi Finnfundille myönnetyn tappiokorvauksittomuuden enimmäismäärä nostettiin 150 miljoonaan euroon (aiemmin 75 miljoonaa euroa). Sitoumus vahvistaa Finnfundin edellytyksiä toimia kehitysmaissa myös epidemian aikana.

Kehitysvaikutukset keskiössä

Finnfundin rooli merkittävänä kehityspolitiikan toimijana on korostunut lisääntyneen rahoituksen myötä. Samalla yhtiön merkitys ilmastorahoituksessa on kasvanut. Sijoitusten kehitysvaikutuksia ja riskejä seurataan laajasti. Yhtiön hallintoa on vahvistettu etenkin ympäristö-, yhteiskuntavastuu-, ja ihmisoikeusriskien hallinnoimisessa, verovastuullisuudessa ja sijoitusten kehitysvaikutusten arvioinnissa.

Tietokarhu Oy

Suomen valtion ja TietoEVERYn yhteisyritys Tietokarhu Oy on kehittänyt ja ylläpitänyt verotuksen tietojärjestelmiä vuodesta 1998 lähtien. Yhtiö on asetettu selvitystilaan 1.1.2021 lukien toiminnan päättyessä.

TIETOKARHU OY

Valtion omistusosuus

20 % (ääniosuus 80 %)

Omistajaohjaus

Valtiovarainministeriö

Erityistehtävä

Vastuu osaltaan siitä, että Verohallinnon tietojärjestelmät mahdollistavat verotuksen toimittamisen ajallaan ja oikein. Erityistehtävä päättyi vuoden 2020 lopussa.

Hallitus (31.12.2020 asti, selvitystila 1.1.2021 lukien)

Tomi Hytönen (pj), Tarja Rautio (varapj), Mari Näätsaari, Risto Fagerholm, Tiina Häkkä

Toimitusjohtaja (31.12.2020 asti)

Jani Nissinen

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	8,0	28,5
Liikevoitto, M€	-3,1	8,0
Liikevoittoprosentti, %	-	28
Taseen loppusumma, M€	7,7	17,7
Omavaraisuusaste, %	50,6	54,9
Nettovelkaantumisaste, %	0	0
Oman pääoman tuotto, %	-45,5	83,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-45,5	101,9
Osinkosumma, M€	-	2,8
Valtion saama osinko, M€	-	0,6
Investoinnit, M€	-	-
Henkilöstö yhteensä 31.12.	18	89
Henkilöstö Suomessa 31.12.	18	89
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	80/20%	67/33%
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	67/33%	80/20%
Kokonaisverojalanjälki	1,1	7,5
Verojalanjälki Suomessa	1,1	7,5

Katsaus vuoden 2020 tapahtumiin

Vuonna 2020 valmistauduttiin yhtiön operatiivisen toiminnan alasajoon. Valtio ja Tieto-EVERY Oyj päättivät 27.10.2020 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa asettaa yhtiön selvitystilaan 1.1.2021. Tietokarhu Oy:n liikevaihto laski noin 28 prosenttiin vuodesta 2019. Yhtiön tulos kääntyi negatiiviseksi sen viimeisen operatiivisen vuoden aikana. Yhtiön vakavaraisuus ja maksuvalmius säilyivät kuitenkin edelleen hyvinä. Yhtiön toiminta painottui vuonna 2020 Verohallinnon lakisäätöiden vuosimuutosten suunnitteluun, toteutukseen ja testaukseen ja Verohallinnon järjestelmä uudistuksen tukemiseen sekä Patentti- ja rekisterihallituksen Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystehtäviin. Keskeisenä painopisteenä oli yhtiön vastuulla olleiden Verohallinnon ja Patentti- ja rekisterihallituksen tietojärjestelmien hallittu siirto toiselle toimittajalle. Asiakastytyväisyys säilyi erinomaisena. Henkilöstön vaihtuvuus nousi vuoden aikana, valtaosa vaihtuvuudesta toteutui siirtymisenä TietoEVERY Oyj:n organisaatioon. Vuoden 2020 aikana suoritettiin loppuun myös tuotannollistaloudellisten YT-neuvotteluiden toimenpiteet. Henkilöstön urapolkuja tukevan ohjelman toteutus onnistui hyvin. YT-neuvotteluiden päätyttyä lokakuussa 2019 todettiin enimmillään 56 henkilön vähennystarve vuoden 2020 loppuun mennessä. Yhteensä jouduttiin irtisanomaan 36 henkilöä, joista vuoden 2020 aikana irtisanottiin 29 henkilöä.

Tietokarhu Oy:n operatiivinen toiminta päättyi 31.12.2020 ja 1.1.2021 alkaen yhtiö on asetettu selvitystilaan tarkoituksena purkaa osakeyhtiö. Selvitystila on sujunut suunnitelmien mukaisesti ja yhtiön varat riittävät kattamaan lopputoimet. Selvitysmenettelyn päätteeksi yhtiön oma pääoma tullaan jakamaan jako-osuuksina osakkeenomistajille sen jälkeen, kun kaikki yhtiön velkojat ovat saaneet suorituksen saatavalleen. Yhtiö on tarkoitus purkaa syksyyn 2021 mennessä.

Ilmastorahasto Oy (Valtion kehitysyhtiö Vake)

Valtion kehitysyhtiö Vake muuttui yhtiöjärjestyksen muutoksella Ilmastorahastoksi joulukuun lopussa 2020.

ILMASTORAHASTO OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö (21.12.2020 asti valtioneuvoston kanslia)

Erityistehtävä

Hallitus 21.12.2020

Perttu Puro (pj), Mirva Antila, Kari Hämekoski, Mammu Kaario, Juho Korpi, Petri Peltonen, Erja Turunen

Toimitusjohtaja

Paula Laine

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	98,6	71,8
Liikevoitto, M€	95,9	68,0
Liikevoittoprosentti, %	97,3	95
Taseen loppusumma, M€	3884	1 916
Omavaraisuusaste, %	88	100
Nettovelkaantumisaste, %	-3,0	-1,7
Oman pääoman tuotto, %	5,0	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,0	3,7
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	0	0
Henkilöstö yhteensä 31.12.	9	10
Henkilöstö Suomessa 31.12.	9	10
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m		
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	2/3
Kokonaisverojalanjälki	28	8,7
Verojalanjälki Suomessa	28	8,7

Vake muuttuu Ilmastorahastoksi

Marinin hallitus julkisti helmikuussa 2020 ilmastokokouksessaan tiekartan, joka määrittelee ilmastotoimien valmistelun aikataulun ja

tavoitteet sekä linjaa uusista hiilineutraaliutta tukevista toimista. Osana linjauksia päätettiin perustaa Vaken pohjalle rakennettava ilmastorahasto, joka keskittyy ilmastonmuutoksen torjuntaan, digitalisaation edistämiseen sekä teollisuuden vähähiilisyden vauhdittamiseen. Helmikuussa 2020 asetettiin virkamiestyöryhmä suunnittelemaan ilmastorahaston toimintamalli.

Kesällä neljännen lisätalousarvion yhteydessä tiedotettiin, että yhtiötä pääomitetään 300 miljoonalla eurolla. Pääomitusta ei kuitenkaan toteutettu vuoden 2020 aikana. Budjettiriihen yhteydessä linjattiin, että Vake muuttuu Ilmastorahastoksi ja sen omistajaohjaus siirretään työ- ja elinkeinoministeriöön. Vaken omistuksessa olleet osakeomistukset Posti Oyj:ssä (49,9 prosenttia), Altia Oyj:ssä (36,24 prosenttia), Vapo Oyj:ssä (16,7 prosenttia) sekä Nordic Morning Oyj:ssä (100 prosenttia) siirrettiin joulukuussa pääomanpalautuksena valtioneuvoston kanslian omistukseen, jonka jälkeen toteutettiin yhtiön hallinnansiirto työ- ja elinkeinoministeriöön. Vaken omistukseen jäi 8,3 prosentin omistusosuus Neste Oyj:ssä, jonka osinkotuotoilla Ilmastorahasto rahoittaa toimintaansa. Ilmastorahaston omistuksessa olevien Nesteen osakkeiden omistajaohjaus säilyy valtioneuvoston kanslialla. Vake muutettiin joulukuussa yhtiöjärjestyksen muutoksella Ilmastorahastoksi ja yhtiölle annettiin uusi toimiohje ja valittiin uusi hallitus sekä sijoitusneuvosto.

Yhtiön operatiivinen toiminta keskittyi pääasiassa tulevan toiminnan suunnitteluun, rahoituskohteiden ylläpitämiseen, kerryttämiseen ja analysointiin sekä hallinnon kehittämiseen. Yhtiö sai osinkotuottoja vuonna 2020 86,2 (71,8) miljoonaa euroa. Ilmastorahaston toiminta keskittyy ilmastonmuutoksen torjumiseen, digitalisaation edistämiseen ja teollisuuden vähähiilisyden vauhdittamiseen.

Veikkaus Oy

**Veikkauksella on yksinoikeus rahapeli-
järjestämiseen Suomessa. Yhtiön
tulos tilitetään kokonaisuudessaan
edunsaajaministeriöille (OKM, STM, MMM),
jotka jakavat varat laissa määritetyille
edunsaajaryhmille.**

VEIKKAUS OY

Valtion omistusosuus

100 %

Omistajaohjaus

Valtioneuvoston kanslia

Erityistehtävä

Yhtiön erityistehtävä on määritelty arpajaislaissa

Hallitus 18.3.2021

Olli-Pekka Kallasvuo (pj), Leena Vainiomäki (varapj), Hanna Sievinen, Christian Cedercreutz, Anne Larilahti, Juha Pantzar, Pekka Hurtola

Toimitusjohtaja

Olli Sarekoski

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	1260,3	1690,7
Liikevoitto, M€	680,5	1009,3
Liikevoittoprosentti, %	54,0	59,7
Taseen loppusumma*, M€	1032,9	1360,8
Omavaraisuusaste, %	82,4	86,5
Nettovelkaantumisaste, %	-17,9	-12,0
Oman pääoman tuotto, %	68,2	86,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	68,3	86,8
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	29,7	32,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	1592	1606
Henkilöstö Suomessa 31.12.	1592	1606
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	5/5	3/6
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	3/4	3/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	220,9	281,1
Verojalanjälki Suomessa, M€	220,9	281,1

*Taseen loppusummasta suurin osa on läpikulkuerän luonteista ja tämä osa koostuu kokonaan edunvälittäjäministeriöille jaettavasta tilikauden tuloksesta sekä eräistä lyhytaikaisista veloista pelaajille.

Koronaviruksella merkittävä tulosvaikutus

Veikkaus Oy:n vuoden 2020 tulos aleni merkittävästi yhtiön tekemien pelihaittojen ehkäisemiseen liittyvien toimenpiteiden ja etenkin koronavirusepidemian seurauksena. Koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi yhtiön omat pelipaikat ja hajasijoitetut peliautomaatit suljettiin ensin keväällä koko Suomessa noin neljäksi kuukaudeksi ja uudestaan marraskuun lopussa suuressa osassa maata. Koronavirustoimenpiteiden johdosta jouduttiin myös lomauttamaan henkilöstöä.

Vuoden 2020 liikevaihto (pelikate) oli 1 260,3 miljoonaa euroa. Tulos, 680,4 miljoonaa euroa, alitti edunsaajaministeriöiden vuoden 2020 valtion talousarvioon merkityn avustuksensaajille jaettavan summan (1 082 miljoonaa euroa). Veikkaus ei jaa osinkoa vaan tilikauden tulos jaetaan kokonaisuudessaan arpajaislaissa määritellyille edunsaajaministeriöille (OKM, STM, MMM). Yhtiön tulevaisuuden toimintaedellytykset riippuvat merkittävästi meneillään olevasta arpajaislain uudistuksesta. Valtioneuvoston kanslia pyrki hallitusohjelman mukaisesti toimimaan arpajaislakia uudistavassa hankkeessa siten, että Veikkauksen toimintaedellytyksiä ja sen myötä yhtiön taloutta vahvistetaan.

Vastuullisuus strategian ytimessä

Vuoden 2020 aikana Veikkaus teki merkittäviä ratkaisuja vastuullisemman peliympäristön rakentamisessa. Päivitetystä strategiassa korostuu pelaajakeskeinen vastuullisuus ja sen lähtökohdana on entistä turvallisempi ja vastuullisempi peliympäristö. Tämän toteuttamiseksi tehtiin useita merkittäviä päätöksiä ja toimenpiteitä, esimerkiksi hajasijoitettujen peliautomaattien lukumäärää vähennettiin 8000 kappaleella. Lisäksi Veikkaus ottaa kaikessa rahapelaamisessa käyttöön pakollisen tunnistautumisen vaiheittain vuosien 2021–2023 aikana.

Yleisradio Oy

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen kaikkien saataville yhtäläisin ehdoin. Palveluita tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

YLEISRADIO OY

Valtion omistusosuus

99,98 %

Omistajaohjaus

Eduskunnan valitsema hallintoneuvosto / Liikenne- ja viestintäministeriö

Erityistehtävä

Tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto ja siihen liittyvät oheis- ja lisäpalvelut jokaisen saataville

Hallitus 31.12.2020

Thomas Wilhelmsson (pj), Katri Viippola, Pauliina Ahokas, Kai Huotari, Lauri Kontro, Pauliina Mäkelä, Sirpa Ojala

Toimitusjohtaja

Merja Ylä-Anttila

Tunnuslukuja	2020	2019
Liikevaihto, M€	487,6	478,0
Liikevoitto, M€	8,8	6,1
Liikevoittoprosentti, %	1,8	1,3
Taseen loppusumma, M€	368,7	308,7
Omavaraisuusaste, %	38,6	43,8
Nettovelkaantumisaste, %	12,7	21,6
Oman pääoman tuotto, %	5,2	4,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,7	0,1
Osinkosumma, M€	0	0
Valtion saama osinko, M€	0	0
Investoinnit, M€	82,5	87,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.	3296	3304
Henkilöstö Suomessa 31.12.	3283	3209
Johtoryhmän sukupuolijakauma, n/m	6/6	5/5
Hallituksen sukupuolijakauma, n/m	4/3	3/4
Kokonaisverojalanjälki, M€	98,9	86
Verojalanjälki Suomessa, M€	98,8	86

Liiketoiminnan kehitys

Yleisradio Oy (Yle) onnistui hyvin strategisissa tavoitteissaan ja yleisösuhde vahvistui. Suomalaisista 96 prosenttia käytti vähintään yhtä Ylen palvelua viikoittain.

Koronavirusepidemia ja siihen liittyvät rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi Ylen toimintaan. Yle täydensi tarjontaansa ja teki uudelleenjärjestelyjä. Toimenpiteissä huomioitiin yleisöjen muuttuneet tarpeet, suurten urheilu- ja kulttuuritapahtumien peruuntuminen sekä kotimaisen luovan alan tilanne. Ohjelmiston suunnittelussa huomioitiin erityisesti epidemian vaikutukset eri-ikäisten suomalaisten arkeen.

Suomen siirryttyä poikkeusoloihin Yle välitti valtioneuvoston ja viranomaisten tiedotustilaisuuksia suorina lähetyksinä ja tarjosi lähetyssignaalin myös muiden tiedotusvälineiden käyttöön sekä käynnisti uutisten erikoislähetykset televisiossa, radiossa ja Yle Areenan kautta. Yle käynnisti Yle Olohuone -konseptin, joka tarjosi tv:ssä musiikkia, viihdettä ja kulttuuria. Yle kasvatti kotimaisen musiikin osuutta myös radiokanavilla. Linnan juhlat -kokonaisuus tehtiin uudella tavalla koronavirusrajoitukset huomioiden. Yhteiskunnallisena hankkeena käynnistettiin Hyvin Sanottu – Bra sagt -hanke kehittämään keskustelukulttuuria.

Yle ja MTV Oy hankkivat ensimmäistä kertaa yhteistyössä oikeudet jalkapallon miesten MM-kisoihin 2026. Vuoden 2020 aikana Yle teki merkittäviä lisäpanostuksia erityis- ja vähemmistöryhmien palveluihin.

Yritysvastuu

Yle toteuttaa yhteiskuntavastuuta julkisen palvelun tehtävänsä kautta ja toimimalla vastuullisena yrityskansalaisena.

1.11 Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat

Tämän hallituksen vuosikertomuksen liitteen 4 tiedot perustuvat julkisesti saatavilla olevaan aineistoon. Liitteeseen on pyritty valitsemaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston näkemyksen mukaisesti oleelliset asiat valtion osakesalkusta ja yhtiöistä. Esitettyihin arvioihin yhtiöiden osinkojen maksujen määrästä liittyy poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Omistajaohjausosasto analysoi yhtiöitä itsenäisesti ja ylläpitää omaa näkemystä kunkin yhtiön tilanteesta. Esitetyt tunnusluvut ovat omistajaohjausosaston laskemia alla esitettyjen laskentakaavojen mukaisesti. Tunnusluvut saattavat poiketa yhtiöiden laskemista tunnusluvuista. Erot johtuvat muun muassa siitä, mitä eriä kulloinkin sisällytetään yhtiön vertailukelpoiseen voittoon.

Liikevoitto -%	=	$\frac{\text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{nettotulos}}{\text{oma pääoma (tilikauden keskiarvo)}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma}} \times 100$
Osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakekurssi}} \times 100$
Osinkosuhte, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{nettotulos/osake}} \times 100$
Koko pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{liikevoitto} - \text{verot}}{\text{taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	=	$\frac{\text{omat varat yhteensä}}{\text{riskipainotetut saamiset}} \times 100$

1.12 Omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2020

Pörssiyhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Altia Oyj	VNK	1a	36,2 %	0,0 %
Elisa Oyj	Solidium Oy	1a	10,0 %	0,0 %
Finnair Oyj	VNK	1b	55,8 %	50,1 %
Fortum Oyj	VNK	1b	50,8 %	50,1 %
Kemira Oyj	Solidium Oy	1a	10,2 %	0,0 %
Konecranes Oyj	Solidium Oy	1a	8,5 %	0,0 %
Metso Outotec Oyj	Solidium Oy	1a	14,9 %	0,0 %
Neste Oyj ¹⁾	VNK	1b	44,7 %	33,4%
Nokia Oyj	Solidium Oy	1a	5,2 %	0,0 %
Nokian Renkaat Oyj	Solidium Oy	1a	7,8 %	0,0 %
Outokumpu Oyj	Solidium Oy	1a	21,7 %	0,0 %
Sampo Oyj	Solidium Oy	1a	8,0 %	0,0 %
SSAB	Solidium Oy	1a	12,6 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	Solidium Oy	1a	10,7 %	0,0 %
TietoEVERY Oyj	Solidium Oy	1a	10,0 %	0,0 %
Valmet Oyj	Solidium Oy	1a	11,1 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		16		

1) Neste Oyj:n osakkeista 8,31 prosenttia on Ilmastorahasto Oy:n taseessa

VNK = Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto

Noteeraamattomat kaupallisesti toimivat yhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Arctia Oy	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Boreal Kasvinjalostus Oy	VNK	1b	60,8 %	50,1 %
Finavia Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Fingrid Oyj ²⁾	VM	1b	28,2 %	50,1 %
Gasum Oy ³⁾	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Gasgrid Finland Oy ⁴⁾	VM	1b	100,0 %	50,1 %
Kemijoki Oy ⁵⁾	VNK	1a	50,1 %	0,0 %
Leijona Catering Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Motiva Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Nordic Morning Group Oyj	VNK	1a	100,0 %	0,0 %
Patria Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
Posti Group Oyj	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Suomen Lauttaliikenne Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Suomen Rahapaja Oy	VNK	1a	100,0 %	50,1 %
Suomen Siemenperunakeskus Oy	VNK	1b	22,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Tapio Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Vapo Oy	VNK	1b	50,1 %	33,4 %
VR-Yhtymä Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		19		
Kaupallisesti toimivat yhteensä		35		

2) Huoltovarmuuskeskus 24,9 %

3) Valtion suora omistus 26,5 % osakkeista ja 50,2 % äänivallasta. Loput osakkeista omistaa valtion kokonaan omistama erityistehtävayhtiö Gasonia Oy.

4) VM 26,5 % osakkeista ja 50,2 % äänivallasta, Suomen Kaasuverkko Oy 73,5 % osakkeista ja 49,8 % äänivallasta

5) Omistusmuutokset edellyttävät osakassopimuksen hyväksyntää

Erytistehtäviä hoitavat yritykset	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
A-Kruunu Oy	YM	2	100,0 %	100,0 %
Alko Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
OHY Arsenal Oy ⁶⁾	VM	2	100,0 %	100,0 %
Business Finland Oy ⁷⁾	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Cinia Oy	LVM	2	77,5 %	50,1 %
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy	OKM	2	70,0 %	50,1 %
DigiFinland Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
FinnHEMS Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
Finnpilot Pilotage Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Finnvera Oyj	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Gasonia Oy	VNK	2	99,0 %	0,0 %
Governia Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Hansel Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
HAUS Kehittämiskeskus Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
Hevosopisto Oy	OKM	2	25,0 %	0,0 %
Ilmastorahasto Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Kuntarahoitus Oyj	VNK	2	16,0 %	0,0 %
Oppiva Invest Oy ⁸⁾	OPH	2	100,0 %	100,0 %
Pohjolan Rautatiet Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Solidium Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
STUK International Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillisverkot Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Ilmailuopisto Oy	VNK	2	49,5 %	33,4%
Suomen Kaasuverkko Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Malmijalostus Oy	TEM	2	100,0 %	0,0 %
Suomen Teollisuussijoitus Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	UM	2	93,4 %	50,1 %
Tietokarhu Oy ⁹⁾	VM	2	20,0 %	50,1 %

Erityistehtäviä hoitavat yritykset	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuksen alaraja %
Traffic Management Finland Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Veikkaus Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		32		
Kaikki yhteensä (lkm)		67		

6) Selvitystilassa

7) Omistajaohjaus Business Finland -virastossa

8) Omistajaohjaus Opetushallituksella (OPH)

9) Valtion osuus äänistä 80 %

LVM = Liikenne- ja viestintäministeriö

OKM = Opetus- ja kulttuuriministeriö

STM = Sosiaali- ja terveysministeriö

TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö

UM = Ulkoasiainministeriö

VM = Valtiovarainministeriö

VNK = Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto

YM = Ympäristöministeriö

Yhtiöryhmä 1 a: Valtiolla on omistajana ainoastaan tai lähes yksinomaan vahva sijoittajaintressi. Omistajaohjausta järjestettäessä on otettava huomioon valtion omistusosuuteen liittyvä määräys- tai vaikutusvalta sekä siihen liittyvät omistajan riski ja omistukseen perustuva osallistuminen yhtiön päätöksentekoon.

Yhtiöryhmä 1 b: Vahvan sijoittajaintressin lisäksi yhtiöön liittyy strategisia intressejä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä toistaiseksi vahvana omistajana tai turvata muulla tavoin kyseiset strategiset intressit, jos omistusosuutta pienennetään tai omistuksesta luovutaan.

Yhtiöryhmä 2: Valtiolla on omistajana sääntelyyn tai viranomaistehtäviin liittyvä erityisintressi: yhtiöllä on valtion määrittelemä elinkeino-, yhteiskunta- tai muu poliittinen tehtävä taikka jokin muu erityisrooli.

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
valtioneuvosto.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN: 978-952-383-892-5 PDF

ISBN: 978-952-383-876-5 nid.

ISSN: 2490-0966 PDF

ISSN: 2490-0613 nid.